

PANTARJUN

**JAARVERSLAG
2023**

VOORWOORD

Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan van doorontwikkeling. De naam Pantarijn is afgeleid van het Griekse “panta rhei”, wat ‘alles stroomt’ betekent. Dit begrip heeft het afgelopen jaar zeker invulling gekregen.

Pantarijn is een openbare scholengemeenschap met tal van opleidingsmogelijkheden: van Agora-onderwijs, vwo/gymnasium, havo, alle categorieën binnen het vmbo, praktijkonderwijs tot een internationale schakelklas. Wij hebben zes locaties in drie gemeenten, waar leerlingen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Elke locatie heeft een eigen gezicht, kent een eigen sfeer en heeft een eigen, uniek karakter wat o.a. tot uitdrukking komt in het motto van de school (wat door leerlingen zelf is bedacht).

Iedereen is welkom bij Pantarijn.

Onze scholen zijn warme, kleinschalige scholen. Wij vinden het namelijk prettig dat wij de leerlingen kennen en zij ons. Hierdoor kunnen wij iedere leerling volop kansen en mogelijkheden bieden. Iets wat wij enorm belangrijk vinden. Dit doen wij ook doordat wij extra mogelijkheden bieden als de Brug, een brugklas waar toekomstige vmbo-leerlingen les krijgen van vaste docenten in een vast lokaal. Of door Study Challenge waar leerlingen uit groep 7/8 van de basisschool alvast kunnen instromen. Maar ook door het aanbieden van allerlei (extra) activiteiten in bijvoorbeeld de Steruren, Challenges, Avonturen, Plusweken, projectonderwijs en niet te vergeten de Pantarijnweek. Het afgelopen jaar konden zowel MHV- als vmbo basis en kaderleerlingen zich inschrijven voor ca. 60 extra activiteiten die werden aangeboden.

Het is fijn dat de onderwijsinspectie in het voorjaar van 2023 tijdens haar vierjaarlijkse bestuursgerichte onderzoek heeft geconstateerd dat zaken bij Pantarijn op orde zijn. De kwaliteit van besturing, kwaliteitszorg en ambitie van Pantarijn zijn allen als voldoende beoordeeld. Dat biedt een gezonde basis voor doorontwikkeling. Voor taal en burgerschap is er, net als bij de meeste scholen het afgelopen jaar, een herstelopdracht met vertrouwen afgegeven. Meerdere locaties hebben subsidie ontvangen voor het verbeteren van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Op al onze locaties gaan we voortvarend aan de slag om de kwaliteit van ons onderwijs op deze gebieden een extra impuls te geven.

In dit jaarverslag wordt verslag gedaan van het gevoerde beleid over 2023. Enkele mijlpalen die zijn bereikt, naast de voldoendes van de inspectie, zijn:

- Het vaststellen van het strategisch beleidsplan voor de periode 2024-2028. Een mooie samenwerking van medewerkers uit alle locaties, arenasessies met (oud-)leerlingen, ouders en externe stakeholders en een bijeenkomst met alle medewerkers van Pantarijn heeft geleid tot een gedragen plan voor de komende vier jaren.
- Het opstellen en goedkeuren van een plan voor een toekomstbestendige stafafdeling (incl. nieuwe functieprofielen) en het uitbesteden van de salarisadministratie
- De komst van twee nieuwe directeuren (voor onze locatie MHV en de staf)
- De verhuizing van de ISK, in februari 2024 gevolgd door een bezoek van de staatssecretaris aan de ISK
- De Montessori-erkenning voor MHV. Een school waarbij het onderwijs geïnspireerd wordt vanuit het gedachtegoed van Maria Montessori
- De samenwerking tussen praktijkonderwijs en het Dulon College, waarin samengewerkt wordt aan een doorlopende leerlijn vo-mbo voor onze leerlingen
- De verhuizing van KadoLokaal, een samenwerking tussen de dagbesteding van Zideris en Pantarijn, in de binnenstad van Wageningen

Dit is slechts een greep uit de zaken waar we binnen Pantarijn het afgelopen jaar mee bezig zijn geweest.

Leerlingen ontwikkelen hun eigen talenten doordat Pantarijn uitdagend onderwijs biedt. Bij ons staan, naast het verwerven van kennis, ook socialisatie en persoonsvorming centraal. Formatief evalueren krijgt een vaste plek in ons onderwijs en we stimuleren leerlingen regie te nemen op hun eigen leerproces. Het levensecht leren (wat kan plaatsvinden door een fijne samenwerking met verschillende organisaties in de regio) en de internationale excursies horen hier ook bij. Er wordt tevens veel aandacht besteed aan een goed contact tussen leerlingen, ouders en medewerkers. Deze thema's worden doorgetrokken naar het nieuwe strategisch beleidsplan waar langs vier speerpuntprogramma's gewerkt gaat worden aan de realisatie van onze missie.

Wij willen een fijne en veilige schoolomgeving bieden, waar leerlingen tot leren komen en het beste uit zichzelf kunnen halen. Onze medewerkers helpen hen om zich goed voor te bereiden op de volgende stap in hun leven. Daar zetten zij zich iedere dag vol passie voor in. Ik heb ongelooflijk veel respect en waardering voor hun inzet. Onze medewerkers zijn de belangrijkste spil om onze leerlingen tot bloei te laten komen. Maar natuurlijk doen wij dit niet alleen. Een goede samenwerking met ouders en partijen om ons heen is hierbij onontbeerlijk. Met elkaar zijn we erin geslaagd om het goede, uitdagende en aansprekende onderwijs vorm te geven waar Pantarijn voor staat!

Ik wens u veel leesplezier en ik stel ieders reactie zeer op prijs.

Yvonne van den Berg, directeur-bestuurder Pantarijn

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1: DIT IS PANTARIJN!	6
1.1 Missie en visie	6
1.2 De locaties van Pantarijn	11
1.3 Besturing	13
1.4 Strategisch beleidsplan 2020-2024	14
1.5 Horizontale verantwoording	14
1.6 Stakeholders	15
1.7 Samenwerkingsverbanden	16
HOOFDSTUK 2: EVALUATIE 2023	17
2.1 Evaluatie 2023 strategisch beleidsplan 2020-2024	17
2.2 Evaluatie Opbrengsten 2023	29
2.3 Nationaal Programma Onderwijs	30
2.4 Evaluatie naleving code 'Goed Onderwijsbestuur VO'	31
2.5 Evaluatie horizontale verantwoording	31
2.6 Evaluatie personeelsbeleid 2023	31
2.7 Strategisch personeelsbeleid	35
2.8 Klachten in 2023	35
2.9 Ontwikkelingen in relatie tot verbonden partijen	35
HOOFDSTUK 3: FINANCIËEL BELEID	38
3.1 Stelselwijziging	38
3.2 Jaarrekening verslagjaar 2023	40
<i>Belangrijkste ontwikkelingen in totstandkoming van het resultaat</i>	<i>41</i>
<i>Toelichting op de baten</i>	<i>42</i>
<i>Toelichting op de lasten</i>	<i>43</i>
3.3 Continuïteitsparagraaf	43
A1 <i>Personele bezetting en leerlingenaantallen</i>	44
A2 <i>De meerjarenbegroting</i>	45
B1 <i>Rapportage risicobeheersingssysteem</i>	47
B2 <i>Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden</i>	48
B3 <i>Fraude en AVG</i>	51
B4 <i>Duurzaamheid</i>	52
B5 <i>Overzicht van de belangrijkste kengetallen</i>	52
B6 <i>Rapportage van het toezichthoudend orgaan</i>	56
3.3 Investerings- en financieringsbeleid	56
3.4 Treasuryverslag	57
3.5 Conclusie	57
HOOFDSTUK 4: JAARVERSLAG 2023 RAAD VAN TOEZICHT	58
4.1 Inleiding	58
4.2 De toezichtvisie	58
4.3 Toezichtkader	58
4.4 Werkwijze	59
4.5 Ontwikkelingen in 2023	59
4.6 Basisgegevens van de toezichthouders	60
<i>Samenstelling</i>	<i>60</i>
<i>Rooster van aftreden</i>	<i>60</i>
<i>Honorering</i>	<i>61</i>
<i>Persoonlijke gegevens</i>	<i>61</i>
4.7 Professionalisering	62

4.8	Verslag over het kalenderjaar 2023.....	64
	<i>Bijeenkomsten van de Raad van Toezicht</i>	<i>64</i>
	<i>Besluitvorming door de toezichthouder</i>	<i>65</i>
	<i>Behandelde thema's</i>	<i>65</i>
	<i>Remuneratiecommissie</i>	<i>65</i>
	<i>Kwaliteitcommissie</i>	<i>66</i>
4.9	Onafhankelijke informatievoorziening	66
HOOFSTUK 5: ALGEMENE INFORMATIE		67
5.1	Gegevens over de rechtspersoon.....	67
5.2	Controleverklaring accountant.....	69
HOOFDSTUK 6: JAARREKENING 2023		74
	Grondslagen	74
	Jaarrekening	80

HOOFDSTUK 1: DIT IS PANTARIJN!

1.1 Missie en visie

De visie en missie van Pantarijn, zoals deze nog in 2023 gold, is onderstaand kernachtig samengevat.

Bij Pantarijn kunnen leerlingen hun talenten ontdekken en ontwikkelen middels onderwijs dat:

uitdaagt, aanspreekt, ruimte geeft en activeert

van hoge kwaliteit is en

gericht is op de algehele persoonlijke ontwikkeling ("hoofd, hart en handen").

Pantarijn wil een school zijn met:

een schoolcultuur gebaseerd op ontmoeten, met respect en tolerantie,

een veilig klimaat,

een goede communicatie met leerlingen en ouders en

competente medewerkers die zich blijvend ontwikkelen.

Het motto van Pantarijn is: "Iedereen is welkom".

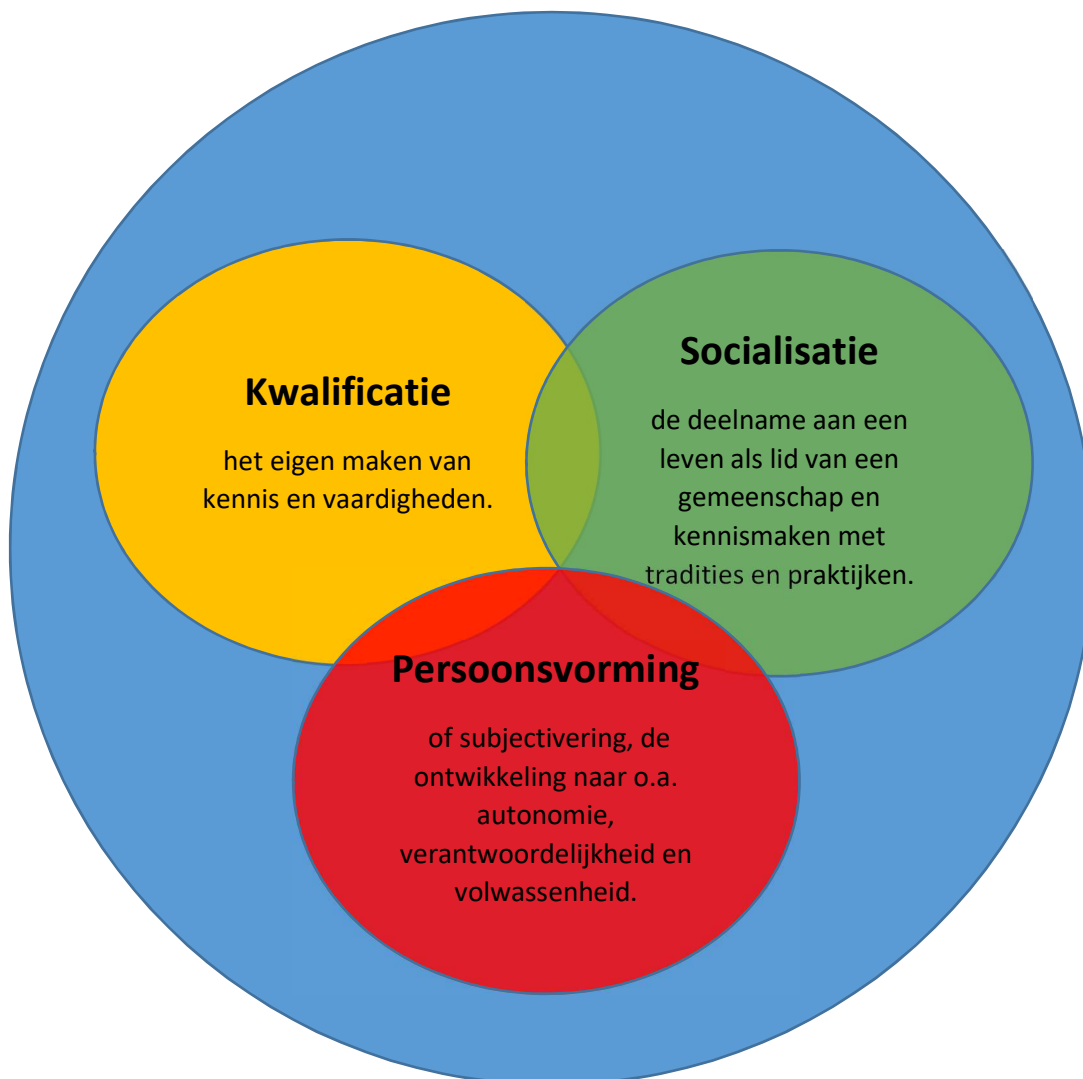
Onderwijsvisie van Pantarijn"

"Pantarijn ontdek(t) je talent" is richting 2024 steeds meer merkbaar door:
Van aanbod gedreven naar vraag gestuurd onderwijsaanbod.
Van buiten de lessen naar integraal onderdeel van de lessen.
Binnen en buiten de schoolmuren van Pantarijn.
Leerlingen krijgen en nemen verantwoordelijkheid voor hun leerproces.
Leerlingen krijgen persoonlijke begeleiding van de docent en mentor en feedback waarin reflectie op het leerproces centraal staat
Leerlingen worden uitgedaagd extra vakken te volgen, vakken versneld af te sluiten, vakken op een hoger niveau af te sluiten of extra activiteiten uit te voeren.
Ontschotting tussen locaties en onderwijssoorten leidt tot nieuwe uitdagende onderwijsvormen voor alle leerlingen.
Door samenwerking in de regio ontstaan doorgaande leerlijnen vanuit het basisonderwijs en een goede aansluiting op het vervolgonderwijs.

Pantarijn omarmt de brede – drievoudige - opdracht aan het onderwijs: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Goed onderwijs omvat volgens Biesta (2015) en de onderwijsraad (2016) drie domeinen, die niet te scheiden zijn van elkaar en waar we als school expliciet verantwoordelijk voor zijn: • kwalificatie, ofwel het eigen maken van kennis en vaardigheden, • socialisatie, ofwel het voorbereiden op een leven als lid van een gemeenschap en kennismaken met tradities/praktijken. • persoonsvorming, ofwel subjectivering, zoals autonomie, verantwoordelijkheid en volwassenheid.

Het curriculum van Pantarijn doet recht aan deze drievoudige opdracht van het onderwijs. De veranderende maatschappij vraagt van het onderwijs meer evenwicht tussen de drie aspecten van onze opdracht en daarmee een groeiende nadruk op persoonsvorming (subjectivering) en socialisatie (maatschappelijke bewustwording). Oftewel in vrijheid en verbondenheid met elkaar de wereld leren kennen en ontdekken hoe je je als leerling verhoudt tot die wereld.

De hiervoor genoemde visie en missie leiden tot de onderstaande onderwijsvisie van Pantarijn:

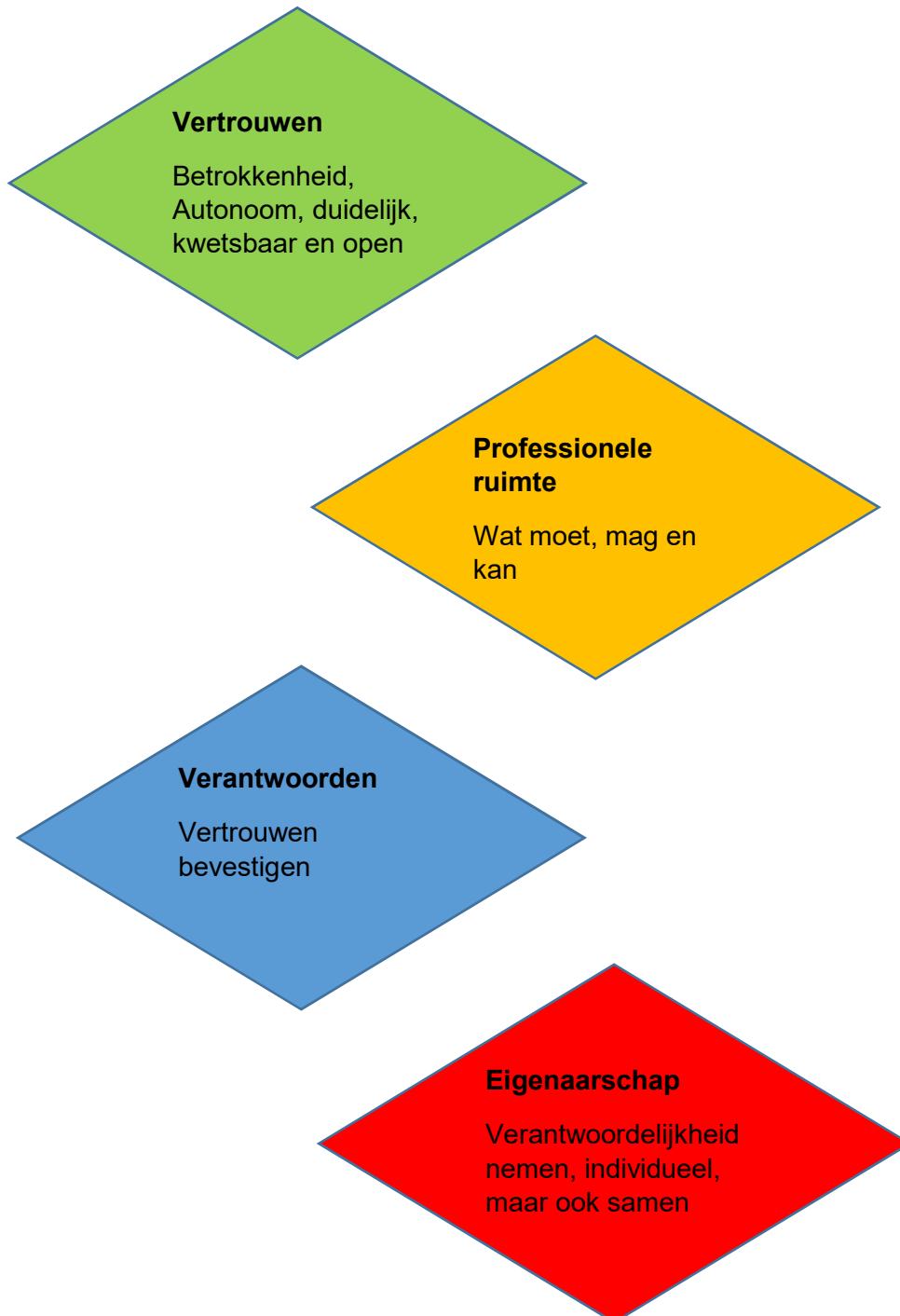

Professionele ontwikkeling van medewerkers

<p>“Pantarijn ontdek(t) je talent” is richting 2024 steeds meer merkbaar door:</p>
<p>Bieden van professionele ruimte aan medewerkers. Medewerkers maken gebruik van deze professionele ruimte.</p>
<p>Faciliteren van medewerkers om te leren en ontwikkelen van en met elkaar.</p>
<p>Het leren en ontwikkelen wordt breed benaderd (scholing is daarbij één van de mogelijke vormen). Maatwerk is het uitgangspunt.</p>
<p>Reflectie en feedback zijn belangrijke pijlers in het leren en ontwikkelen.</p>
<p>Medewerker is eigenaar van de eigen ontwikkeling en mede-eigenaar van het gezamenlijk leerproces en legt daar verantwoording over af.</p>
<p>Er is verbinding tussen de persoonlijke ontwikkeling en de (onderwijskundige) doelen van Pantarijn.</p>
<p>Pantarijn zet de verschillende (onderwijs)talenten van de medewerkers op de juiste plek.</p>
<p>Beslisruimte en eigen regie op individueel én collectief niveau (als lid van een team) zijn ingebed en vanzelfsprekend.</p>
<p>Het effect van het gebruik van professionele ruimte leidt zichtbaar tot leren en verantwoorden.</p>
<p>Het leren en ontwikkelen – op individueel, team en locatieniveau – krijgt vorm vanuit het stellen van ambitieuze doelen.</p>
<p>Er is op regelmatige basis aandacht voor iedere medewerker, diens welbevinden, motivatie en diens persoonlijke ontwikkeling (personaliseren).</p>

Kernwaarden Pantarijn

Voor alle medewerkers van Pantarijn geldt dat er gewerkt wordt vanuit vier kernwaarden

1.2 De locaties van Pantarijn

Pantarijn biedt alle onderwijssoorten aan van praktijkonderwijs tot en met gymnasium.

Dat gebeurt op zes verschillende locaties, met elk een eigen motto:

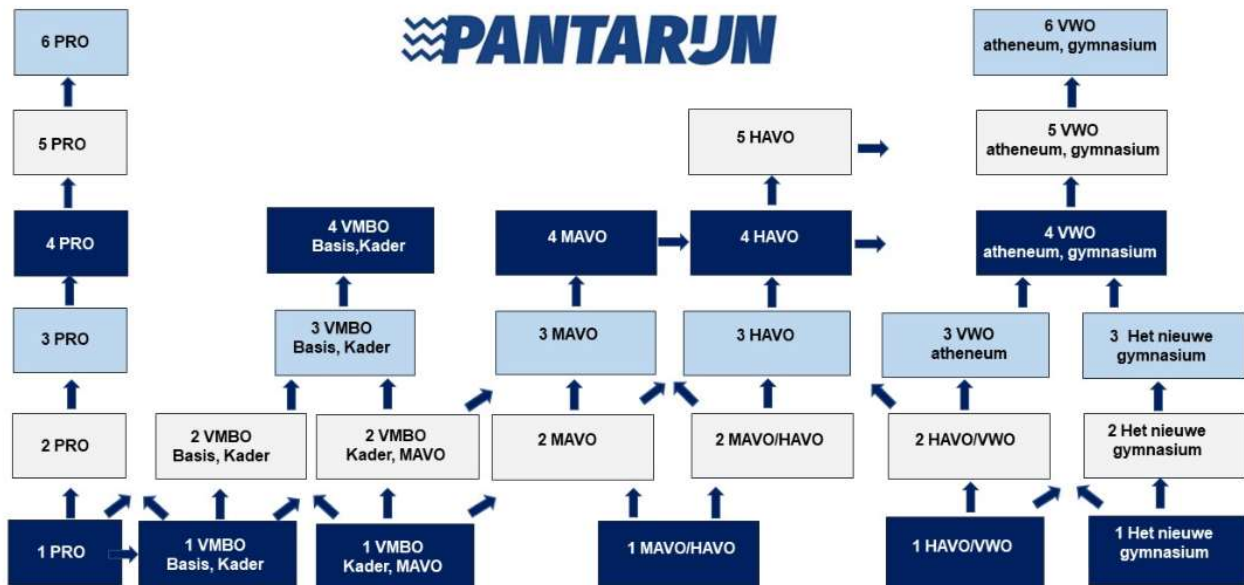
- **Praktijkonderwijs:** doen waar je goed in bent
- **VMBO:** Ontdek wat bij je past
- **MHV:** Je mag zijn wie je bent
- **Rhenen:** Welkom in de toekomst
- **Kesteren:** Samen komen we verder
- **ISK:** Iedereen is welkom

PantAgora is bedoeld voor leerlingen die op een andere manier willen leren. De visie van PantAgora is dat leren altijd plaatsvindt te midden van en samen met anderen, binnen en buiten de school. Vast staat dat leerlingen een bagage aan verplichte kennis moeten hebben. Maar bij PantAgora is die kennis niet vakgericht, maar persoonsgericht.

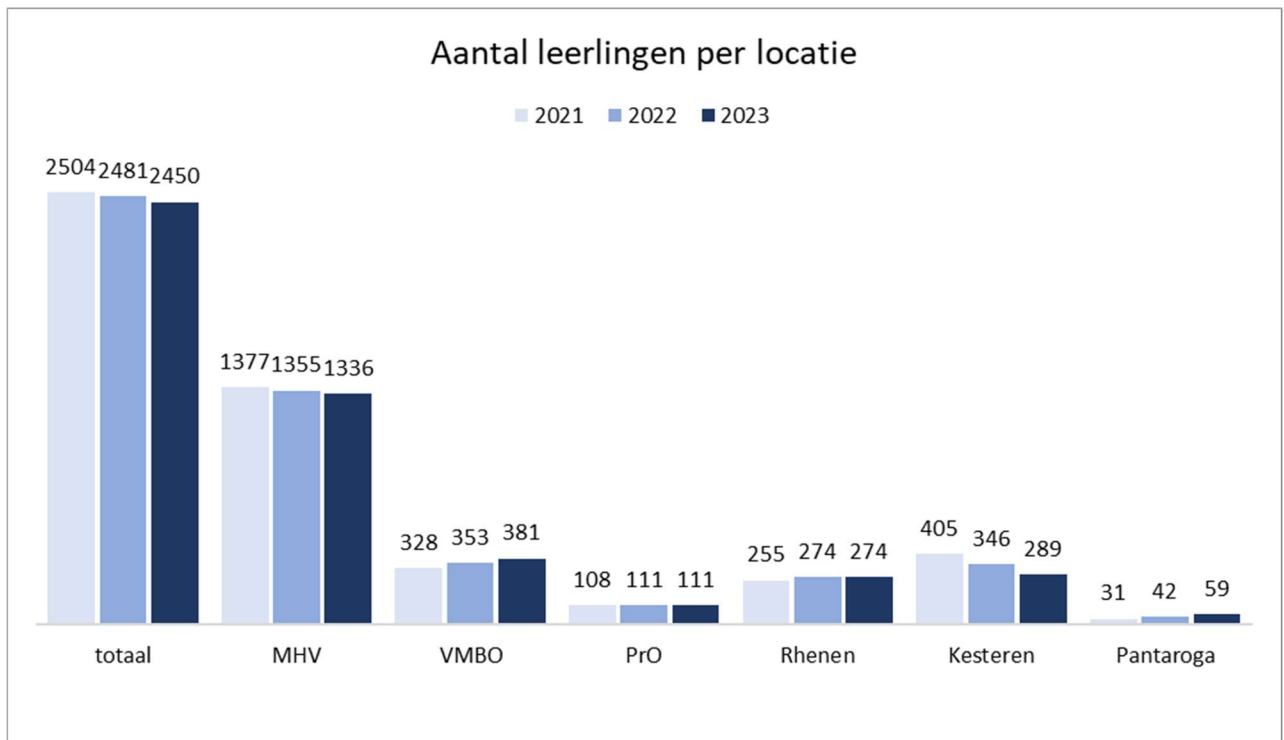
In onderstaand schema staat op welke locatie welk onderwijsniveau aangeboden wordt.

	Praktijkonderwijs (PRO)	Beroepsgerichte leerweg (BB)	Kaderberoepsgerichte leerweg (kader)	Theoretische leerweg (TL)	Hoger algemeen voortgezet onderwijs (HAVO)	Voortgezet wetenschappelijk onderwijs (VWO)
Leerjaar 1	PRO Wageningen	VMBO Wageningen Kesteren Rhenen	VMBO Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen Kesteren
Leerjaar 2	PRO Wageningen	VMBO Wageningen Kesteren Rhenen	VMBO Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen Kesteren
Leerjaar 3	PRO Wageningen	VMBO Wageningen Rhenen	VMBO Wageningen Rhenen	MHV Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen Kesteren	MHV Wageningen Kesteren
Leerjaar 4	PRO Wageningen	VMBO Wageningen	VMBO Wageningen Rhenen	MHV Wageningen Kesteren Rhenen	MHV Wageningen	MHV Wageningen
Leerjaar 5	PRO Wageningen				MHV Wageningen	MHV Wageningen
Leerjaar 6	PRO Wageningen					MHV Wageningen

In de onderbouw wordt veelal gewerkt met dakpanklassen dan wel kans-klassen. Dat zijn klassen waarin twee niveaus samenkomen, bijvoorbeeld mavo/havo. Er is volop ruimte tot doorstromen. In onderstaand plaatje staat welke doorstroommogelijkheden er zijn.

In onderstaande figuur staat de ontwikkeling in leerlingenaantallen (zonder ISK en Vavo leerlingen) van de afgelopen drie jaren.

De leerlingenprognose voor Pantarijn laat voor 2024 een daling zien naar 2388 leerlingen. De verwachting is dat deze daarna stabiliseert en dat het leerlingaantal in 2025 uitkomt op 2433 leerlingen. Ook de prognose voor Kesteren laat op termijn een stijging zien.

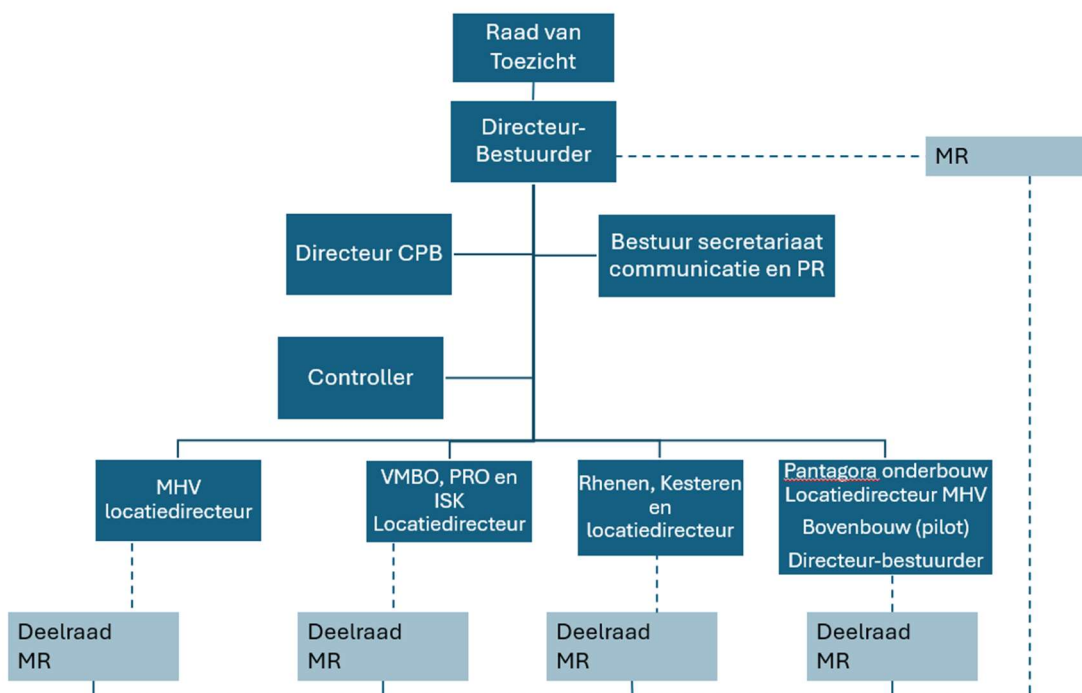
1.3 Besturing

Juridische structuur

De regionale scholengemeenschap Pantarijn gaat uit van de Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs van Wageningen en omstreken. Het statutaire doel van de stichting is het doen geven en bevorderen van openbaar voortgezet onderwijs, als bedoeld in de Wet op het Voortgezet Onderwijs, in de gemeente Wageningen en omstreken. Er zijn vestigingen in Wageningen, Rhenen en Kesteren.

Het bestuur van de stichting is opgedragen aan de directeur-bestuurder die het bevoegd gezag is van de scholengemeenschap.

Interne organisatiestructuur

1.4 Strategisch beleidsplan 2020-2024

In het strategisch beleidsplan 2020-2024 zijn de volgende 5 programmalijnen geformuleerd:

1. goed onderwijs
2. ontwikkeling van de leerling
3. professionele ontwikkeling van medewerkers
4. professionele organisatie
5. interne en externe samenwerking

Bij deze programmalijnen heeft Pantarijn de volgende ambities:

1. Pantarijn streeft naar goed onderwijs
2. leerlingen ontwikkelen hun eigen talenten, doordat Pantarijn uitdagend onderwijs biedt waarbij naast het verwerven van kennis, socialisatie en persoonsvorming centraal staan.
3. onze medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun professionele (door)ontwikkeling
4. de basis op orde
5. de fysieke en digitale leeromgeving is zo ingericht dat het leren van de leerling optimaal gefaciliteerd wordt
6. locatie overstijgend uitdagend onderwijs door samenwerking
7. samenwerking met PO, MBO, HBO en universiteit

Elke ambitie is geoperationaliseerd in criteria. Jaarlijks wordt bekeken naar of en tot in hoeverre de gestelde criteria behaald zijn.

Pantarijn is verplicht om elke vier jaar een strategisch beleidsplan op te stellen. Vanaf mei heeft er een mooi en intensief proces plaats gevonden om met elkaar te kijken naar Pantarijn en de plannen voor de aankomende vier jaar vorm te geven. Alle medewerkers zijn hierbij betrokken, evenals (oud)leerlingen, ouders en onze stakeholders. Dit heeft een mooi plan opgeleverd waar we vanaf 2024 aan zullen werken. Het nieuwe strategische beleidsplan is [hier](#) te downloaden.

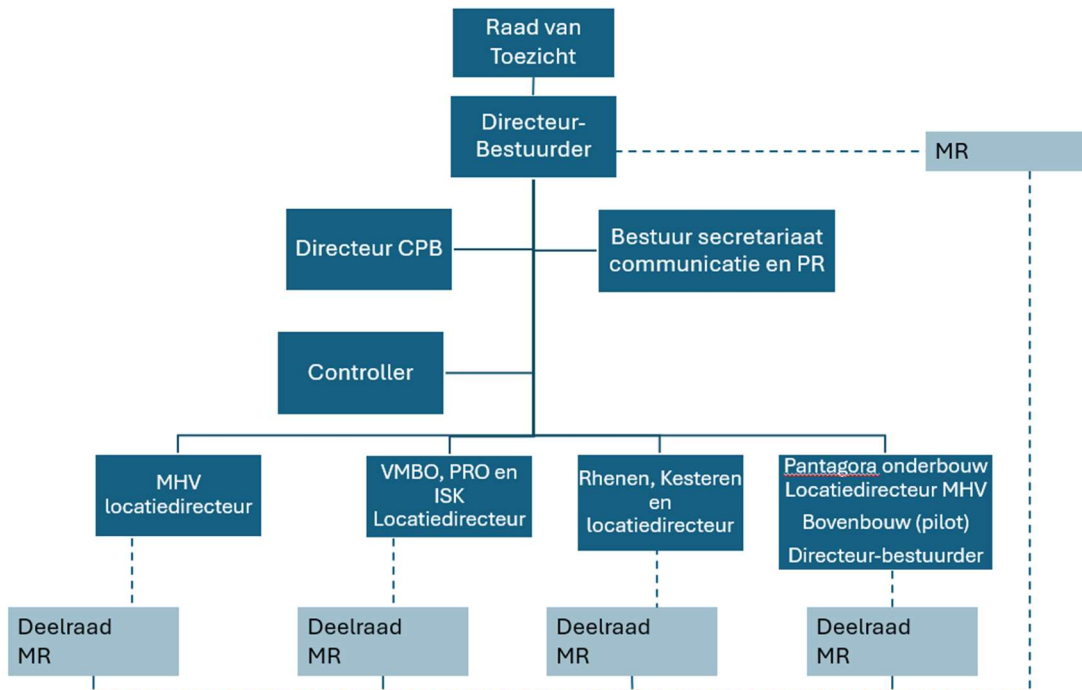
1.5 Horizontale verantwoording

Het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling dient op grond van de Wet medezeggenschap scholen vooraf advies of instemming te vragen aan de Medezeggenschapsraad, alvorens een besluit te nemen over de beleidsaangelegenheden die in de wet worden opgesomd.

Het bevoegd gezag van Pantarijn is in handen van de Directeur/Bestuurder. De medezeggenschap over de beleidsvoornemens op bestuursniveau wordt uitgeoefend door de centrale MR van Pantarijn.

Op grond van het managementstatuut van Pantarijn heeft de Bestuurder bepaalde taken en bevoegdheden gemandateerd en gedelegeerd aan de locatiedirecteuren. De beleidsvoornemens die locatiedirecteuren binnen hun mandaat hebben, worden voorgelegd aan de betreffende deelraad MR van de locatie. In het Raamwerk voor een deelraadreglement is vastgelegd welke beleidsvoornemens expliciet aan de centrale MR voorgelegd dienen te worden.

Met andere externe stakeholders, zoals bijvoorbeeld met burgemeester en wethouder onderwijs, wordt regelmatig overleg gevoerd.

NB de deelraden van de locaties Rhenen en Kesteren fungeren in de praktijk als één raad.

Voor de volledigheid is opgemerkt dat het ISK geen deelraad MR heeft.

De bestuurder heeft de volgende nevenfuncties:

- Lid raad van toezicht SWV Gelderse Vallei (uit hoofde van de huidige functie), tevens lid commissie Onderwijs & Kwaliteit
- lid bestuur SWV Rivierenland (uit hoofde van de huidige functie)
- vanaf 1 maart 2023 lid Economic Board Food Valley (op persoonlijke titel, uit hoofde van de huidige functie)
- Vanaf december 2023 lid van de LedenAdviesRaad (LAR) van de VO-raad

1.6 Stakeholders

Pantarijn onderscheidt de volgende 3 typen stakeholders:

- Prioritaire stakeholders: dit zijn leerlingen en ouders. Zij hebben primair belang bij de dienstverlening van het onderwijs.
- Interne stakeholders: alle medewerkers van Pantarijn, zowel docenten als ondersteunend personeel.
- Externe stakeholders: alle overige groepen of personen in de omgeving, al dan niet geïnstitutionaliseerd of georganiseerd, die een belang hebben bij (aspecten van) de dienstverlening en doelbereiking van de onderwijsorganisaties.

Leerlingen en ouders worden jaarlijks benaderd om deel te nemen aan tevredenheidsonderzoeken. Ook aan medewerkers wordt jaarlijks gevraagd wat zij van Pantarijn vinden (medewerkerstevredenheid en werkdruk). Zo houden we een vinger aan de pols.

1.7 Samenwerkingsverbanden

Samenstelling

Pantarijn is onderdeel van een tweetal samenwerkingsverbanden (SWV), te weten Samenwerkingsverband Gelderse Vallei [Samenwerkingsverband Gelderse Vallei](#) Samenwerkingsverband Rivierenland [Samenwerkingsverband Rivierenland](#).

In de wet Passend Onderwijs staat een uitgebreide omschrijving van het doel van het SWV, namelijk: "Het SWV stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen". Dit doel vormt de leidraad van de activiteiten van de samenwerkingsverbanden.

Door de invoering van Passend Onderwijs en de transitie van o.a. Jeugdzorg naar de gemeente is samenwerking tussen onderwijs en gemeente noodzakelijk geworden. Daartoe is o.a. het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) in het leven geroepen: in op overeenstemming gericht overleg maken onderwijs en gemeente afspraken rondom Passend Onderwijs en rond de Jeugdzorg.

HOOFDSTUK 2: EVALUATIE 2023

Eind 2019 is er een evaluatiekader vastgesteld om zo de ambities van het strategisch beleidsplan te monitoren. Bij elke ambitie zijn criteria geformuleerd.

Na twee jaren waarin de scholen als gevolg van de coronapandemie op verschillende momenten gesloten waren, zijn de scholen in 2022 en 2023 volledig open geweest. Ook in 2023 waren er echter verschillende periodes met veel ziekteverzuim bij zowel leerlingen als medewerkers, als gevolg van coronabesmettingen en een griepgolf. De gevolgen van de coronapandemie zijn in 2023 nog steeds merkbaar in de cognitieve en de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. In 2023 hebben we weer stappen kunnen zetten in de teamontwikkeling. Tegelijkertijd merken we ook bij Pantarijn dat het lerarentekort toeneemt. We proberen tekorten en uitval zoveel mogelijk te voorkomen, maar we merken wel een groter verloop bij startende leerkrachten. Ook wordt de werkdruk als hoog beleefd. Zowel de werkdruk als het verloop zijn branchegerelateerd en gelukkig zijn afgelopen jaar de tekorten beperkt gebleven.

2.1 Evaluatie 2023 strategisch beleidsplan 2020-2024

Onderstaande evaluatie is de eindevaluatie van ons strategisch beleidsplan 2020-2024. Zoals hiervoor aangegeven heeft de coronapandemie grote impact gehad in deze periode. Dit betekent dat niet alle doelen zijn gerealiseerd. Indien dit het geval is, zijn er veelal wel mooie ontwikkelingen zichtbaar. Overall genomen zijn wij tevreden met de doelen die wel zijn bereikt en de stappen die zijn gezet. In 2023 is een nieuw strategisch beleidsplan ontwikkeld, waar o.a. de evaluatie van dit strategisch beleidsplan aan ten grondslag heeft gelegen. Punten waarvan wij vinden dat zij nog de aandacht verdienen, hebben we meegenomen naar het nieuwe strategisch beleidsplan. Deze komen terug in de speerpuntprogramma's 'Samen aandacht voor elkaar', 'Uitmuntende onderwijskwaliteit', 'Fijne Plek' en 'Sustainable development school'. Vanuit de basis, die met het vorige plan is gelegd, gaan wij vol enthousiasme aan de slag met de uitvoering van het nieuwe plan met de naam 'Samen Groeien'.

Programmalijn 1: Goed onderwijs					
Ambitie 1. Pantarijn streeft naar goed onderwijs					
Criteria (merkbaar en of meetbaar verschil in 2024 t.o.v. 2019)					
1.1	<i>Alle locaties ontvangen voor elke onderwijssoort minimaal een basisarrangement van de onderwijsinspectie.</i> Voor alle locaties is dit criterium in 2023 gerealiseerd.				
1.2	<i>Het doel was om de scores voor de onderwijspositie, onderbouwsnelheid, bovenbouwsucces en het examencijfer scores minimaal op het niveau van 2019 te behouden.</i> Dit doel was echter gesteld voor de coronaperiode. De behaalde resultaten liggen steeds meer op het niveau van 2019. Gezien de complexe periode die achter ons ligt, zijn we trots op het behaalde resultaat.				
	Onderwijspositie				
	Locatie	2019	2020	2022	2023
	MHV	16%	18%	10%	23%
	VMBO	31%	37%	22%	22%
	Rhenen	46%	35%	33%	36%
	Kesteren	37%	49%	gg	19%
	Onderbouwsnelheid				
	Locatie	2019	2020	2022	2023
	MHV	97%	97%	97%	99%

VMBO	99%	99%	96%	94%
Rhenen	100%	99%	99%	98%
Kesteren	99%	100%	99%	96%

Bovenbouwsucces

Locatie	2020-2021	2021-2022	2022-2023
MHV			
mavo	93,26%	94,79%	93,39%
havo	80,20%	81,79%	79,58%
vwo	90,75%	89,46%	88,87%
VMBO			
basis	91,49%	94,74%	94,87%
kader	94,02%	93,75%	88,79%
Rhenen			
kader	90,12%	93,75%	88,04%
mavo	76,36%	89,09%	98,21%
Kesteren			
mavo	93,26%	95,50%	93,60%

Bovenstaande gegevens laten een wisselend beeld zien. Dit is een effect van de corona-periode waarin leerlingen extra kansen zijn geboden. Een deel van de leerlingen is hierdoor later alsnog afgestroomd of blijven zitten. Op alle locaties vallen bovenstaande percentages (ruim) boven de inspectiegrens.

Gemiddeld examencijfer

Doordat er schooljaar 2019-2020 i.v.m. de pandemie geen centrale examens afgenomen zijn, is op deze indicator geen norm bepaald. Ter informatie worden de gemiddelde cijfers per locatie en onderwijssoort voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 hieronder weergegeven.

Locatie	2020-2021	2021-2022	2022-2023
MHV			
Mavo	6,5	6,5	6,5
Havo	6,2	6,2	6,3
VWO	6,5	6,4	6,5
VMBO			
Vmbo-b	6,3	6,6	6,9
Vmbo-k	6,4	6,4	6,4
Rhenen			
Vmbo-k	6,1	6,2	6,8
Mavo	6,0	6,1	6,6
Kesteren			
Mavo	6,5	6,2	6,6

In 2023 waren alle gemiddelde examencijfers op of boven het landelijk gemiddelde.

Praktijkonderwijs

Bovenstaande criteria zijn niet van toepassing op Praktijkonderwijs. We gaan voor Praktijkonderwijs uit van het percentage leerlingen dat een diploma heeft behaald. In 2023 was dat 100%.

1.3 *De toetspraktijk van Pantarijn is gebaseerd op de visie op toetsing en examinering, die weer gebaseerd is op de onderwijsvisie.*

	<p>In november 2020 is er een visie op toetsing en examinering vastgesteld, die gebaseerd is op de onderwijsvisie.</p> <p>Op VMBO is het toetsbeleid vastgesteld dat hierop aansluit en wat heeft geleid tot een lagere toetsdruk bij leerlingen. Bij PrO is het toetsingskader opgenomen in het Mijn OntwikkelPlan van de leerlingen. Op MHV is er een nieuwe herkansingsregeling ingevoerd en is de bewustwording rondom het formatief handelen vergroot. In Rhenen en Kesteren is het aantal beoordelende toetsen gereduceerd.</p>																																																																														
1.4	<p>De afstroom en opstroom van leerlingen is minimaal op het niveau van 2019 (gebaseerd op schooljaar 2018-2019).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Locatie</th> <th>2018-2019</th> <th>2019-2020</th> <th>2020-2021</th> <th>2021-2022</th> <th>2022-2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MHV</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Afstroom</td> <td>6%</td> <td>5%</td> <td>5%</td> <td>6%</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Opstroom</td> <td>11%</td> <td>10%</td> <td>13%</td> <td>11%</td> <td>13%</td> </tr> <tr> <td>VMBO</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Afstroom</td> <td>2%</td> <td>10%</td> <td>9%</td> <td>11%</td> <td>9%</td> </tr> <tr> <td>Opstroom</td> <td>24%</td> <td>29%</td> <td>24%</td> <td>27%</td> <td>17%</td> </tr> <tr> <td>Rhenen</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Afstroom</td> <td>8%</td> <td>4%</td> <td>6%</td> <td>12%</td> <td>6%</td> </tr> <tr> <td>Opstroom</td> <td>33%</td> <td>16%</td> <td>22%</td> <td>19%</td> <td>28%</td> </tr> <tr> <td>Kesteren</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Afstroom</td> <td>6%</td> <td>6%</td> <td>10%</td> <td>11%</td> <td>13%</td> </tr> <tr> <td>Opstroom</td> <td>27%</td> <td>15%</td> <td>39%</td> <td>21%</td> <td>19%</td> </tr> </tbody> </table> <p>We zien de afgelopen jaren wisselende percentages in zowel de op- als afstroom. Dit is een effect van de coronaperiode.</p>	Locatie	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	MHV						Afstroom	6%	5%	5%	6%	5%	Opstroom	11%	10%	13%	11%	13%	VMBO						Afstroom	2%	10%	9%	11%	9%	Opstroom	24%	29%	24%	27%	17%	Rhenen						Afstroom	8%	4%	6%	12%	6%	Opstroom	33%	16%	22%	19%	28%	Kesteren						Afstroom	6%	6%	10%	11%	13%	Opstroom	27%	15%	39%	21%	19%
Locatie	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023																																																																										
MHV																																																																															
Afstroom	6%	5%	5%	6%	5%																																																																										
Opstroom	11%	10%	13%	11%	13%																																																																										
VMBO																																																																															
Afstroom	2%	10%	9%	11%	9%																																																																										
Opstroom	24%	29%	24%	27%	17%																																																																										
Rhenen																																																																															
Afstroom	8%	4%	6%	12%	6%																																																																										
Opstroom	33%	16%	22%	19%	28%																																																																										
Kesteren																																																																															
Afstroom	6%	6%	10%	11%	13%																																																																										
Opstroom	27%	15%	39%	21%	19%																																																																										
1.5	<p><i>Uit audits van het samenwerkingsverband blijkt dat Pantarijn ruim voldoet aan de eisen voor de basisondersteuning.</i></p> <p>Er zijn geen audits van het samenwerkingsverband geweest in 2023.</p>																																																																														
1.6	<p><i>Elke locatie van Pantarijn heeft scores op de desbetreffende vragen van de tevredenheidsonderzoeken van leerlingen en ouders op of boven de benchmark.</i></p> <p>Pantarijn heeft in het voorjaar van 2023 de tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd.</p> <p><i>Leerlingen</i></p> <p>In de bestuursrapportage van Vensters voor verantwoording staan de thema's uitdaging voor alle leerlingen, brede vorming en eigentijds onderwijs. Zie de tabel hieronder.</p> <p>Op MHV (mavo en vwo) en Kesteren (mavo) scoren de leerlingen onder de benchmark op sociale veiligheid. De andere locaties scoren op of boven de benchmark (Kesteren havo, Rhenen en VMBO kader). Bij VMBO-PrO is een duidelijk stijgende lijn terug te zien in de resultaten. Alle locaties hebben de uitkomsten geanalyseerd en een plan van aanpak opgesteld.</p>																																																																														

Hoe tevreden zijn de leerlingen per school, per onderwijssoort binnen uw bestuur met betrekking tot de thema's in 2022-2023?

School		Thema 1: Uitdaging voor alle leerlingen	Thema 2: Brede vorming	Thema 3: Eigentijds onderwijs
Landelijk gemiddelde	PrO	7,6	6,8	7,4
	vmbo-b	6,6	5,6	6,7
	vmbo-k	6,4	5,3	6,6
	vmbo-(g)t	6,5	5,3	6,8
	havo	6,3	5,2	6,9
	vwo	6,6	5,5	7,1
RSG Pantarijn locatie Kesteren 16YV-004	vmbo-k	6,6	5,8	7,2
	vmbo-(g)t	6,0	4,9	6,7
	havo	6,9	5,6	7,3
RSG Pantarijn locatie MHV 16YV-000	vmbo-(g)t	6,1	5,1	6,8
	havo	6,6	5,5	7,3
	vwo	6,4	5,7	7,1
RSG Pantarijn locatie Rhenen 16YV-002	vmbo-k	6,8	5,7	6,9
	vmbo-(g)t	7,0	6,1	7,2
RSG Pantarijn Vmbo-PrO 16YV-001	PrO	7,7	7,2	8,2
	vmbo-b	6,9	6,4	7,3
	vmbo-k	6,1	5,3	6,9

Legenda percentielscore

- Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)
- Percentielscore tussen 25 en 75
- Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)
- Percentielscore (nog) niet bepaald
- Landelijk gemiddelde

Ouders

Op PrO, VMBO en in Rhenen zijn de meeste scores op de benchmark. Op de andere locaties zijn de scores wisselend. Thema's waar ouders in vaker tevreden over zijn, zijn de eigentijdse voorzieningen (ICT) en brede vorming. Op MHV scoren de ouders op het gebied van 'brede vorming' op de benchmark, op de andere thema's onder de benchmark. Op locaties waar ouders aangeven minder tevreden te zijn (MHV en Kesteren) zijn analyses gemaakt van de knelpunten en hier zijn acties op uitgezet.

Programmalijn 2: Ontwikkeling van de leerling

Ambitie 2. Leerlingen ontwikkelen hun eigen talenten, doordat Pantarijn uitdagend onderwijs biedt waarbij naast het verwerven van kennis, socialisatie en persoonsvorming centraal staan

Criteria (merkbaar en of meetbaar verschil in 2024 t.o.v. 2019)

2.1 *Het onderwijs in het kader van talentontwikkeling is herkenbaar opgenomen in het curriculum*

Pantarijn heeft talentontwikkeling als belangrijk speerpunt opgenomen in het aanbod voor leerlingen. Hieronder zijn daarom alleen de activiteiten benoemd die in 2023 doorontwikkeld zijn, ons aanbod op het gebied van talentontwikkeling is breder dan onderstaande punten.

	<p>Het VMBO heeft de Avonturen en de Plusweken verder ontwikkeld en PrO de keuze-werktijd-uren. Daarnaast is er blijvend aandacht voor buitenschools leren op PrO en VMBO. Bij ISK is in 2023 een beroepenmarkt georganiseerd om leerlingen te laten ontdekken waar hun talenten liggen.</p> <p>Op de locatie Rhenen is het projectonderwijs is verder ontwikkeld en wordt nu ook in leerjaar twee aangeboden. Leerlingen kunnen hierin kiezen voor een project dat hun voorkeur heeft en zo ontdekken wat ze leuk vinden. Daarnaast kiezen ze voor of sport of Media, Vormgeving en ICT. En kunnen in de vrije keuzedelen van het examenprogramma keuzes gemaakt worden.</p> <p>In Kesteren kunnen leerlingen in de steruren uit een diversiteit aan onderwijsactiviteiten kiezen, zoals tekstschrijven of dichten, maar ook muziek (rap maken), dans, bootcamp, 3d-printen en koken. Er is een projectweek ingericht, waarin leerlingen met verschillende workshops in aanraking komen en er is tijdens verschillende activiteiten geld ingezameld voor een goed doel.</p> <p>Op MHV werden ook in 2023 veel activiteiten georganiseerd. De volgende lijst is niet uitputtend: de Pantarijnweek, P-uren (oa Krantarijn, Pantarinies, filosofiegroep, tuingroep, sport extra, peergroup HB, etc) en de buitenland reizen. In 2023 is er daarnaast een techniekclub ingericht, waar leerlingen na schooltijd terecht kunnen. Ook is er een atelier beschikbaar voor leerlingen. Zo biedt MHV – naast de extra begeleiding en aandacht voor HB-leerlingen, ruimte aan het ontwikkelen van brede talenten van leerlingen.</p>																																									
2.2	<p><i>Het aantal leerlingen dat aangeeft uitgedaagd te worden, ligt boven het landelijk gemiddelde. Elke locatie van Pantarijn heeft scores op de desbetreffende vragen van de tevredenheidsonderzoeken van leerlingen en ouders op of boven de benchmark (zie tabel).</i></p> <table border="1" data-bbox="274 1104 1390 1648"> <thead> <tr> <th>Locatie</th> <th>Schoolsoort</th> <th>Tevredenheid leerlingen Uitdagend onderwijs</th> <th>Tevredenheid ouders Uitdagend onderwijs</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">MHV</td> <td>Mavo</td> <td>6,1</td> <td>6,7</td> </tr> <tr> <td>Havo</td> <td>6,6</td> <td>6,5</td> </tr> <tr> <td>Vwo</td> <td>6,4</td> <td>7,3</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">VMBO</td> <td>PrO</td> <td>7,7</td> <td>8,0</td> </tr> <tr> <td>Basis</td> <td>6,9</td> <td>7,9</td> </tr> <tr> <td>Kader</td> <td>6,1</td> <td>7,6</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Rhenen</td> <td>Kader</td> <td>6,8</td> <td>7,2</td> </tr> <tr> <td>Mavo</td> <td>7,0</td> <td>7,6</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Kesteren</td> <td>Kader</td> <td>6,6</td> <td>7,5</td> </tr> <tr> <td>Mavo</td> <td>6,0</td> <td>6,4</td> </tr> <tr> <td>Havo</td> <td>6,9</td> <td>7,4</td> </tr> </tbody> </table> <p> Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen) Percentielscore tussen 25 en 75 Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen) </p> <p>De leerlingen van de verschillende locaties geven aan tevreden te zijn over de uitdaging in het onderwijs. Ook de scores van de ouders zijn veelal op of boven de benchmark. In Rhenen zijn de leerlingen erg tevreden.</p>	Locatie	Schoolsoort	Tevredenheid leerlingen Uitdagend onderwijs	Tevredenheid ouders Uitdagend onderwijs	MHV	Mavo	6,1	6,7	Havo	6,6	6,5	Vwo	6,4	7,3	VMBO	PrO	7,7	8,0	Basis	6,9	7,9	Kader	6,1	7,6	Rhenen	Kader	6,8	7,2	Mavo	7,0	7,6	Kesteren	Kader	6,6	7,5	Mavo	6,0	6,4	Havo	6,9	7,4
Locatie	Schoolsoort	Tevredenheid leerlingen Uitdagend onderwijs	Tevredenheid ouders Uitdagend onderwijs																																							
MHV	Mavo	6,1	6,7																																							
	Havo	6,6	6,5																																							
	Vwo	6,4	7,3																																							
VMBO	PrO	7,7	8,0																																							
	Basis	6,9	7,9																																							
	Kader	6,1	7,6																																							
Rhenen	Kader	6,8	7,2																																							
	Mavo	7,0	7,6																																							
Kesteren	Kader	6,6	7,5																																							
	Mavo	6,0	6,4																																							
	Havo	6,9	7,4																																							
2.3	<p><i>Leerlingen krijgen en nemen meer verantwoordelijkheid voor hun leerproces. Het aantal leerlingen dat aangeeft uitgedaagd te willen worden om extra vakken te volgen, vakken versneld af te sluiten, vakken op een hoger niveau af te sluiten of extra activiteiten uit te voeren, groeit per jaar.</i></p>																																									

	<p>Op alle locaties is er aandacht voor de verantwoordelijkheid en het eigenaarschap van leerlingen. In Rhenen is het projectonderwijs verder ontwikkeld, waardoor leerlingen meer verantwoordelijkheid krijgen voor hun leerproces. De locaties Rhenen en Kesteren zetten in op het verhogen van het niveau voor leerlingen. Deze locaties bieden daarnaast geen extra vakken, versnelling of eerder afsluiten aan.</p> <p>Op het VMBO zijn er twee leerlingen die een extra vak volgen. Een leerling sluit een extra vak een jaar eerder af.</p> <p>Op MHV wordt dit punt volop onderzocht. Er zijn meer dakpanklassen ingevoerd in de onderbouw, om leerlingen te stimuleren het maximale uit zichzelf te halen. Er is subsidie aangevraagd (en toegekend) om dit verder te optimaliseren. Maatwerk is toegevoegd aan de portefeuille van de decaan van havo/vwo. Zij stimuleert leerlingen schoolbreed om extra vakken te volgen en vakken af te sluiten op een hoger niveau.</p>																																									
2.4	<p><i>Leerlingen krijgen persoonlijke begeleiding van de docent en mentor en feedback waarin reflectie op het proces centraal staat. Ouders worden daar bij betrokken.</i></p> <p>Op het VMBO is een volgende stap gezet waarbij de leerlingen een steeds meer leidende rol gaat spelen in de driehoeksgesprekken: wat wil ik bereiken in de aankomende periode, welke afspraken maken we, etc.</p> <p>Ook in Rhenen en Kesteren vinden driehoeksgesprekken plaats waarin de leerling laat zien wat hij of zij geleerd heeft, wat hij of zij nog wil leren en welke afspraken er voor het vervolg gemaakt worden. Om dit nog meer te faciliteren is er in Rhenen en Kesteren een tweede mentoruur toegevoegd aan de lessentabel.</p> <p>Op MHV zijn de driehoeksgesprekken geëvalueerd en de woordrapporten aangescherpt. De voorbesprekingen zijn aangepast, zodat er meer zinvolle informatie opgehaald wordt, die de basis vormen voor de driehoeksgesprekken.</p>																																									
2.5	<p><i>Leerlingen en ouders zijn tevreden over de activiteiten die de school organiseert in het kader van persoonsvorming.</i></p> <table border="1" data-bbox="274 1108 1390 1617"> <thead> <tr> <th>Locatie</th> <th>Schoolsoort</th> <th>Tevredenheid leerlingen Brede vorming</th> <th>Tevredenheid ouders Brede vorming</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">MHV</td> <td>Mavo</td> <td>5,1</td> <td>7,1</td> </tr> <tr> <td>Havo</td> <td>5,5</td> <td>7,0</td> </tr> <tr> <td>Vwo</td> <td>5,7</td> <td>7,7</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">VMBO</td> <td>PrO</td> <td>7,2</td> <td>8,2</td> </tr> <tr> <td>Basis</td> <td>6,4</td> <td>7,7</td> </tr> <tr> <td>Kader</td> <td>5,3</td> <td>7,4</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Rhenen</td> <td>Kader</td> <td>5,7</td> <td>7,1</td> </tr> <tr> <td>Mavo</td> <td>6,1</td> <td>7,0</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Kesteren</td> <td>Kader</td> <td>5,8</td> <td>7,2</td> </tr> <tr> <td>Mavo</td> <td>4,9</td> <td>6,2</td> </tr> <tr> <td>Havo</td> <td>5,6</td> <td>7,6</td> </tr> </tbody> </table> <p> Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen) Percentielscore tussen 25 en 75 Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen) </p> <p>Ook in 2023 zijn leerlingen op de verschillende locaties (erg) tevreden over het aanbod brede vorming. Ouders zijn op de meeste locaties ook tevreden.</p>	Locatie	Schoolsoort	Tevredenheid leerlingen Brede vorming	Tevredenheid ouders Brede vorming	MHV	Mavo	5,1	7,1	Havo	5,5	7,0	Vwo	5,7	7,7	VMBO	PrO	7,2	8,2	Basis	6,4	7,7	Kader	5,3	7,4	Rhenen	Kader	5,7	7,1	Mavo	6,1	7,0	Kesteren	Kader	5,8	7,2	Mavo	4,9	6,2	Havo	5,6	7,6
Locatie	Schoolsoort	Tevredenheid leerlingen Brede vorming	Tevredenheid ouders Brede vorming																																							
MHV	Mavo	5,1	7,1																																							
	Havo	5,5	7,0																																							
	Vwo	5,7	7,7																																							
VMBO	PrO	7,2	8,2																																							
	Basis	6,4	7,7																																							
	Kader	5,3	7,4																																							
Rhenen	Kader	5,7	7,1																																							
	Mavo	6,1	7,0																																							
Kesteren	Kader	5,8	7,2																																							
	Mavo	4,9	6,2																																							
	Havo	5,6	7,6																																							
2.6	<p><i>Het onderwijs in het kader van maatschappelijke bewustwording of socialisatie is herkenbaar opgenomen in het curriculum.</i></p> <p>Vanuit de herstelopdracht van de inspectie is er volop aandacht voor burgerschap. Op Pantarijn-niveau worden de visie en het beleid herschreven en op de locaties is het beleid aangescherpt. Er is aandacht voor de vernieuwde wettelijke vereisten en deze worden zoveel mogelijk toegepast op de locaties. Hierin leren we met elkaar en heeft</p>																																									

	<p>op stichtingsniveau afstemming plaatsgevonden in de werkgroep burgerschaps-onderwijs.</p> <p>Op Vmbo wordt onderzoek gedaan waar we staan en wat verbeterd kan worden. Bij PrO en ISK komt burgerschaps-onderwijs in veel situaties (lessen, stages e.d.) terug. In Rhenen wordt er in het projectonderwijs intensief door leerlingen samengewerkt aan een opdracht (met maatschappelijke relevantie). Deze opdrachten zijn divers. Dit maakt dat leerlingen kunnen ontdekken in welke branche zij in de toekomst goed tot hun recht kunnen komen. Daarnaast wordt er teruggekeken op het proces dat ze doorlopen. Hierdoor reflecteren leerlingen op hun competenties wat hen weer helpt om te groeien als persoon. In Kesteren is er een projectweek gestart die in het teken staat van maatschappelijke thema's.</p> <p>Op MHV is dit overal en altijd door de hele school zichtbaar. Beweging 4 'leren verbindt mij met de ander' is hiervoor de aanjager maar dit gebeurt ook via de leerling-activiteiten binnen de P-uren, de Pantarijn-week, projecten en het curriculum van veel vakken. Op dit moment is duurzaamheid een belangrijk onderwerp hierbinnen.</p> <p>Pantarijn-breed ontwikkelen we ons verder door het curriculum meer gericht te maken en de samenhang verder te versterken.</p>
2.7	<p><i>Het aantal leerlingen dat opdrachten uitvoert in (opdracht van) externe partijen groeit jaarlijks.</i></p> <p>Op VMBO / PrO zijn de mogelijkheden voor het samenwerken met externen verder uitgebreid. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen PrO en Entree onderwijs (MBO).</p> <p>Op MHV is dit het geval vanuit beweging 4 'leren verbindt mij met de ander' dat in steeds meer aanbod terug te zien is. In Rhenen gebeurt dit vanuit het projectonderwijs, een mooi voorbeeld is het voorlichtingsmateriaal dat leerlingen gemaakt hebben voor Veilig Verkeer Nederland. In Kesteren is een eerste stap gezet met de ingevoerde projectweek.</p>
2.8	<p><i>Elke leerling van Pantarijn ontvangt naast het diploma (kwalificatie) een plusdocument (socialisatie en persoonsvorming). Elke leerling beschrijft in zijn plusdocument de persoonlijke ontwikkeling die hij doormaakt.</i></p> <p>Elke locatie heeft de processen ingeregeld om een plusdocument uit te kunnen reiken. Op Praktijkonderwijs gebeurt dit standaard, op het VMBO is Apprentice ingevoerd om het plusdocument op te kunnen stellen. In Rhenen en Kesteren is de ontwikkeling doorgezet en wordt het plusdocument gevuld vanuit het driehoeks-gesprek en het overdrachtdossier. Op MHV hebben 17 klassen een portfolio ingeleverd. Deze leerlingen hebben een mini-plusdocument gekregen bij hun overgangsrapport. Daarnaast vullen alle leerlingen in de examenklassen het montessori plusdocument in.</p>

Programmalijn 3: Professionele ontwikkeling van medewerkers

Ambitie 3. Onze medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun professionele (door)ontwikkeling

Criteria (merkbaar en of meetbaar verschil in 2024 t.o.v. 2019)

3.1	<p><i>Elke medewerker heeft jaarlijks een groeigesprek. In het groeigesprek zijn onderwijskundige- en/of organisatiedoelen gekoppeld aan persoonlijke ontwikkeling; dit is zichtbaar in alle gespreksverslagen.</i></p> <p>Dit punt is – mede als gevolg van de vele coronabeperkingen de afgelopen jaren - niet gerealiseerd. Dit betekent niet dat er geen stappen zijn gezet in het personeelsbeleid. Op de locaties hebben teamleiders lesbezoeken gedaan en hun bevingen teruggekoppeld aan de docent.</p> <p>Op MHV wordt het totaalbeeld meegenomen in de teamvergadering. In Kesteren worden lesbezoeken gedaan aan de hand van een observatie-instrument. Andere locaties onderzoeken of dit instrument ook daar ingezet kan worden.</p> <p>Op Pantarijn-niveau wordt de gesprekscyclus herzien.</p>
-----	---

3.2	<p><i>De professionele ruimte is ingebed: beslisruimte en eigen regie op individueel én collectief niveau (als lid van een team) zijn vanzelfsprekend. Het effect van het gebruik van professionele ruimte leidt zichtbaar tot leren en verantwoorden. Uit tevredenheidsmetingen blijkt dat personeelsleden voldoende ruimte krijgen én kunnen benutten voor hun persoonlijke ontwikkeling.</i></p> <p>In 2023 is geen breed onderzoek gedaan naar tevredenheid van medewerkers. Dit betekent dat de gegevens van 2022 ongewijzigd zijn.</p> <p>Er is meer ruimte gekomen voor medewerkers, de invulling hiervan is in ontwikkeling en nog niet volledig ingebed. De scores op het medewerkers tevredenheidsonderzoek variëren van een 6,4 op MHV tot een 8,4 op PrO.</p>
3.3	<p><i>De opleidingsschool verzorgt een inwerk- en begeleidingsprogramma voor startend personeel. Startend personeel geeft in metingen aan dat dit programma goed en effectief is. De opleidingsschool van Pantarijn voldoet aan het keurmerk van de hogeschool Utrecht.</i></p> <p>We zagen kansen tot versterking op dit punt. Er is gekozen voor een samenwerking binnen de regio, omdat hiervoor een goeie basis aanwezig was.</p> <p>Pantarijn is in 2022 samen met Het Streek, de HAN, de RDA en de WUR aspirant opleidingsschool geworden. Deze gaat nu door het leven als de Gelderse Onderwijs Vallei. In het kader van Samen Opleiden & Professionaliseren ontvangen wij subsidie voor het beter begeleiden van studenten en nieuwe docenten. Dit betekent dat we onze huidige opleidingsschool kunnen continueren én verder ontwikkelen. In eerste instantie zal de nadruk liggen op de begeleiding van stagiaires en de introductie van startende docenten. Gaandeweg zal onderzocht worden wat we vanuit de samenwerking met de universiteiten en HBO's kunnen betekenen voor al onze docenten.</p> <p>In 2023 is ervoor gekozen om de schoolopleiders vier keer per jaar uit te nodigen in het managementteam van de locatie. Op deze manier kan de PDLA cyclus gevolgd worden. Twee locatiedirecteuren bespreken regelmatig manieren om de opleidingsschool breder neer te zetten en eventueel in te zetten voor professionalisering.</p>
3.4	<p><i>Elke docent krijgt jaarlijks minimaal één lesbezoek van zijn/haar leidinggevende en minimaal één lesbezoek van een collega vakdocent.</i></p> <p>In Rhenen en Kesteren is dit (grotendeels) gerealiseerd. Op MHV is hier vernieuwde aandacht voor en verdient dit nog aandacht. Op VMBO en PrO heeft iedere docent een lesbezoek gehad. Ook is het observatieinstrument DOT ingevoerd waarbij collega's elkaar bezoeken en scoren. Ook op ISK krijgt elke docent een lesbezoek. Zie verder ook 3.1</p>
3.5	<p><i>Medewerkers hebben plezier in hun werk en ervaren een gezonde werkdruk. Dit wordt periodiek gemeten in het tevredenheidsonderzoek. De scores op de betreffende vragen zijn voldoende en blijven niet achter bij de benchmark.</i></p> <p>De benchmarkscore voor werkdruk is 6,5 op een 10-puntschaal. Pantarijn breed wordt een 5,9 gescoord. De scores van de locaties variëren van een 4,7 in Rhenen tot een 8,0 op PrO. Op alle locaties is werkdruk een blijvend aandachtspunt.</p>
3.6	<p><i>Docenten zijn bevoegd voor of volgen een opleiding om de juiste bevoegdheid te halen.</i></p> <p>Dit doel is op de meeste locaties behaald. Bij MHV en VMBO zijn -door de krapte op de arbeidsmarkt – docenten niet altijd bevoegd. De docenten die dit betreft volgen wel een opleiding. De IPTO meting bevestigt dit beeld.</p>
3.7	<p><i>Het personeel voelt ruimte om uitdagend onderwijs verder te ontwikkelen en vertoont in toenemende mate daarbij een ondernemende houding.</i></p> <p>Op de locatie VMBO/Pro is dit terug te zien tijdens bijvoorbeeld de plusweken, bij de Avonturen en bij het buitenschools leren.</p> <p>In Rhenen voeren de collega's samen met de schoolleiding de regie over deze onderwijskundige ontwikkeling. Op advies van 'de projectgroep' wordt externe</p>

	<p>expertise ingezet. Daarnaast zijn er vernieuwingsgelden ingezet om een start te maken met StudyChallenge XL. Het team in Kesteren heeft op basis van de tevredenheids-onderzoeken besloten te temporiseren en heeft eerst aandacht gegeven aan de interne samenwerking.</p> <p>Bij MHV is er veel ontwikkeld op dit gebied. Er is nu ingezet op meer aandacht voor borging en focus. Ook op MHV is gebruik gemaakt van vernieuwingsgelden. Deze zijn ingezet voor het uitvoeren van de stroomplannen.</p>
--	--

Programmaliijn 4: Professionele organisatie	
Ambitie 4. De basis op orde	
Criteria (merkbaar en of meetbaar verschil in 2024 t.o.v. 2019)	
4.1	<p><i>Pantarijn beschikt over een integraal kwaliteitszorgstelsel. Het oordeel van de Onderwijsinspectie op de standaard Kwaliteitszorg is voldoende.</i></p> <p>In 2023 is Pantarijn bezocht in het kader van het bestuursgerichte toezicht. Hiervoor heeft Pantarijn drie voldoende's gekregen; daar zijn we trots op. Onlangs is er een stap gezet in het kwaliteitsbeleid en er is een nieuw format voor de managementgesprekken opgesteld.</p> <p>De inspectie heeft aangegeven dat de basisvaardigheden een stevigere plek verdienen in de (bestuurlijke) kwaliteitszorg. Op dit punt vindt een doorontwikkeling plaats.</p>
4.2	<p><i>De interne en externe communicatie van Pantarijn is goed en ondersteunt de ambities van Pantarijn.</i></p> <p>Zowel ouders als medewerkers van verschillende locaties zijn kritisch over de communicatie, er is daarom veel aandacht voor dit thema. Locaties overleggen met ouders hoe dit verbeterd kan worden. We werken met WIS, een communicatie-app en er worden wekelijks nieuwsbrieven verstuurd waarin leerlingen en ouders worden geïnformeerd over ontwikkelingen in de school. We onderzoeken of de communicatie verder gestroomlijnd kan worden. Ook voor medewerkers zijn er nieuwsbrieven. Verder is er aandacht voor de afstemming tussen de communicatie vanuit de locaties en de ondersteunende dienst.</p> <p>MHV wil een communicatiemedewerker inhuren om een analyse te maken van de interne communicatie. Hieruit zal een plan van aanpak opgesteld worden om de interne communicatie te verbeteren</p>
4.3	<p><i>Pantarijn is financieel gezond en de financiële reserves worden gedeeltelijk ingezet voor onderwijsvernieuwing.</i></p> <p>Pantarijn is financieel gezond en dat is te zien aan onze kengetallen. Er is lopende het jaar 2023 sprake van bovenmatige vermogen. Door de stelselwijziging per 1 januari 2023 (van direct activeren en afschrijven van het onderhoud naar een onderhoudsvoorziening) daalt het vermogen maar blijft op voldoende niveau en rond de signaleringswaarde. Het bovenmatige vermogen wordt al enige jaren ingezet op onderwijsinhoudelijke vernieuwingen, zoals de ontwikkelingen en uitwerking van het schoolplan, het herstructureren van de (personele) inrichting van de Ondersteunende dienst OSD (nu Centraal Bureau Pantarijn, CBP) en de doorontwikkeling van de personele organisatie. Voor de financiële en personele sturing is in 2023 ingezet op de invoering van Capisci, een integraal begrotings- en rapportage pakket. In 2023 is Pantarijn overgestapt naar een extern administratiekantoor voor de personele administratie ter waarborging van de continuïteit en het verbeteren van de bijbehorende processen. Ook wordt/is ingezet op een kwaliteitsverbetering van de kwartaalrapportages waarbij de analyse van de behaalde resultaten nog meer wordt afgezet tegen de visie en het beleid. In 2023 zijn wij overgestapt naar een andere accountant (van Ree accountants) ook daar hopen wij, gevraagd en ongevraagd, adviezen van te ontvangen om onze organisatie verder te professionaliseren.</p>

	<p>Daarnaast werken wij aan een enigszins andere opzet van de (financiële) kwartaalrapportages; minder getallen en meer afbeeldingen én meer aandacht voor visie en beleid waarvoor en waarom de (extra) financiële middelen ingezet gaan worden en welke doelen wij daarmee willen bereiken.</p> <p>Daarnaast is er € 250.000 ingezet voor innovaties in het onderwijs. Zie ook 3.7</p>
4.4	<p><i>HR ondersteunt de professionele ontwikkeling van de medewerker in combinatie met de gewenste onderwijsontwikkeling en in combinatie met duurzame inzetbaarheid en vitaliteit in de vorm van beleid en digitale platforms.</i></p> <p>In het jaar 2023 is de voorbereiding gestart voor het maken van een keuze van een vlootschouw instrument alsmede het opstellen van HR beleid. Het laatstgenoemde HR beleid is de kapstok waaronder zaken als duurzame inzetbaarheid en vitaliteitsbeleid als beleidsvoornemens worden opgenomen. Het doel is om een werkomgeving te creëren die niet alleen bevorderlijk is voor de professionele groei van het personeel, maar ook voor hun welzijn en gezondheid op lange termijn.</p> <p>We hebben het voornemen om in 2024 te onderzoeken welk instrument Pantarijn breed kan worden ingezet om de professionele ontwikkeling te monitoren.</p>
4.5	<p><i>Het ziekteverzuim van Pantarijn ligt onder het landelijk gemiddelde in het VO.</i></p> <p>In vergelijking met de benchmark van 2022 (bron VOION) zijn de verzuimpercentage en de meldingsfrequentie op Pantarijn beide lager dan de referentiegroep. Pantarijn behoort tot de 25% scholen met het laagste verzuimpercentage en meldingsfrequentie.</p> <p>De benchmarkgegevens over het jaar 2023 komen pas later in het jaar beschikbaar.</p>
4.6	<p><i>Op verschillende gebieden, van onderwijsontwikkeling tot bedrijfsvoering, gaat Pantarijn samenwerken met VO scholen uit de regio. De voordelen van zo'n samenwerking zijn divers, van gezamenlijke inkoop tot het delen van kennis en mogelijkheden tot carrièreontwikkeling.</i></p> <p>Op veel van bovenstaande samenwerkingsthema's is Pantarijn al actief, zoals samenwerking met het PO en MBO en in het kader van passend onderwijs en sterk techniek onderwijs. Een mooi voorbeeld is de samenwerking tussen PrO en Dulon in het kader van de Entree opleiding die eind 2023 is getekend en opgestart. Pantarijn maakt deel uit van het MORENE netwerk, Middelbaar Onderwijs Regionaal Netwerk, van 8 schoolbesturen uit de regio. Daarnaast is Pantarijn gestart met het traject samen opleiden, zie 3.3.</p> <p>In Kesteren wordt samengewerkt met Yuverta en VLC in School & Jobs en VMBO werkt samen met het MBO en STO (Sterk Techniek Onderwijs).</p>

Programmalijn 4: Professionele organisatie

Ambitie 5. De fysieke en digitale leeromgeving is zo ingericht dat het leren van de leerling optimaal gefaciliteerd wordt

Criteria (merkbaar en of meetbaar verschil in 2024 t.o.v. 2019)

5.1 *Leerlingen en ouders geven aan tevreden te zijn over de ICT-voorzieningen in de school. Elke locatie van Pantarijn heeft scores op de desbetreffende vragen van de tevredenheidsonderzoeken van leerlingen op of boven de benchmark.*

Locatie	Schoolsoort	Tevredenheid leerlingen Eigentijdse onderwijs	Tevredenheid ouders Eigentijdse voorzieningen
MHV	Mavo	6,8	7,6
	Havo	7,3	7,9
	Vwo	6,1	7,9
VMBO	PrO	8,2	8,3

	Basis	7,3	8,4
	Kader	6,9	8,1
Rhemen	Kader	6,9	8,1
	Mavo	7,2	9,0
Kesteren	Kader	7,2	8,0
	Mavo	6,7	7,6
	Havo	7,3	7,9

■ Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)
■ Percentielscore tussen 25 en 75
■ Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)

Er is geen overall benchmark voor leerlingen berekend, maar een benchmark per onderwijsniveau. Alle leerlingen scoren op of boven de benchmark. Ook ouders scoren gemiddeld hoger dan een 7,6 voor eigentijds onderwijs. Maar dat is niet op alle locaties op of boven de benchmark.

5.2 *Docenten geven aan bij de mogelijkheden van het inzetten van ICT veel ruimte te ervaren om uitdagend onderwijs te geven. Elke locatie van Pantarijn heeft scores op de desbetreffende vragen van de tevredenheidsonderzoeken van medewerkers op of boven de benchmark.*
 Er is voor docenten veel ruimte om uitdagend onderwijs te geven. Uit een onderzoek dat gedaan is in 2022 blijkt dat de inzet van ICT hierbinnen nog versterkt kan worden. In 2023 is hier een volgende stap in gezet.

5.3 *De digitale leeromgeving faciliteert leerlingen bij het volgen van individuele leerroutes en de mogelijkheid regie te nemen op het onderwijsleerproces.*
 Mede dankzij de coronaperiode wordt de digitale leeromgeving bij diverse vakken meer en beter benut. Dit is ook te zien in de leerling-tevredenheid. De digitale leeromgeving biedt mogelijkheden voor leerlingen om individuele leerroutes te volgen en meer regie te nemen. Steeds meer vakken maken blijvend gebruik van digitale mogelijkheden via programma's als Learnbeat en teams. Wel zien we hier nog voldoende ruimte voor verdere groei.
 Bij de sectie Engels op MHV is een prachtig digitaal instrument aangeschaft als pilot. Ook Nederlands, Frans, Duits kunnen hiermee werken. Het levert teksten op basis van interesse en niveau. Het stimuleert de eigen ontwikkeling.

5.4 *De ontwikkeling van de leerling kan digitaal goed worden gevolgd, ook niet-cijfermatig, door docenten, ouders en ook leerlingen zelf.*
 Op alle locaties wordt niet-cijfermatige informatie toegevoegd aan Magister, waar ook alle cijfers te zien zijn. Praktijkonderwijs maakt geen gebruik van Magister, maar van Presentis waarin voor ouders en leerlingen het 'Mijn Ontwikkelplan' te zien is, waardoor ook ontwikkeling op vaardigheden goed gevolgd kan worden.

5.5 *De onderwijslokalen en overige ruimtes, kamers, zalen en gangen dienen qua ruimte en inrichting optimaal plaats te bieden aan de groeiende diversiteit aan leer- en werkmethoden.*
 Dit is nog niet op alle locaties voldoende ingeregeld. In de investeringsbegroting en plannen voor 2024 is de volgende stap hierin gepland.

5.6 *Medewerkers zijn bekwaam in het toepassen van e-didactiek en ICT vaardigheden. Kennis en vaardigheden zijn op het gebied van digitalisering up-to-date.*
 Verschillende medewerkers hebben gebruik gemaakt van de scholingsmogelijkheden. Om de kennis en vaardigheden verder te vergroten gezien het toenemende belang van ICT in het onderwijs zal hier de komende periode steeds aandacht voor zijn. Op MHV willen we een nulmeting voor alle medewerkers uitvoeren en ze dan een passend scholingsaanbod doen. We willen een overzicht opstellen van

	basisvaardigheden die we verwachten op ICT gebied. Nieuwe medewerkers wordt in de vacatureteksten gevraagd om te voldoen aan deze basisvaardigheden.
--	--

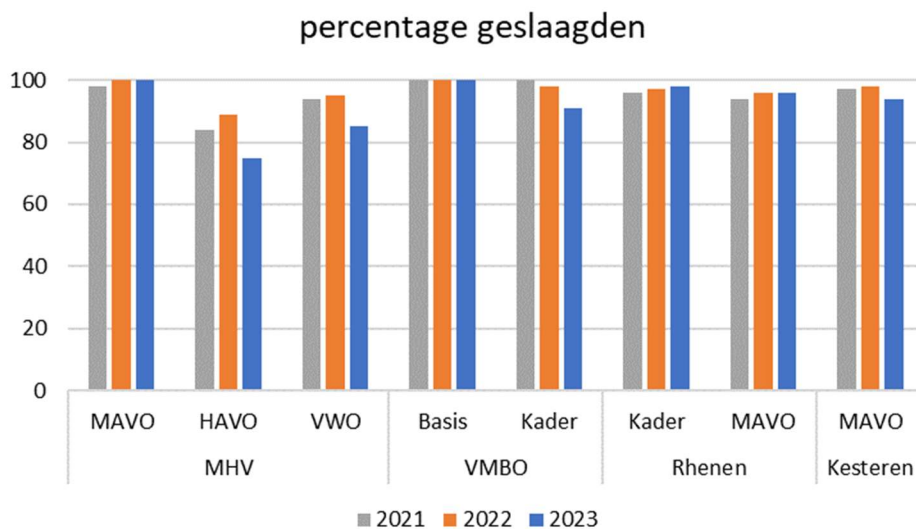
Programmalijn 5: Interne en externe samenwerking	
Ambitie 6. Locatie overstijgend uitdagend onderwijs door samenwerking	
Criteria (merkbaar en of meetbaar verschil in 2024 t.o.v. 2019)	
6.1	<p><i>De samenwerking tussen de verschillende locaties van Pantarijn leidt tot een nieuw en passend praktijkgericht onderwijsaanbod voor leerlingen.</i></p> <p>Hier groeien we steeds meer in. Er bestaan verschillende vormen van samenwerking binnen Pantarijn. Zo is er binnen PantAgora een samenwerking tussen MHV en het VMBO. Momenteel zit er een VMBO leerling in PantAgora en is in 2022 gestart met de bovenbouw van PantAgora. Daarnaast worden er tussen het VMBO en Kesteren/Rhenen praktijkprogramma's uitgewisseld. De samenwerking tussen Rhenen en Kesteren is versterkt doordat leerlingen uit Kesteren praktijkvakken in Rhenen hebben gevolgd en leerlingen uit Rhenen een mondelinge taaltoets in Rhenen hebben gedaan. Daarnaast is er steeds meer sprake van facility sharing en overleg tussen locaties. Het stagebureau van het PrO wordt ook ingezet voor het regelen van stages voor leerlingen in VMBO Wageningen. Tenslotte is VMBO is aangesloten bij de Pantarijnweek van MHV.</p> <p>In de werving werken MHV en PrO/VMBO steeds meer samen.</p>
6.2	<p><i>De samenwerking tussen de verschillende locaties van Pantarijn leidt tot nieuwe onderwijsvormen voor leerlingen.</i></p> <p>Dit punt heeft niet voldoende aandacht gekregen en mag nog groeien.</p>

Programmalijn 5: Interne en externe samenwerking	
Ambitie 7. Samenwerking met PO, MBO, HBO en Universiteit	
Criteria (merkbaar en of meetbaar verschil in 2024 t.o.v. 2019)	
7.1	<p><i>De samenwerking in de regio krijgt vorm via een doorgaande leerlijn vanuit het basisonderwijs en een goede aansluiting op het vervolgonderwijs.</i></p> <p>In 2021 is de pilot 10-14 onderwijs is geëvalueerd. Het PO heeft aangegeven niet verder te willen gaan met deze vorm van samenwerking. In 2022 en 2023 heeft om deze reden hier geen actie op plaatsgevonden.</p>
7.2	<p><i>Door samenwerking in de regio met instellingen en bedrijfsleven stijgt het aantal leerlingen dat opdrachten uitvoert (in opdracht van) andere instellingen en bedrijven.</i></p> <p>De samenwerking in de regio wordt opgezocht. Er is niet in beeld of dit gestegen is of niet. Zo is er een samenwerking met het Food Valley Scholen Netwerk en de WUR. Andere voorbeelden van samenwerking zijn het KadoLokaal in Wageningen, maar ook het Design & Technology Lab.</p>
7.3	<p><i>De samenwerking in de regio leidt tot een passend aanbod en passend onderwijs voor leerlingen.</i></p> <p>In de wet Passend Onderwijs staat een uitgebreide omschrijving van het doel van het SWV. "Het SWV stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen." Pantarijn werkt samen met twee samenwerkingsverbanden en is erop gericht op thuiszittende leerlingen zoveel mogelijk te voorkomen en leerlingen</p>

een zo passend mogelijk aanbod te doen. Er is een samenwerking opgestart tussen de Sjemfabriek en MHV en VMBO/PrO werken intensief samen met Solidez.

2.2 Evaluatie Opbrengsten 2023

In onderstaande grafiek staat per locatie per onderwijsniveau het aantal geslaagden over de afgelopen 3 jaren.

In onderstaande tabel staan de opbrengsten van het onderwijs aan de hand van de inspectie-indicatoren. De onderwijspositie ten opzichte van het basisschooladvies geeft het percentage leerlingen weer dat in leerjaar 3 op het onderwijsniveau zit dat overeenkomt met het basisschooladvies. De onderbouwsnelheid geeft het percentage leerlingen weer dat onvertraagd overgegaan is van leerjaar 1 naar leerjaar 2 en van leerjaar 2 naar leerjaar 3. De bovenbouwsnelheid geeft het percentage onvertraagde studievoortgang aan vanaf leerjaar 3. Hieronder staan de driejaargemiddelden (bron: onderwijsresultaten 2023-Inspectie).

Onderwijspositie tov basisschooladvies

	resultaat	norm
MHV	17%	-0,55%
VMBO	26%	-12,10%
Rhenen	35%	-10,05%
Kesteren	37%	-7,00%

onderbouwsnelheid

	resultaat	norm
	98%	95,37%
	96%	95,22%
	99%	95,30%
	99%	95,44%

bovenbouwsucces

	resultaat	norm

MHV - theoretische leerweg	94%	86,76%
MHV - havo	82%	81,65%
MHV - vwo	91%	81,73%
VMBO – basisberoepsgerichte leerweg	92%	87,18%
VMBO – kaderberoepsgerichte leerweg	92%	86,16%
Rhenen – kaderberoepsgerichte leerweg	93%	86,53%
Rhenen – theoretische leerweg	95%	86,77%
Kesteren – theoretische leerweg	95%	86,81%

Uit bovenstaande opbrengsten blijkt dat de verschillende locaties op alle onderwijsniveaus (ruim) boven de inspectienormen scoren.

Opbrengsten Praktijkonderwijs

Uitstroom	Aantal leerlingen
Arbeid	8
Werk gecombineerd met een ROC BBL opleiding	2
ROC (BOL) Entree opleiding	7

2.2.1 Kwaliteit van de schoolexamens

In 2020 heeft Pantarijn een nieuwe visie op toetsing opgesteld. Op basis hiervan zijn de toetsvisies op de locaties aangescherpt. Dit heeft geleid tot een lagere toetsdruk en meer formatief toetsen voordat er een summatieve toets volgt. Ook worden de cijfers van de schoolexamens geanalyseerd en daarbij zowel vergeleken met de landelijke benchmark als met de gemiddelde cijfers van het centraal examen. Jaarlijks worden zowel het examenreglement als de resultaten en de afname van de schoolexamens geëvalueerd. Vanuit deze evaluaties worden acties ondernomen, wat bijvoorbeeld op MHV heeft geleid tot een hernieuwde herkansingsregeling.

2.3 Nationaal Programma Onderwijs

Vorig jaar zijn grote verschillen geconstateerd in achterstanden tussen leerlingen. Er zijn leerlingen die cognitieve achterstanden hebben opgelopen, er zijn ook leerlingen bij wie dat niet het geval bleek. Op sociaal-emotioneel niveau was bij alle locaties behoefte om de sociale cohesie te bevorderen. Hieronder is per locatie aangegeven waar de NPO middelen voor ingezet zijn.

MHV

Op MHV hebben we twee grote mavo/havo brugklassen gesplitst om leerlingen beter te kunnen begeleiden in hun leerproces. Daarnaast zijn de coachgesprekken voortgezet. Er is gestopt met de huiswerkbegeleiding, omdat het rendement hiervan te laag was. In plaats daarvan is extra ingezet (Q-lessen) op de kernvakken en overige AVO vakken. Leerlingen kunnen hiervoor intekenen. Ook is er een pedagogisch medewerker aangenomen die jongeren begeleidt bij het vinden en vasthouden van hun motivatie. Tenslotte is er een festival georganiseerd om de verbinding tussen docenten en leerlingen, maar ook tussen leerlingen onderling te stimuleren.

VMBO

Op het VMBO is er vanuit de NPO-middelen ingezet op extra mentoraat. Leerlingen krijgen op deze manier meer begeleidingstijd en meer aandacht. Er zijn extra uitstapjes

georganiseerd om de verbinding tussen leerlingen te versterken. Om leerlingen beter te kunnen ondersteunen tijdens de les, zijn lesassistenten ingezet. Tenslotte is er aandacht geweest voor teambuilding voor de professionele verbetercultuur in de school zodat er ook tussen de medewerkers weer meer verbinding kon ontstaan.

Praktijkonderwijs

Het stagebureau is uitgebreid, zodat leerlingen betere begeleiding kunnen krijgen. Lesassistenten zijn ingezet voor meer begeleiding in de les en er is aandacht voor teambuilding geweest.

ISK

Op de ISK zijn de NPO middelen vooral ingezet voor extra lesassistenten.

Rhenen en Kesteren

In Rhenen en Kesteren zijn de NPO-middelen in de eerste helft van 2023 ingezet voor het verkleinen van een klas en het verzorgen van bijles. Op beide locaties zijn deze middelen in augustus 2023 vervangen door de subsidie basisvaardigheden. In Rhenen zijn de NPO middelen uitgeput. In Kesteren zal het restant van de NPO-middelen worden aangewend na afloop van de subsidie basisvaardigheden.

2.4 Evaluatie naleving code ‘Goed Onderwijsbestuur VO’

De code ‘Goed Onderwijsbestuur VO’ is van toepassing op de leden van de VO-raad (<https://www.vo-raad.nl/onderwerpen/goed-bestuur/praktijk-ondersteuning>). Pantarijn is lid van deze sectororganisatie. Alle elementen die genoemd zijn in deze code worden nageleefd door Pantarijn.

2.5 Evaluatie horizontale verantwoording

In 2023 waren er negen MR-vergaderingen, waarbij overleg plaatsvond tussen MR en bestuurder. In totaal heeft de MR in 2023 advies uitgebracht over negentien voorgenomen bestuursbesluiten. Voor dertien voorgenomen bestuursbesluiten heeft het Bestuur de MR om instemming gevraagd. Alle voorgenomen besluiten zijn van een positief advies voorzien.

Een advies wordt altijd door de gehele MR uitgebracht. Instemming wordt, afhankelijk van het onderwerp, gegeven door de gehele MR of door één of twee van de in totaal drie geledingen.

De MR publiceert een jaarverslag in schooljaren. Dit is te downloaden vanaf de website onder Pantarijn > downloads.

2.6 Evaluatie personeelsbeleid 2023

In 2023 is de afdeling HR op sterkte gebracht. Er werd een HR medewerker en een senior HR adviseur aangetrokken. De salarisadministratie is per september 2023 onderbracht bij ONS (Ons Onderwijsbureau).

In september 2023 bereikten sociale partners een akkoord over de CAO VO 2023 / 2024. De cao heeft een looptijd tot 1 oktober 2024. De salarissen en uitkeringen werden per 1 juli 2023 structureel verhoogd met 10 procent. Werknemers kregen daarnaast in november 2023 een éénmalige uitkering die afhankelijk was van de loonschaal en betrekkingssomvang.

Naast de loonsverhoging zijn er ook afspraken gemaakt met de bonden over onderwijstijd, lestaak en taakbeleid. Ook is in de cao vastgelegd dat startende docenten op een goede manier hun loopbaan binnen het onderwijs kunnen beginnen, met actieve en goede begeleiding en voldoende tijd om het vak eigen te maken en zo duurzaam in het onderwijs

actief te kunnen blijven. Eerder gemaakte afspraken zijn ook in de nieuwe cao opgenomen zoals het voortzetten van de arbeidsmarkttoelage op scholen met de meeste achterstandsleerlingen (onder voorbehoud van bekostiging) en de monitoring van de ontwikkeling in de functiemix. Ook gaan sociale partners aan de slag met de wens om tot een sectorale regeling voor stagevergoedingen te komen.

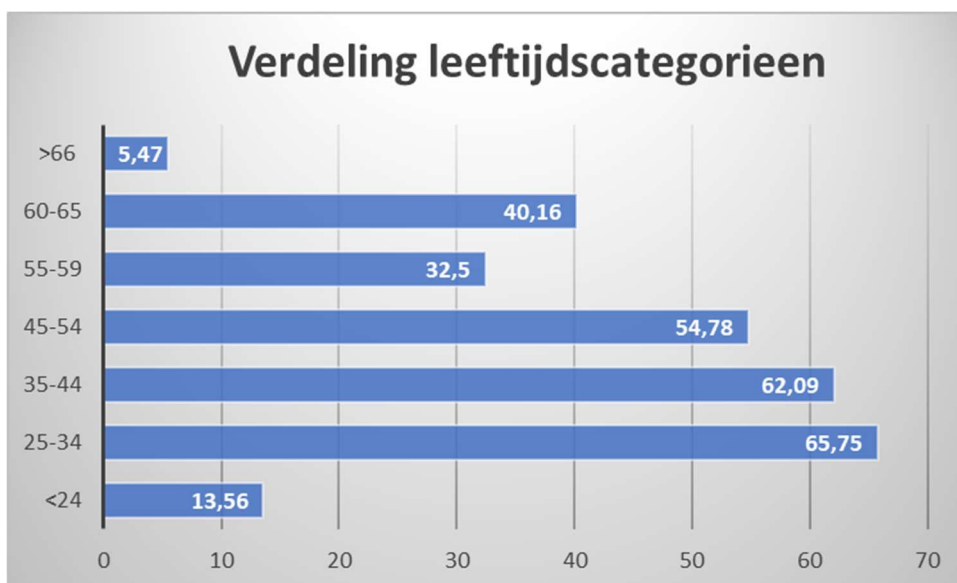
Per 1 oktober zijn er twee nieuwe directeuren gestart op het MHV en op de CBP. De directeur van MHV heeft een analyse gemaakt van de stand van zaken en een plan van aanpak opgesteld. De directeur van MHV heeft als hoofdopdracht meegekregen te werken aan de thema's Onderwijskwaliteit en Sfeer & veiligheid. De directeur CBP zal aan de hand van het plan toekomstbestendige CBP de organisatie gaan vormgeven. Voor de CBP zijn nieuwe functieprofielen opgesteld en met alle medewerkers met een gewijzigde functie is een plaatsingsgesprek gevoerd.

Hieronder staan de kengetallen van het personeelsbestand van eind 2023.

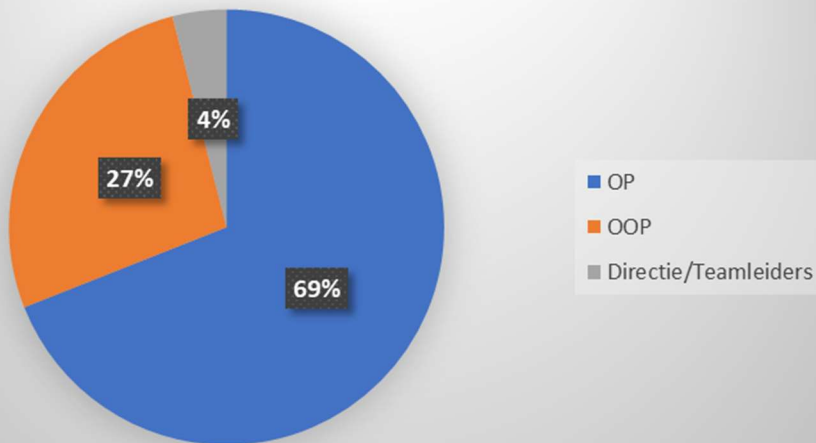
Personele bezetting in FTE per 31 december

Jaar	2020	2021	2022	2023
Totaal	244	250	259	273

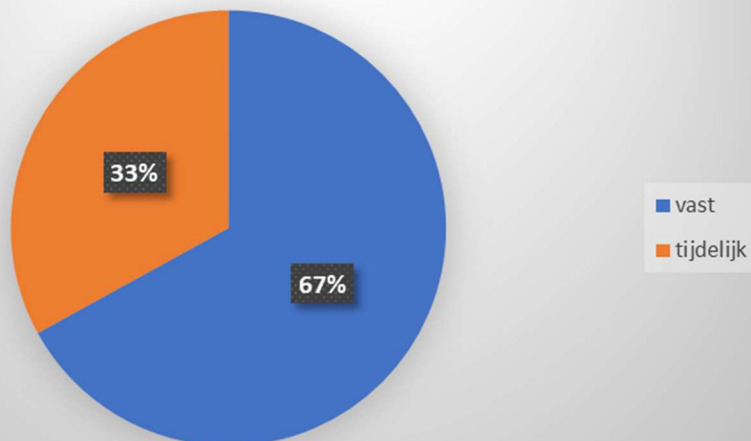
In onderstaande grafieken staan de absolute aantallen van de leeftijdsopbouw eind 2023, de verdeling per functiecategorie, verdeling vast/tijdelijk personeel en verdeling parttime/fulltime binnen Pantarijn

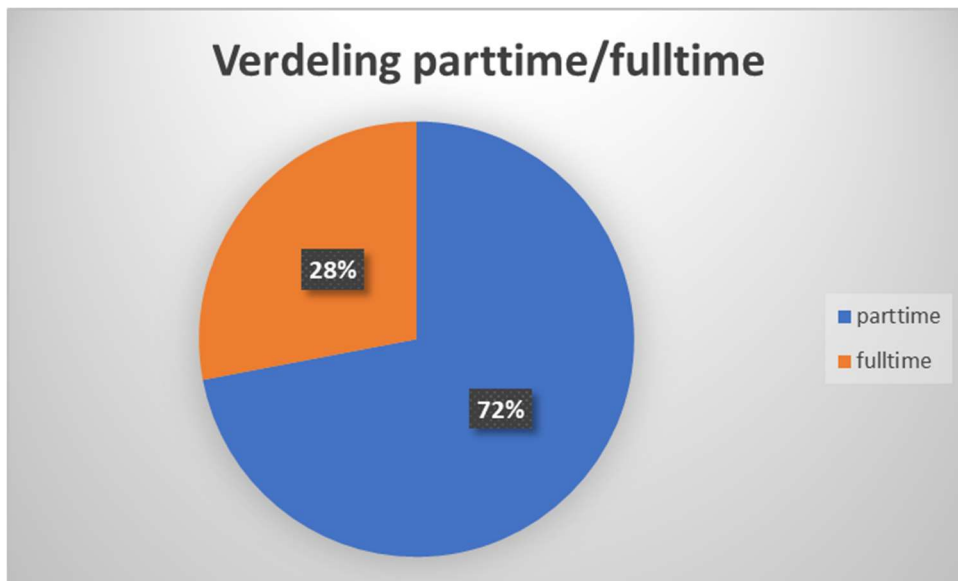

Verdeling per functiecategorie

Verdeling vast /tijdelijk

In- en uit dienst getreden medewerkers

Het aantal in dienst getreden medewerkers in 2023 is 84 medewerkers (51 wtf). Hiermee bedraagt het instroom percentage 22,7%.

Het aantal uit dienst getreden medewerkers in 2023 betreft 62 medewerkers (40 wtf). Hiermee bedraagt het uitstroom percentage 16,8%.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage bedroeg in 2023 5,16%. In 2022 lag het landelijk gemiddeld op 6,26% (bron VOION ziekteverzuimonderzoek 2022)

2.7 Strategisch personeelsbeleid

Eind 2023 is gestart met het opstellen van een nieuw strategisch HR beleid. Deze zal aansluiten aan op het eind 2023 nieuw geformuleerde strategisch Pantarijn brede beleid.

2.8 Klachten in 2023

Het uitgangspunt van Pantarijn is dat klachten eerst door de locatie worden opgelost.

In dit verslag komen klachten aan bod waarbij het niet is gelukt de klacht op de locatie op te lossen. In 2023 zijn er drie klachten bij de bestuurder ingediend. Deze zijn allen opgelost.

Er is in 2023 een bezwaar rechtstreeks ingediend bij de Landelijke Klachten Commissie (LKC), ondergebracht bij de onderwijsgeschillencommissie. Naar aanleiding van dit bezwaar is er contact geweest met de ouders, waardoor het bezwaar is opgelost. Het bezwaar is uiteindelijk niet besproken in de Commissie.

Er zijn 11 meldingen gedaan bij de externe vertrouwenspersoon voor medewerkers. De vertrouwenspersoon heeft de eerste opvang voor zijn rekening genomen en heeft advies gegeven. Daarnaast zijn er begeleidingsgesprekken geweest en is nazorg verleend. Alle casussen zijn afgesloten. Ook zijn twee meldingen van leerlingen doorverwezen naar de interne zorgcoördinator.

Eind 2023 is er een wisseling van de externe vertrouwenspersoon geweest en heeft Pantarijn gekozen voor de organisatie Werk in Vertrouwen.

2.9 Ontwikkelingen in relatie tot verbonden partijen

Passend Onderwijs

Pantarijn maakt deel uit van het samenwerkingsverband Gelderse Vallei en het samenwerkingsverband Rivierenland. Bij beide samenwerkingsverbanden is in de meerjarenbegroting een stevige ambitie opgenomen waarin het deelnamepercentage aan het reguliere vo de komende jaren moet gaan stijgen. Gezien de recente stijging van de deelname vso zijn op dit moment de financiële onzekerheden groot. Vanuit het oogpunt van continuïteit opereren beide samenwerkingsverbanden op dit moment dus behoedzaam.

Samenwerkingsverband Gelderse Vallei

Het primaire doel is een dekkend onderwijsaanbod waar mogelijk thuisnabij. Dit doel hangt samen met een tweede doelstelling: de ondersteuningsmogelijkheden binnen het SWV vergroten. Dit heeft twee voordelen: meer leerlingen (in het regulier voortgezet onderwijs) bedienen en voorkomen dat leerlingen langere tijd thuis zitten. De volgende ambities om deze doelstelling te bereiken staan centraal:

1. Versterken van het ondersteuningsaanbod in het regulier voortgezet onderwijs
2. Verminderen van het aantal thuiszitters en aantal voortijdig schoolverlaters
3. Meer leerlingen naar school dichtbij huis

Ontwikkeling bovenschools aanbod

Het SWV VO Gelderse Vallei heeft als motto :Kansrijk samenwerken voor iedere jongere!
Daar horen vier doelstellingen bij:

1. Al onze leerlingen in beeld
2. Scholen toegerust voor inclusiever onderwijs
3. Optimaal samenwerken met en rondom de jongeren
4. Het beleid en de kwaliteit van het SWV op orde

Bovenstaande doelstellingen zijn in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband Gelderse Vallei verder uitgewerkt.

Samenwerkingsverband Rivierenland

Naast het gegeven dat dit samenwerkingsverband de scholen ondersteunt bij leerlingen waarvoor de basisondersteuning ontoereikend is (extra ondersteuning: 'licht', LWOO), biedt Rivierenland ook extra (externe) ondersteuning ('zwaar') richting leerlingen en docenten.

Deze externe ondersteuning wordt op de VO-scholen gegeven in de vorm van de ambulante begeleiding. De doelstelling om leerlingen met een ondersteuningsbehoefte beter *in de klas* te integreren heeft betekenis voor de invulling van de ambulante schoolbegeleiding. Er vindt een accentverschuiving plaats van individuele leerlingbegeleiding naar groeps- of systeemgerichte ondersteuning van de leerkracht in de klas. Dit moet ertoe bijdragen dat de docent zich gesteund weet en beter geëquipeerd is om individuele leerlingen met een ondersteuningsbehoefte *in de klas* te begeleiden.

Arrangementen vo-vso op het VO

Bij deze arrangementen gaat het om individuele leerlingen of groepjes van leerlingen die in de reguliere setting, maar met ondersteuning vanuit het vso, een traject kunnen volgen. Door de uitvoering van deze arrangementen betekent het dat de leerling die op het vso zit een overstap kan maken naar een vo-school en daar zijn diploma kan halen.

Bestuursgericht onderzoek

In januari 2022 heeft het vierjaarlijkse bestuursgerichte onderzoek door de onderwijsinspectie plaatsgevonden. De inspectie is twee dagen fysiek op bezoek geweest en heeft met meerdere mensen gesproken. Een mooi hoogtepunt was het bezoek samen met de inspectie aan Hotel de Wereld, dat twee dagen werd overgenomen door de leerlingen van PrO. Zo konden de inspecteurs zelf ook ervaren hoe 'levensecht leren' er binnen Pantarijn uit kan zien. Pantarijn heeft op alle drie de bestuursstandaarden een voldoende gekregen, zoals ook in onderstaand schema is te zien.

Eindoordeel

Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	✓ Voldoende
Visie, ambities en doelen	✓ Voldoende
Uitvoeren en kwaliteitscultuur	✓ Voldoende
Evaluatie, verantwoording en dialoog	✓ Voldoende

Naast deze voldoende heeft Pantarijn enkele herstelopdrachten met vertrouwen gekregen. Dit betekent dat de inspectie er vertrouwen in heeft dat wij deze zelf op een goede wijze

zullen oppakken. Deze herstelopdrachten worden daarom niet nog een keer apart onderzocht, maar meegenomen in het volgende vierjaarlijkse bestuursgericht onderzoek.

De herstelopdracht is:

- Het bestuur moet beter zicht krijgen op de kwaliteit van het onderwijs betreffende de basisvaardigheden taal en burgerschap (art. 1.4 tweede lid, art. 2.87 en art. 2.91 WVO). Het is noodzakelijk dat het bestuur hiervoor doelen formuleert en deze vervolgens realiseert en evalueert.

Deze herstelopdracht is herkenbaar voor ons en past binnen de ontwikkelingen die al gaande zijn.

Toekomstbestendige organisatie

In 2023 is veel aandacht besteed aan het FIT traject. Het FIT traject staat voor fitte IT, dus IT die functioneel is, maar ook fris en daarmee klaar voor de toekomst. Dit traject had als doel een toekomstbestendige ICT architectuur te creëren. Hier zijn in 2023 belangrijke mijlpalen in bereikt. De migratie van alle servers uit de oude virtuele omgeving naar de nieuwe omgeving is voor de deadline gehaald. Alle nieuwe hardware is inmiddels geplaatst en volledig in gebruik. Het verminderen van het aantal virtuele servers is op dit moment in volle gang en vordert gestaag. (van ca. 70 naar een ca. 40). Functionaliteit wordt of naar de Microsoft Cloud verplaatst of van meerdere servers samengevoegd op 1 enkele server.

In het jaar 2023 is het nieuwe strategisch beleidsplan 2024-2028 opgesteld. Komende jaren zullen dan ook in het teken staan van de implementatie van het strategisch beleidsplan. Hierbij kan iedere locatie zijn eigen fasering kiezen en accenten leggen passend bij de betreffende locatie. De jaarplannen worden opgezet conform de vier speerpunten uit het strategisch beleidsplan.

Voor de aanbouw in Kesteren wordt met een nieuwe bouwbegeleider het traject vervolgd. Inmiddels is het realiseren van de aanbouw voor einde schooljaar 2023-2024 niet meer te realiseren. Wel is de grond bouwrijp gemaakt en is er een ontwerp waar de bouwteamfase in gegaan kan worden. Er wordt nu gericht op verhuizing schoolvakantie 2025.

Onze internationale schakelklas heeft momenteel veel leerlingen. Deze zijn afgelopen jaar verhuisd naar het voormalig Meteo gebouw in het Agro Business park. Inmiddels is het gebouw goed afgestemd op de eisen van het onderwijs en hebben leerkrachten en leerlingen het prettig op deze locatie.

HOOFDSTUK 3: FINANCIËEL BELEID

3.1 Stelselwijziging

Er is een discussie geweest, zowel landelijk als binnen Pantarijn, over de verantwoording van de kosten van groot onderhoud in de jaarverslagen. De gewijzigde regelgeving is hier de oorzaak geweest. Pantarijn heeft ervoor gekozen om alle componenten van groot onderhoud over meerdere jaren op te nemen in de voorziening groot onderhoud. In dit jaarverslag is hieraan in overleg met de accountant uitvoering gegeven. Pantarijn heeft ervoor gekozen dat de planningshorizon 40 jaar is. Als een gebouw eerder buitengebruik gesteld wordt dan de 40 jaar, dan is de periode tot de buitengebruikstelling in de opbouw van de voorziening opgenomen. Wij zien deze gewijzigde regelgeving als een wijziging in het stelsel van toerekening hetgeen invloed heeft op de beginpositie van de balans.

	Eindbalans 31-12-2022	Mutatie stelselwijziging	Beginbalans 1-1-2023
Activa			
<i>Vaste activa</i>			
Gebouwen en terreinen	1.590.501	-649.709	940.792
Inventaris en apparatuur	2.904.533		2.904.533
<i>Financiële vaste activa</i>	-	-	-
Totaal vaste activa	4.495.034	-649.709	3.845.326
<i>Vlottende activa</i>			
Vorraden	19.460		19.460
Vorderingen	274.594	-	274.594
Liquide middelen	10.046.721	-	10.046.721
Totaal vlottende activa	10.340.775	-	10.340.774
Totaal activa	14.835.808	-649.709	14.186.100
Passiva			
Algemene reserve	3.574.113	-2.886.325	687.789
Bestemmingsreserves (publiek)	6.974.642	-2.336.378	4.638.264
Bestemmingsreserves(privaat)	34.449		34.449
Voorzieningen	682.678	4.572.994	5.255.672
Kortlopende schulden	3.569.927	-	3.569.927
Totaal passiva	14.835.808	-649.709	14.186.100

Ook de vergelijkende exploitatiecijfers van 2022 zijn aangepast. Met name de afschrijvingslasten van geactiveerd groot onderhoud uit het verleden zijn vervallen. Daarnaast is de dotatie aan de voorziening groot onderhoud een nieuwe exploitatiepost.

	Jaarrekening 2022	Mutatie stelselwijziging	Gecorr. Jaarrekening 2022
Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	29.999.163		29.999.163
3.2 Overige overheidsbijdragen	85.983		85.983
3.5 Overige baten	224.387		224.387
Totaal baten	30.309.533		30.309.533
Lasten			
4.1 Personele lasten	23.411.498		23.411.498
4.2 Afschrijvingslasten	745.677	-100.895	644.782
4.3 Huisvestingslasten	1.535.786	377.963	1.913.749
4.4 Overige lasten	2.560.723		2.560.723
Totaal lasten	28.253.684	277.068	28.530.752
Financiële baten en lasten	30.902		30.902
Saldo baten en lasten	2.086.751	-277.068	1.809.683

3.2 Jaarrekening verslagjaar 2023

Tabel 3.1 balans per 31 december

In €	31 december 2023	31 december 2022
Activa		
1.2 Materiele vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	897.234	940.792
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.075.612	2.904.533
1.2.4 In uitvoering	0	0
1.4.1 Voorraden	18.912	19.460
1.5 Vorderingen	543.108	274.594
1.7 Liquide middelen	11.368.673	10.046.721
Totaal Activa	15.903.540	14.186.100
Passiva		
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve	1.233.722	687.789
2.1.3 Bestemmingsreserves	5.810.997	4.672.713
<u>Eigen vermogen totaal</u>	<u>7.044.719</u>	<u>5.360.502</u>
2.3.1 Voorzieningen	5.459.877	5.255.672
2.5 Kortlopende schulden	3.398.944	3.569.925
Totaal Passiva	15.903.540	14.186.100

Het balanstotaal is ten opzichte van 2022 fors toegenomen. Het voordelig exploitatiesaldo 2023 van € 1,7 miljoen verklaart in hoofdlijnen deze stijging. Ook de liquide middelen zijn, naast de afschrijvingen, investeringen en rente-inkomsten, hierdoor toegenomen

Uit de bijgaande jaarrekening 2023 blijkt dat Pantarijn het jaar 2023 heeft afgesloten met een voordelig exploitatiesaldo van € 1.684.000. De goedgekeurde begroting 2023 sluit met een nadelig saldo van € 551.000.

Tabel 3.2 exploitatierekening 2023

In €	Jaarrekening 2023	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	31.833.985	27.963.507	29.999.163
3.2 Overige overheidsbijdragen en –subsidies	220.384	110.092	85.983
3.5 Overige Baten	792.767	206.666	224.387
Totale Baten	32.847.136	28.280.265	30.309.533
Lasten			
4.1 Personeelslasten	26.023.600	24.193.155	23.411.498
4.2 Afschrijvingen	597.700	822.107	644.782
4.3 Huisvestingslasten	2.089.150	1.310.407	1.768.786
4.4 Overige lasten	2.818.555	2.506.068	2.560.723
Totale Lasten	31.529.005	28.831.737	28.385.789
Saldo baten en lasten	1.318.131	-551.472	1.923.744
5. Financiële baten en lasten	366.087	500	30.902
Resultaat	1.684.217	-550.973	1.954.646

Belangrijkste ontwikkelingen in totstandkoming van het resultaat

Het negatieve resultaat in de begroting 2023 werd grotendeels veroorzaakt door een niet structurele inzet van € 250.000 voor vernieuwingsgelden in het onderwijs en € 300.000 voor het herstructureren van de (personele) inrichting van de CBP en voor doorontwikkeling van de professionele organisatie. In 2023 is hiervan ongeveer € 290.000 besteed. Dit betreft de vernieuwingsgelden (€ 141.000) waarop alleen de locatie MHV een beroep heeft gedaan, aangezien de andere locaties veel aanvullende subsidies hebben ontvangen. Daarnaast is er gewerkt aan de ontwikkeling van het strategisch beleidsplan (€ 55.000), herinrichting van de CBP (€ 99.000) en de ontwikkeling en implementatie van de begrotings- en rapportagetool Capisci (€ 20.000). Bij het opstellen van de formatiebegroting 2024/2025 is Capisci leidend, net als bij het samenstellen van de rapportages en dagelijkse uitputtingsoverzichten. Alle managers / locatiedirecteuren en administratieve medewerkers beschikken over deze tool.

Er zijn in 2023 aanzienlijk meer rijksbijdragen, overige subsidies en overheidsbijdragen ontvangen. Dit zijn, naast de indexatie van de bekostiging als gevolg van de nieuwe CAO, de arbeidsmarkttoelage, verbetering van basisvaardigheden, heterogene brugklassen en Gelderse Opleidingsschool, hier staan ook vergelijkbare kosten tegenover. Aan middelen basisvaardigheden ontvangt Pantarijn over de periode september 2023 tot en met juli 2025 in totaal € 740.000; in 2023 is er € 142.000 besteed.

Daarnaast heeft OCW haar voorgenomen halvering van de middelen professionalisering en verzuim teruggedraaid (€ 160.000). Ook heeft het samenwerkingsverband € 130.000 meer betaald met name ter dekking van de gestegen lonen.

Aan werkdrukmiddelen is ongeveer € 900.000 ontvangen: in 2023 is hiervan € 560.000 besteed aan de inzet voor surveillance, het inzetten van pedagogische medewerkers en onderwijsassistenten, het vervullen van coachtaken en het inrichten van werkplekken voor medewerkers. Het restant ad € 340.000 wordt in 2024 of later ingezet. Voor de kosten in de

komende jaren voor generatiepact (€ 80.000), langdurig zieken (€ 34.000) en werkloosheid (€ 33.000) zijn in 2023 voorzieningen getroffen.

In 2017 hebben wij -naar onze mening- bijna € 400.000 ten onrechte aan vergoeding voor nieuwkomers ontvangen. Deze hebben wij 6 jaar geleden in de balans als terugbetalingsverplichting opgenomen. Ondanks diverse brieven met het verzoek om terugbetaling heeft OCW de betaling niet teruggevorderd. Na ruim 5 jaar hebben wij de schuld in overleg met de accountants laten vrijvallen ten gunste van het resultaat 2023.

Daarnaast hebben de locaties Rhenen en Kesteren aan eigen locatie-innovaties € 110.000 geraamd, waarvan er ongeveer € 25.000 is besteed. Vanwege de vele subsidieontvangsten is de aandacht verschoven.

De kosten voor het aandeel in de werkloosheidsuitkeringen en WGA vallen aanzienlijk lager (€ 250.000) uit dan verwacht.

Door onder andere volledig afgeschreven laptops, afgeschreven meerjarig onderhoud, meubilair en uitgestelde ICT-investeringen vallen de afschrijvingskosten in 2023 ongeveer € 140.000 lager uit dan begroot.

Door de stelselwijziging groot onderhoud is de dotatie hoger dan begoot (€ 378.000).

Een forse impact op de totstandkoming van het exploitatieresultaat is het resultaat van de locatie ISK (nieuwkomers) van € 673.000. Dit komt voornamelijk doordat het aantal nieuwkomers lastig is in te schatten bij de begroting en in de praktijk nu fors hoger uitpakt en daardoor beduidend meer inkomsten zijn ontvangen.

Onze liquide middelen staan bij het ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Schatkistbankieren vergoedt ons in 2023 een rente van in totaal € 370.000, hetgeen niet begroot was.

Hierna worden de hoofdoorzaken van de ontwikkeling van de exploitatie 2023 toegelicht ten opzichte van de goedgekeurde begroting 2023.

Toelichting op de baten

De **rijksbijdragen** (+€ 3.870.000) zijn per saldo hoger door de volgende (hoofd)oorzaken;

- De basisbekostiging lump sum is met name door de bekostiging van de nieuwe CAO op 1 juli fors hoger (€ 1,4 miljoen) vastgesteld. Uiteraard heeft deze CAO-aanpassing ook extra loonkosten tot gevolg.
- Het samenwerkingsverband passend onderwijs heeft -onder andere wegens compensatie van gestegen kosten- de vergoeding aangepast (€ 305.000).
- Gedurende 2023 is er aanvullende bekostiging ontvangen voor onder andere werkdrukvermindering (+€ 900.000) en heterogene brugklassen (+ € 117.000). Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 nog niet bekend. De aanvullende middelen voor werkdrukverlichting bestaan uit een collectief en een individueel deel. Over een gedeelte van deze extra middelen is overleg geweest met de (C)MR. Voor 2023 is het individuele deel uitbetaald aan de medewerkers (schooljaar gedeelte 2022/2023) en het collectieve deel is gereserveerd om te worden besteed in 2024.
- Bij het opstellen van de begroting 2023 was het aantal nieuwkomers lastig in te schatten. Gedurende het jaar heeft er een stijging van de aantallen leerlingen plaatsgevonden. Dit heeft circa € 1,7 miljoen aan extra middelen gegenereerd. Uiteraard is door de stijging van het aantal nieuwkomers ook extra personeel ingezet.

Overige overheidsbijdragen (€ 110.000)

De hogere **overige overheidsbijdragen** betreft de bijdrage gemeente Wageningen met betrekking tot Covid en opvang Oekraïense leerlingen. Daarnaast een extra vergoeding van Gelderse Onderwijsvallei (GOV) voor een opleidingsschool.

Overige baten (€ 586.000)

Onder de overige baten is ook de afgeboekte schuld aan OCW voor de vergoeding nieuwkomers van 2017 ad € 382.000 verantwoord. Ook de vrijval van de voorziening IKB ad € 144.000 is hier opgenomen.

Toelichting op de lasten

De belangrijkste oorzaken voor de ontwikkelingen van de *lasten* ten opzichte van de begroting zijn:

Personele lasten (+€ 1.830.000)

De personele lasten zijn hoger door de gevolgen van de nieuwe CAO VO 2023 ingaande 1 juli 2023 (10% loonsverhoging en éénmalige uitkering). De krapte op de arbeidsmarkt betekent een forse toename van de kosten van extern personeel. De kosten voor de beleidsplannen (zie ook de inleiding), ziektevervangings (langer dan 1 jaar) en WGA ERD zijn daarentegen lager. Voor de kosten in komende jaren voor generatiepact (€ 80.000), langdurig zieken (€34.000) en werkloosheid (€ 33.000) zijn in 2023 voorzieningen getroffen.

Afschrijvingslasten (-€ 224.000)

De afschrijvingslasten vallen lager uit onder andere doordat de investeringen niet allemaal zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn door de stelselwijziging groot onderhoud de afschrijvingslasten van geactiveerd groot onderhoud uit het verleden vervallen (€ 100.000).

Huisvestingslasten (+ € 778.000)

De huisvestingslasten vallen hoofdzakelijk hoger uit door extra inhuur van sportaccommodaties (€ 90.000), klein onderhoud aan gebouwen (€ 63.000), energiekosten (€ 112.000) en schoonmaakkosten (€ 43.000). Daarnaast is door de stelwijziging een post dotatie groot onderhoud (€ 378.000) opgevoerd.

Overige (instellingslasten (€ 312.000)

De overige instellingslasten zijn hoger door kosten schoolmaaltijden, hogere bijdrage VAVO-leerlingen en diverse oorzaken van geringe omvang.

3.3 Continuïteitsparagraaf

Schoolbesturen moeten in het jaarverslag (in het onderdeel Bestuursverslag) sinds het boekjaar 2013 een continuïteitsparagraaf (toekomstparagraaf) opnemen, waarin de financiële situatie van de school wordt verantwoord aan de hand van een aantal vastgestelde onderwerpen. Opgemerkt dient te worden dat het opstellen van een toekomstparagraaf geen garanties geeft op toekomstige realisatie.

A1 Personele bezetting en leerlingenaantallen

Tabel 3.3a personele bezetting in FTE per 31 december

Personele bezetting in FTE per 31 december*

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal	234,60	239,40	237,60	247,90	272,60

*De omvang in FTE is inclusief de voormalige bapo-regeling en exclusief vervangingen.

Door de omvang van het aantal nieuwkomersleerlingen is het aantal FTE's in 2023 gegroeid.

Van de personele bezetting ultimo 2023 kan de volgende onderverdeling worden gegeven:

	2023
Directie	10,55
Op	186,56
OOP	75,49
	272,60

Door de verwachte mutatie van het aantal leerlingen is de geprognosticeerde ontwikkeling van het aantal FTE's als volgt:

Tabel 3.3.b personele bezetting in FTE per 31 december 2023 (excl. vervangingen) en prognose 2024-2027

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal	272,60	271,55	271,88	271,19	270,61

Pantarijn gaat uit van het scenario dat de onderwijsdeelname (naar onderwijssoort, gemeente en leeftijd, etc.) de komende jaren op hetzelfde niveau blijft en dat de mobiliteit van leerlingen tussen gemeenten niet verandert (relatief gezien). Het toekomstige aantal leerlingen is daarom - in dit scenario – alleen afhankelijk van demografische ontwikkelingen.

Tabel 3.4.a werkelijke aantallen leerlingen per 1 oktober (excl. Isk en Vavo).

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Leerlingenaantal werkelijk	2521	2563	2446	2504	2481	2450

Onderstaand de leerlingenprognoses volgens het prognosemodel van Pantarijn zoals die ook verwerkt is in de exploitatiebegroting 2024.

Tabel 3.4.b prognose leerlingenaantal 1 oktober (excl. Isk)

	2023	2024	2025	2026	2027
leerlingenaantal	2450	2388	2433	2397	2401

A2 De meerjarenbegroting

Hieronder is de financiële uitwerking meerjarig weergegeven. Het gaat om een theoretische berekening waarbij de personele lasten fluctueren met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. De incidentele uitgaven zoals bijvoorbeeld NPO zijn in de jaren daarna niet meer meegenomen voor de jaren waar deze niet meer van toepassing zijn. Naast de fluctuatie van de personeelslasten zijn er verder geen maatregelen verwerkt. Gezien de omvang van de tekorten is de verwachting dat bij het opstellen van de jaarbegrotingen deze tekorten opgelost kunnen worden. Immers het werken met een sluitende begroting is het financiële uitgangspunt. De volgende exploitatieresultaten worden geraamd.

Tabel 3.5 staat van baten en lasten 2023, begroting 2024 en de prognose 2025 – 2027

In €	Jaarrekening	Begroting			
Baten	2023	2024	2025	2026	2027
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	31.833.985	31.596.015	30.966.307	31.423.307	31.058.307
3.2 Overige overheidsbijdragen	220.384	74.312	72.431	73.796	72.704
3.5 Overige baten	792.767	82.174	80.095	81.604	80.397
Totaal baten	32.847.136	31.752.502	31.118.833	31.578.707	31.211.408
Lasten					
4.1 Personele lasten	26.023.600	28.265.804	26.302.886	26.798.543	26.402.017
4.2 Afschrijvingen	597.700	639.218	697.984	777.060	771.747
4.3 Huisvestingslasten	2.089.150	1.706.903	1.706.903	1.706.903	1.706.903
4.4 Overige instellingslasten	2.818.555	2.689.831	2.622.095	2.604.095	2.567.095
Totaal lasten	31.529.005	33.301.757	31.329.867	31.886.601	31.447.762
Saldo baten en lasten	1.318.131	-1.549.255	-211.034	-307.893	-236.354
Financiële baten en lasten					
5.1 Financiële baten (incl. rente)	366.087	284.750	284.750	284.750	284.750
5.2 Financiële lasten					
Saldo financiële baten en lasten	366.087	284.750	284.750	284.750	284.750
Exploitatieresultaat:	1.684.217	-1.264.505	73.716	-23.143	48.396
Bestemming:					
Resultaat dekking publieke locatiereserve	1.635.411	-522.621			
Resultaat ter dekking uit NPO reserve	-476.308	-726.929			
Bestemmingsreserve HRM	-11.961	-14.955			
Bestemmingsreserve privaat	-8.858				
Totaal dekkingsmiddelen	1.138.284	-1.264.505			
Saldo	545.933	0	73.716	-23.143	48.396

Het doel is om met een sluitende begroting te werken of om bewuste keuzes te maken om een eventueel bovenmatige reserve af te bouwen. De vermogenspositie van Pantarijn heeft op dit moment voldoende omvang om eventuele tekorten te dekken. Om het vermogen in stand te houden, wordt in principe gestuurd op een sluitende (méérjaren) begroting. Door incidentele en bij het vaststellen van de begroting geaccordeerde uitgaven is soms een niet sluitende begroting heel goed mogelijk.

Op basis van de meerjarenbegroting is de volgende meerjarenbalans te berekenen:

Tabel 3.6 balans 31 dec. 2023, begroting 2024 en de prognose 2025 – 2027

In €		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
1.2	Materiele vaste activa					
1.2.1	Gebouwen en terreinen	897.234	853.676	810.118	766.560	723.002
1.2.2	Inventaris en apparatuur	3.075.612	3.493.652	3.554.434	3.556.450	3.479.390
1.4.1	Voorraden	18.912	18.912	18.912	18.912	18.912
1.5	Vorderingen	543.108	543.108	543.108	543.108	543.108
1.7	Liquide middelen	11.368.673	9.130.709	9.323.305	9.057.487	9.478.838
Totaal Activa		15.903.540	14.040.057	14.249.877	13.942.517	14.243.251
Passiva						
2.1	Eigen vermogen					
2.1.1	Algemene reserve	1.233.722	1.233.722	1.270.580	1.259.009	1.283.207
2.1.3	Bestemmingsreserves	5.810.997	4.546.492	4.583.350	4.571.779	4.595.977
Eigen vermogen totaal		7.044.719	5.780.214	5.853.930	5.830.787	5.879.183
2.3.1	Voorzieningen	5.459.877	4.860.899	4.997.002	4.712.786	4.965.124
2.5	Kortlopende schulden	3.398.944	3.398.944	3.398.944	3.398.944	3.398.944
Totaal Passiva		15.903.540	14.040.057	14.249.877	13.942.517	14.243.251

Op basis van de meerjarenbegroting daalt het eigen vermogen. Met name door de besteding van de NPO-middelen en de werkdrukmiddelen in 2024 nemen de bestemmingsreserves in 2024 af. Door het uitgangspunt van een sluitende begroting (m.u.v. incidentele uitgaven) is ook een stabiele meerjarenbegroting voor de balansgegevens na 2024 te verwachten.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Begin februari 2021 publiceerde het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een steunprogramma voor herstel en perspectief naar aanleiding van de Covid-19 pandemie. In deze brief kondigde OCW aan dat in de periode tot en met juli 2023 € 8,5 miljard extra wordt geïnvesteerd in het gehele onderwijs, van het funderend onderwijs tot en met het hoger onderwijs. De maatregelen voor het funderend onderwijs (primair en voortgezet onderwijs) hebben de volgende criteria:

- Iedere school krijgt middelen voor een eigen School Programma
- Extra onderwijs en begeleiding, ook buiten de school en de reguliere schooltijden
- Leerling centraal, niet het systeem
- Acties op de korte termijn (met name om de opgelopen achterstanden weg te werken)
- Maatregelen voor specifieke groepen (bijvoorbeeld nieuwkomers)
- Verkenning mogelijkheid verlengde leerroutes

In hoofdstuk 2.3 van dit jaarverslag is een evaluatie opgenomen over de genomen maatregelen in 2023. De genomen interventies zijn met goedkeuring van de desbetreffende medezeggenschapsraden vastgesteld.

In de 2021, 2022 en 2023 zijn de volgende middelen per interventie ingezet:

	2021	2022	2023
A Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te s	33.443	170.172	164.431
B Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkere	56.542	135.647	85.845
C Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen	55.377	138.079	162.421
D Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	329.621	28.560	34.464
E (Extra) inzet van personeel en ondersteuning	66.211	1.452.661	1.669.984
F Faciliteiten en randvoorwaarden bij interventies A-E	33.370	151.832	113.139
Totaal	574.563	2.076.952	2.230.284

In 2023 is € 1.650.244 aan NPO-middelen ontvangen. Rekening houdende met de uitgaven is € 580.000 aan de bestemmingsreserve NPO onttrokken. In 2023 is € 83.000 aan externe inhuur van personeel besteed voor de inzet NPO; dit is bijna 4%. De bestemmingsreserve NPO bedraagt ultimo 2023 € 923.000 en kan tot uiterlijk juli 2025 worden ingezet. Eventueel niet ingezette gereserveerde middelen worden toegevoegd aan de algemene reserve.

B1 Rapportage risicobeheersingssysteem

In 2015 heeft Pantarijn het risicomanagement, omschreven als “het continu en systematisch doorlopen van de organisatie op risico’s, met als doel de gevolgen ervan te verminderen en de kans erop te verkleinen”, verder opgezet. Daarbij is het uitgangspunt dat het risicomanagement niet mag leiden tot een apart traject met een eigen bureaucratie. Risicomanagement sluit daarom aan bij de bestaande planning- en control-cyclus. Bij risicomanagement gaat het om het proces van identificatie, beoordeling, beheersing en afdekking van risico’s. Daarnaast gaat het ook om regelmatige evaluatie, consultatie en communicatie gedurende dat proces.

De risicoanalyse voor Pantarijn wordt gecoördineerd door de controller. Alle leden van het managementteam hebben de potentiële risico’s geïdentificeerd middels een risicomatrix. Elk kwartaal gaat de Bestuurder in gesprek met de individuele leden van het managementteam over de risico’s en de maatregelen die wij nemen om deze risico’s te beheersen en te beperken.

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Door de locaties en centraal zijn de risico's in beeld gebracht en worden deze per kwartaal besproken. Eén en ander conform de afgesproken systematiek. In eerste instantie zijn de risico's geïdentificeerd. De oorzaken, gebeurtenissen en gevolgen zijn in beeld gebracht. Vervolgens zijn de risico's geanalyseerd (kans en gevolg) en ook van maatregelen voorzien ter beheersing van deze risico's.

In 2023 hebben wij bij het opstellen van de begroting 2024 de risico's die onze school loopt inzichtelijk gemaakt en beschreven. Eveneens is de confrontatie met het eigen vermogen aangegeven. De conclusie is dat ons eigen vermogen van voldoende omvang is om de continuïteit te waarborgen.

Samenvatting van de belangrijkste risico's en onzekerheden

- *Aantal leerlingen*
Het aantal leerlingen op Pantarijn, exclusief Vavo en ISK-leerlingen, is de afgelopen jaren licht gedaald. Het aantal leerlingen van de locaties VMBO (9%) in Wageningen en Rhenen (5%) is gestegen. De locatie Kesteren kende daarentegen het afgelopen jaar een daling van 17% maar dit leerlingenaantal stabiliseert zich in 2027. De locatie MHV blijft redelijk stabiel. De ontwikkeling van het leerlingaantal blijft zowel in positieve als negatieve zin altijd een punt van aandacht. Beheersmaatregel: het geven van goed onderwijs is de belangrijkste maatregel. Dit zorgt ervoor dat wij onze goede naamsbekendheid kunnen behouden. Het uitvoeren van het nieuwe strategisch beleidsplan moet dit ondersteunen. Kwaliteitszorg is hierbij een belangrijke beheersmaatregel.
- *(her)Bezetting medewerkers*
Door krapte op de arbeidsmarkt is er zorg over het kunnen aantrekken van voldoende gekwalificeerd personeel. Dit geldt met name voor de tekortvakken, maar ook voor functies in de ondersteuning (bijvoorbeeld HR). Tevens is dit ook van toepassing op docenten die hun bevoegdheid niet (tijdig) behalen en waarbij herplaatsing niet mogelijk is, deze zullen (moeten) worden ontslagen. Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd verlaat een groot aantal medewerkers de komende jaren Pantarijn. Er is zorg over de wijze waarop kennis en expertise op de locaties kan worden behouden. Daarnaast is er zorg door het aantrekken van onvoldoende gekwalificeerd personeel dat de kwaliteit van het onderwijs (risico's in continuïteit: pedagogisch, didactisch handelen) onder druk komt te staan. Beheersmaatregel: Werving met behulp van de opleidingsschool, opleidingen voor zittende medewerkers ook onderbrengen in de aspirant-opleidingsschool. Door ontwikkeling naar een volwaardige opleidingsschool. Tijdig inzicht d.m.v. vlootstouw personeel, maar ook Pantarijn als aantrekkelijke werkgever profileren.
- *Korte termijn handelen van de overheid*
Pantarijn loopt het risico dat wet- en regelgeving worden aangepast door de overheid. Het korte termijn denken van de overheid leidt tot onzekere financieringsstromen als gevolg van het aanscherpen van bekostigingsvoorwaarden of gedeeltelijke bezuinigingen. Beheersmaatregel: Goede inrichting AO/IC zodat de ontwikkeling vroegtijdig worden gesignaleerd en dat tijdig maatregelen kunnen worden genomen.

- *Ziekteverzuim*

Het ziekteverzuim heeft veel aandacht binnen Pantarijn en blijft een punt van aandacht al doen wij het al langere tijd goed ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Met name de vervangingskosten en de kosten als gevolg van eigen-risicodragerschap voor flexibele schil vormen een risico. Daarnaast is door de krapte op de arbeidsmarkt onvoldoende vervangend personeel te vinden, waardoor de kans op lesuitval wordt vergroot. Beheersmaatregel: Het opstellen en implementeren van nieuw strategisch HR beleid, met aandacht voor de gesprekscyclus. Het goed opvolgen van signalen om ziekteverzuim te voorkomen en maatregelen treffen naar aanleiding van de werkdrukbelevingsonderzoeken daar waar nodig. HR beleid en jaarlijkse functionerings- en/of beoordelingsgesprekken, verzuimbeleid, beleid op het gebied van duurzame inzetbaarheid van personeel, werkdrukonderzoek en PvA werkdruk per locatie.

- *Taakstellingen*

In de begroting is aangegeven dat de ontwikkeling van de leerlingenaantallen de exploitatie onder druk zet. Om tot een structureel sluitende begroting te komen is een aantal taakstellende bezuinigingen opgenomen, met name op de formatie binnen de verschillende locaties. Op de locaties zal het toereikend zijn de taakstellingen te realiseren via natuurlijk verloop en via het beëindigen van tijdelijke aanstellingen. Hiervoor geldt dat één en ander wordt bewaakt door middel van de kwartaalrapportages. Het Centraal Bureau Pantarijn (CBP) ontvangt via de interne Pantarijn bekostigings-systematiek een percentage van de inkomsten. Bij daling van het aantal leerlingen en de daarmee gepaard gaande daling van de baten voor de afdelingen van de CBP (HR, ICT, FA en Facilitair) staan de lasten hiervan onder druk. Beheersmaatregel: Goede inrichting AO/IC zodat de ontwikkeling vroegtijdig worden gesignaleerd en dat tijdig maatregelen kunnen worden genomen.

- *Huisvesting*

Bij een neerwaartse ontwikkeling van de leerlingaantallen wordt de huisvesting mogelijk niet efficiënt (onderbezetting) benut en terwijl in een ander geval door de groei van het leerlingenaantal de locatie overbezet kan raken. Met name op de locatie Kesteren is, door de groei van het aantal leerlingen een extra tijdelijke locatie in gebruik genomen. Wij zien dit aantal nu dalen. Overigens zijn bij de nieuwbouw Kesteren gebreken aan het licht gekomen (lekkages, verkeerde inschattingen) waar wellicht nog extra kosten uit voort komen. Inmiddels (2024) wordt het gebouw in Kesteren uitgebreid, hetgeen als bouwheer van het project ook financiële risico's mee brengt. De stijgende energiekosten en onzekerheid over de compensatie daarvan kan tot hoge extra kosten leiden. Beheersmaatregel: Goede inrichting AO/IC zodat de ontwikkeling vroegtijdig wordt gesignaleerd en dat tijdig maatregelen kunnen worden genomen voor het werven van leerlingen (zie leerlingaantallen). Voor de gebreken in Kesteren loopt een onderzoek naar de aansprakelijkheid hiervoor. Voor de uitbreiding van Kesteren heeft Pantarijn een bouwbegeleider ingehuurd. Middels een project- en stuurgroep wordt dit proces aangestuurd.

- *Samenwerkingsverbanden en samenwerking in aspirant-opleidingsschool GOV*
Pantarijn neemt samen met de omliggende schoolbesturen deel aan de Gelderse Onderwijsvallei. De nu aan te vragen subsidie gaat uit van aanvang van de GOV. Op dat moment waren er nog maar weinig studenten. Op basis van deze lage aantallen kunnen we niet de volledige subsidie krijgen, waardoor niet alles gedekt kan worden uit de bestaande begroting van de GOV. OCW kijkt hier nog naar maar het kan zijn dat wij het tekort samen moeten gaan opbrengen (20.000). Het te veel aan ingezette subsidie zal worden verrekend met de deelnemende scholen. Ook Pantarijn zal voor haar aandeel worden aangesproken. Daarnaast neemt Pantarijn deel in de Samenwerkingsverbanden (SWV) Passend Onderwijs Gelderse Vallei en SWV Rivierenland. Op dit moment stromen er meer leerlingen het speciaal onderwijs in. Door de forse instroom in het speciaal onderwijs bestaat het risico dat de scholen aangesproken worden op de meerkosten. Beheersmaatregel: De ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en besproken in de directeuren overleggen en het bestuur c.q. RvT waar de directeur-bestuurder zitting in heeft. Ontwikkelingen worden vroegtijdig gesignaleerd zodat tijdig maatregelen kunnen worden genomen.
- *ICT*
Door de voortgaande digitalisering worden de risico's (denk o.a. aan hackers, phishing e.d.) op dit gebied groter. De gevolgen van storingen in de informatievoorzieningen als ook dat onbevoegden toegang proberen te krijgen tot onze systemen worden steeds groter. Beheersmaatregel: in de Cloud werken en uitbesteding ICT-beheer.
- *Corona*
Er is nog steeds een Corona risico dat ook Pantarijn kan treffen. Wij verwachten niet de scholen opnieuw gesloten moeten worden. Beheersmaatregel: strikte opvolging van de dan geldende landelijke maatregelen en adviezen.

Uit de actualisatie van de risico-inventarisatie komt het volgende financiële beeld naar voren:

Locatie	Risicobedrag
MHV	739.000
VMBO	133.000
Pro	23.000
Rhenen	25.000
Kesteren	90.000
ICT/Facilitair	70.000
CBP/Collectief	1.781.000
Totaal	2.861.000

De algemene reserve bedraagt ultimo 2023 € 1,2 miljoen en de locatiereserves € 4,3 miljoen (zonder de bestemmingsreserves NPO en HRM). Beide zijn toereikend om de risico's af te dekken en de continuïteit te waarborgen. Begin 2024 is onder externe begeleiding een diepgaandere risico-analyse uitgevoerd. De resultaten worden medio mei 2024 verwacht.

B3 Fraude en AVG

Pantarijn maakt gebruik van maatregelen van interne beheersing ter voorkoming van allerlei vormen van fraude. Dit betreft zowel geautomatiseerde beheersingsmaatregelen als procedures, beleid, wet- en regelgeving en bijvoorbeeld de interne gedrags- en integriteitscode. In 2023 zijn er geen incidenten geweest.

Om een volgende kwaliteitsslag te maken in de AVG compliance heeft Pantarijn eind 2022 een andere externe FG aangetrokken en is het AVG proces ondersteunende systeem van YourSafetyNet aangeschaft en in 2023 ingezet.

Er is een start gemaakt met de nulmeting voor het normenkader IBP voor het funderend onderwijs. Daarnaast is een DPIA op Magister uitgevoerd in 2023 en wordt er nu structureel aandacht besteed aan risicoanalyses op de meest kritieke systemen/applicaties. Vooruitkijkend wordt in 2024 verder gewerkt aan de nulmeting normenkader IBP. Wordt een DPIA uitgevoerd op AFAS en wordt er meer aandacht besteed aan bewustwording bij medewerkers.

In totaal hebben er vier datalekken voorgedaan in 2023. Drie van de vier datalekken zijn gemeld bij de AP vanwege een risico voor rechten en vrijheden van betrokkenen. Op alle datalekken zijn corrigerende maatregelen genomen.

B4 Duurzaamheid

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen en medewerkers bewust nadenken over hun rol in de wereld. We leren hen een eigen mening te vormen. We richten ons in dialoog met en tussen leerlingen en medewerkers op bewustwording en kennis. We dagen hen uit om hun eigen normen en waarden te vormen over een duurzaam betere omgeving. En stimuleren en faciliteren hen daarnaar te handelen.

We maken bewuste keuzes, passend bij onze brede ambities en mogelijkheden. In 2023 heeft onze MHV locatie in Wageningen de groene ECO vlag behaald. We gaan stapsgewijs werken aan de verduurzaming van onze scholen. De gebouwen voorzien we van ledverlichting. Dat is niet alleen duurzaam. Ook is bewezen dat goed licht het leren makkelijker maakt. Dat is mooi meegenomen. Ook hebben sommige scholen zonnepanelen op het dak. Bij nieuwbouwscholen bouwen we ook bijna energieneutraal (cf BENG). Dat is fijn nu de energiekosten zo toegenomen zijn, maar ook voor het milieu belangrijk. Op alle scholen doen we aan afvalscheiding. Hierdoor dragen zowel medewerkers als leerlingen hun steentje bij. Zo maken we samen de wereld ietsje beter.

In het strategisch beleidsplan 2024-2028 is een van de vier speerpunten om te gaan werken gemeenschappelijke aanpak, waarbij de thema's van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties dienen als inspiratie. Zij zorgen voor verbinding met de buitenwereld en creëren de basis voor een gemeenschappelijke taal. Dit betekent schoolbreed bijvoorbeeld aandacht voor één of meerdere SDG's passend bij de school, gedragen door leerlingen en medewerkers. In overleg met medewerkers en leerlingen wordt het grote onderwerp teruggebracht naar een stimulerend en haalbaar ambitieniveau.

B5 Overzicht van de belangrijkste kengetallen

Kengetal voor het normatief eigen vermogen

De Inspectie voor het Onderwijs heeft de signaleringswaarden met betrekking tot de financiële kengetallen aangepast. Signaleringswaarden zijn géén normen of streefgetallen, maar grenswaarden die attenderen op het feit dat er mogelijk een risicovolle of ongewenste situatie is of dreigt. Deze signaleringswaarden gebruikt de inspectie bij het financieel toezicht op de onderwijsbesturen (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden). De inspectie hanteert niet langer signaleringswaarden voor de kengetallen rentabiliteit, weerstandsvermogen en de huisvestingsratio. Er blijven drie kengetallen over: solvabiliteit, liquiditeit en de ratio normatief publiek eigen vermogen.

De ratio normatief eigen vermogen bestaat uit 3 onderdelen:

- De helft van de aanschafwaarde van de gebouwen maal 1,27 (= de gebouwkostenindex van de afgelopen 15 jaar);
- Boekwaarde resterende materiële vaste activa;
- Omvangafhankelijke rekenfactor (voor Pantarijn: 0,05) * totale baten.

De uitwerking voor Pantarijn, op basis van de jaarrekening 2023, is als volgt:

	Bedrag	Berekeningsmethode
Gebouwen	1.031.000	0,5 * aanschafwaarde * 1,27
materiele vaste activa	3.076.000	Boekwaarde materiële vaste activa
Baten	1.660.000	0,05 * totale baten
Totaal	<u>5.767.000</u>	
Publiek Eigen vermogen dec 2023	7.019.128	
Resultaat	<u>1.252.128</u>	
Ratio EV	1,22	Publiek EV/Normatief EV

De ratio eigen vermogen (publiek eigen vermogen/normatief eigen vermogen) is 1,22. De norm is 1. Hierbij dient de nuancering dat in het eigen vermogen ongeveer € 1.500.000 voor nog te besteden NPO-middelen, HRM middelen (werkdrukmiddelen) zijn opgenomen. Dit bedrag zal naar verwachting in 2024 en 2025 worden besteed. Wordt hiermee rekening gehouden dan is het publiek eigen vermogen 5,6 miljoen of te wel een ratio van 0,97. De begroting 2024 sluit met een negatief resultaat van € 1.264.000. De meerjarenbegrotingen (2025-2027) sluiten in grote lijnen neutraal. Hierdoor daalt het eigen vermogen met in totaal 1,3 miljoen waarmee de ratio op 1,05 uitkomt.

Overige kengetallen

Het financiële toezicht van de Inspectie is hoofdzakelijk gericht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen en op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de uitgaven die deze instellingen doen. Uit de jaarrekeningstukken worden kengetallen afgeleid voor liquiditeit, solvabiliteit, huisvesting en rentabiliteit. Als die kengetallen lager zijn dan de zogenaamde OCW-signaleringswaarden, is er mogelijk een financieel risico. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in zowel de financiële continuïteit als de doelmatigheid.

Solvabiliteit

De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen, vermeerderd met de voorzieningen, te delen door de totale activa. De solvabiliteit geeft aan in hoeverre Pantarijn aan haar verplichtingen op lange termijn kan voldoen, dus in welke mate tegenover de bezittingen van de school geen schulden staan.

Pantarijn voldoet aan onderstaande signaleringswaarde:

- Solvabiliteit 2 (=incl. voorzieningen): groter dan 45%; de inspectie signaleert en neemt actie als het kengetal kleiner dan 30% is.

Bij de berekening van deze waarde worden de reserves (m.u.v. private reserves) en voorzieningen meegenomen, ongeacht of deze op locatie en/of op gemeenschappelijk/centraal niveau zijn aangelegd.

Tabel 3.7 historische overzicht solvabiliteit 2

Pantarijn								Gem. VO-SSG4					
%	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	59	72	74	74	78	75	79	64	62	65	63	67	64

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als het totale eigen vermogen (algemene- en bestemmingsreserves) uitgedrukt in een percentage van de totale baten, inclusief financiële baten en exclusief buitengewone baten. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de mate waarin een organisatie tegenvallers in de exploitatie op kan vangen.

Op locaties worden de zogeheten “locatie-exploitatiereserves” (publiek en privaat) gevormd. Deze reserves worden waar nodig- en mogelijk op locatieniveau ingezet. Het publieke deel van de locatie-exploitatiereserves wordt op locatieniveau gevormd uit tijdelijke exploitatieoverschotten en kan later door de betreffende locatie(s), na overleg met de Bestuurder, worden ingezet ter overbrugging van tekorten en/of de financiering van locatie specifieke plannen. In juridisch opzicht behoren overigens ook de locatie-exploitatiereserves tot het organisatievermogen en spelen deze reserves, als er geen andere mogelijkheden zijn, waar nodig en onvermijdelijk een rol bij het afdekken van risico's.

Tabel 3.8 – historisch overzicht weerstandvermogen

Stand van zaken per 31 december	Weerstandvermogen (Incl. private reserves)	Weerstandvermogen (Excl. private reserves)	Weerstandvermogen2 SSG4
2016	23,0	22,4	25,1
2017	25,7	25,3	25,5
2018	27,0	26,7	23,3
2019	27,9	27,7	27,5
2020	27,9	27,8	27,1
2021	31,1	31,0	29,6
2022	34,9	34,8	30,1
2023	21,2	21,1	n.n.b.

In ons financieel beleid achten wij een weerstandsvermogen in de range van 15 tot 20% voldoende. Het landelijk gemiddelde (SSG4), is de groep scholen die vergelijkbaar is met Pantarijn. De daling van het weerstandsvermogen in 2023 is veroorzaakt door de in 2023 toegepaste stelselwijziging.

Liquiditeit

Reserves en voorzieningen moeten kunnen worden benut voor toekomstige onverwachte of geplande uitgaven. Het is daarom belangrijk dat een deel van de middelen liquide wordt aangehouden. Het gemiddelde voor SSG4 bedroeg 2,3 in 2019. De Pantarijn streefwaarde ligt in de bandbreedte van 0,5 tot 1,5.

Tabel 3.9 historisch overzicht liquiditeit

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1,47	2,1	1,31	1,87	2,08	2,17	2,78	2,87	3,5

De inspectie heeft als signaleringswaarde voor een bestuur met onze omvang van 0,50 en als absolute minimumwaarde € 100.000,00. Pantarijn voldoet hier ruimschoots aan.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de mate van winstgevendheid van de organisatie aan en in hoeverre de baten en lasten elkaar in evenwicht houden. Een negatief resultaat bepaalt een negatieve rentabiliteit. Wij streven naar een waarde in de bandbreedte van 0 tot 5. De kengetallen van 2021, 2022 en 2023 zijn fors beïnvloed door nog niet bestede aanvullende subsidiebedragen (waar onder NPO-middelen) en incidentele meevallers..

Tabel 3.10 historisch overzicht rentabiliteit

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2,53	4,23	3,6	0,96	1,37	0,88	6,00	6,88	5,13

De ontwikkeling van het kengetal rentabiliteit wordt beïnvloed door de vele incidentele aanvullende subsidies en de besteding daarvan.

B6 Rapportage van het toezichthoudend orgaan

De Raad van Toezicht maakt onderscheid tussen toezicht op financiële planning (begroting) en toezicht op exploitatie. Daarnaast zijn de uitgangspunten van het financiële beleid vastgelegd in de notitie financiële kaderafspraken.

3.3 Investerings- en financieringsbeleid

Voor de periode 2024-2027 is een investeringsbegroting opgesteld. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Afschrijvingslasten zijn maximaal 3,75% van de normatieve rijksbijdrage voor personeel en materieel.
- Investerings worden in principe gefinancierd vanuit de afschrijvingen (investerings niet hoger dan de afschrijvingen), zodat de vermogens- en liquiditeitspositie van Pantarijn niet wordt aangetast en zo mogelijk versterkt.
- Niet-geplande investeringen hebben alleen plaats indien ze onvermijdelijk zijn (defecten, veiligheid e.d.).

Van het tweede uitgangspunt kan in uitzonderlijke gevallen (bijv. een eigenbijdrage bij nieuwbouw) worden afgeweken, na instemming van de Bestuurder.

Investerings die gepland zijn voor 2024

Tabel 3.12 geplande investeringen 2024

Afdeling	Omschrijving investering	Bedrag
ICT	Investerings (m.n. servers, beamers, touchscreens en laptops)	€ 575.000
Facilitair	schoolmeubilair div. locaties	€ 157.800
Facilitair	verbetering binnenklimaat en aanpassingen locaties	€ 210.000
Facilitair	diversen en onvoorzien	€ 441.670

Het financieringsbeleid zal er op gericht moeten zijn om zo min mogelijk van externe financiering gebruik te maken om toekomstige generaties niet met deze problematiek (rente en afschrijving) te belasten.

3.4 Treasuryverslag

Pantarijn heeft in 2021 het Treasurystatuut aangepast en opnieuw vastgesteld. De liquide middelen zijn via schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën belegd. De belangrijkste reden is dat wij hiermee het betalen van negatieve rente kunnen voorkomen.

Het bedrag aan direct opneembare, liquide middelen per 31-12-2023 is als volgt verdeeld:

Tabel 3.13 direct opneembare liquide middelen

Kasmiddelen	4.660
Schatkistbankieren	11.364.013
Totaal	11.368.673

3.5 Conclusie

Onze kengetallen voldoen aan de streefwaarden zoals in het financieel beleid is afgesproken. De financiële positie van Pantarijn is momenteel goed te noemen, de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) is op orde en de verwachting is dat met ons financieel beleid deze positie gecontinueerd kan worden.

HOOFDSTUK 4: JAARVERSLAG 2023 RAAD VAN TOEZICHT

4.1 Inleiding

De Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs van Wageningen en Omstreken (RSG Pantarijn) kent twee organen; het bestuur, dat het bevoegd gezag van de stichting vormt, en de Raad van Toezicht, de interne toezichthouder. Vanuit het oogpunt van Goed Toezicht verantwoordt de Raad van Toezicht zich over de wijze waarop het interne toezicht wordt uitgeoefend, conform de Stichtingsstatuten en de richtlijn Code Goed Bestuur VO, die beide de publicatie van een jaarverslag voorschrijven.

4.2 De toezichtvisie

De Raad van Toezicht draagt een integrale verantwoordelijkheid voor de uitoefening van het interne toezicht. Het is de opvatting van de raad dat de Raad van Toezicht en het bestuur van Pantarijn met elkaar een organisch en bestuurlijk geheel vormen, ieder met eigen onderscheidende rollen en verantwoordelijkheden. Het intern toezicht maakt onderdeel uit van de organisatie. De samenwerking kenmerkt zich dat de raad toezicht houdt en de bestuurder bestuurt. De Raad van Toezicht houdt toezicht op bestuurder en is werkgever van bestuurder met de verantwoordelijkheden die hieraan zijn verbonden.

In de Toezichtvisie zijn door de Raad van Toezicht de volgende doelen geformuleerd:

- a. Vanuit de maatschappelijke opdracht toezien op de uitvoering van de algemene doelstelling van de Stichting zoals verwoord in de Stichtingsstatuten, te weten; het doen geven en bevorderen van openbaar voortgezet onderwijs, als bedoeld in de Wet op het Voortgezet Onderwijs, in de gemeente Wageningen en omstreken.
- b. Toezien op de realisatie van de specifieke doelen van de Stichting:
Leerlingen op een niveau dat tenminste overeenkomt met hun mogelijkheden:
 - i. toerusten voor een actieve deelname aan- en participierend burgerschap in onze democratie
 - ii. toerusten voor een succesvol vervolg in onderwijs of beroep.

Deze doelen zijn in de toezichtvisie nader gespecificeerd.

4.3 Toezichtkader

De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn expliciet beschreven in de statuten van de Stichting en het hierop gebaseerde 'Reglement Raad van Toezicht/Code Goed onderwijsbestuur 2019'. De Raad van Toezicht weet zich gebonden aan de landelijke Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019. De richtlijnen die vermeld staan in de paragraaf over het interne toezicht worden toegepast.

In de stichtingsstatuten worden de werkzaamheden van de Raad van Toezicht als volgt omschreven: "Het toezicht houden op de gang van zaken binnen de stichting, een en ander met het oog op de belangen en de continuïteit van de stichting".

De raad ziet toe op de naleving van de wettelijke verplichtingen door de bestuurder en houdt toezicht op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen. De bestuurder behoeft de schriftelijke *goedkeuring* van de Raad van Toezicht alvorens zij het *strategisch beleid, begroting, jaarrekening* en *jaarverslag* van Pantarijn kan vaststellen.

De Raad van Toezicht stelt als werkgever de bestuurder aan, stelt het personeels- en remuneratiebeleid vast en voert deze uit. De raad is verantwoordelijk om “goed werkgeverschap” te borgen. De Raad van Toezicht benoemt de accountant.

4.4 Werkwijze

De Raad van Toezicht hanteert de volgende werkwijze:

1. *Uitoefenen* van het interne toezicht op het beleid van de bestuurder en op de gang van zaken binnen Pantarijn.
2. *Vervullen* van een klankbordrol ten opzichte van de bestuurder en haar gevraagd en ongevraagd advies geven.
3. Statutair vereiste *besluiten* nemen.
4. Invulling geven aan de *werkgeversrol* naar de bestuurder en vaststellen en uitvoeren van het remuneratiebeleid.

De eerste drie verantwoordelijkheden komen aan de orde op reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht, waarbij de bestuurder altijd aanwezig is. De agenda voor reguliere vergaderingen wordt opgesteld in een overleg tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht, de bestuurder en de ambtelijk secretaris van de raad. Daarnaast onderhoudt de voorzitter Raad van Toezicht persoonlijk bilateraal contact met bestuurder.

Het uitoefenen van de werkgeversrol is gedelegeerd aan de Remuneratiecommissie welke wordt gevormd door twee leden van de raad. De Remuneratiecommissie legt te nemen besluiten voor aan de Raad van Toezicht die na goedkeuring door de Remuneratiecommissie worden uitgevoerd. De Remuneratiecommissie voert als “werkgever” het gesprek met de bestuurder. De Raad van Toezicht heeft een remuneratiebeleid vastgesteld dat jaarlijks door de Remuneratiecommissie wordt uitgevoerd.

Voor het mede uitvoeren van het toezicht zijn er drie commissies ingesteld met ieder een voorzitter en een lid (geselecteerd uit leden van de Raad van Toezicht):

1. Remuneratiecommissie
2. Auditcommissie
3. Kwaliteitscommissie

Iedere commissie bepaalt zijn eigen jaaragenda en interactie met de bestuurder. Voor uitvoering van commissiewerkzaamheden ontvangen de leden geen aparte vergoeding.

4.5 Ontwikkelingen in 2023

Het jaar 2023 is een jaar van verandering met een nieuwe bestuurder van RSG Pantarijn. In 2023 hebben met name de interne organisatie, toetsing en rapportage van de onderwijsinspectie, leerlingenaantallen, medewerkerstevredenheid, onderwijs voor vluchtelingen, examenresultaten, ziekteverzuim, beschikbaarheid- en aanwending financiële middelen, nieuwbouw Kesteren en aantrekken nieuwe leden Raad van Toezicht, de aandacht gehad. Eveneens hebben bijeenkomsten met nieuw gekozen gemeenteraadleden Wageningen plaatsgevonden.

4.6 Basisgegevens van de toezichthouders

Samenstelling

Statutair is bepaald dat de Raad van Toezicht uit minimaal vijf en maximaal zeven leden bestaat. Binnen dat kader bepaalt de raad zijn eigen omvang. 2023 is aangevangen met twee leden Raad van Toezicht. In de loop van 2024 zijn twee nieuwe leden Raad van Toezicht aangesteld. Eén nieuw lid is tevens voorzitter Remuneratiecommissie en één nieuw lid is tevens voorzitter Auditcommissie. In 2023 bestaat de Raad van Toezicht uit vier leden. De zittingstermijn is statutair bepaald op vier jaar en leden zijn éénmaal herbenoembaar.

De leden worden benoemd door de gemeenteraad van Wageningen. De personeels- en de oudergeleding van de medezeggenschapsraad van Pantarijn hebben een statutair voordrachtrecht. De overige leden worden voorgedragen door de Raad van Toezicht zelf.

De raad wijst zelf zijn voorzitter aan. Deze taak wordt sinds januari 2020 en is in 2023 ook uitgevoerd door dhr. Derksen. Dhr. de Bruijn is vicevoorzitter.

Rooster van aftreden

Naam	Benoemd	Termijn	Voordracht
Dhr. M.B.A.J. Derksen	01-01-2022	3 ^e	RvT
Dhr. R.J.W. de Bruijn	01-01-2022	1 ^e	MR-ouders
Mevr. R.F.A. de Vries	19-06-2023	1 ^e	RvT
Dhr. A.F. Reinderink	19-06-2023	1 ^e	RvT
Vacature			MR-personeel

Samenstelling commissie

Remuneratiecommissie

Voorzitter : Mevr. R.F.A. de Vries

Lid : Dhr. M.B.A.J. Derksen

Auditcommissie

Voorzitter : Dhr. A.F. Reinderink

Lid : Dhr. M.B.A.J. Derksen

Kwaliteitcommissie Voorzitter: Vacature

Lid : Dhr. R.J.W. de Bruijn

Honorering

Vastgesteld beleid is dat de honorering van leden Raad van Toezicht worden geïndexeerd met dezelfde indexering zoals deze voor bestuurders in de CAO bestuurders Funderend Onderwijs wordt overeengekomen. In 2023 betekent dit voor de honorering:

Met de overeengekomen indexering CAO bestuurders Funderend Onderwijs van 3,2% per 1 maart 2023, bedraagt de bezoldiging voor lid Raad van Toezicht: € 6.274 in 2023 op jaarbasis.

Voor de voorzitter Raad van Toezicht bedraagt de bezoldiging anderhalf keer het bedrag van lid Raad van Toezicht, conform vastgesteld beleid.

Met de overeengekomen indexering CAO bestuurders Funderend Onderwijs van 3,2% per 1 maart 2023, bedraagt de bezoldiging voor de voorzitter Raad van Toezicht: € 9.410 in 2023 op jaarbasis.

De honorering van de Raad van Toezicht 2023 valt binnen de normen die de Wet Normering Topinkomens (WNT) stelt.

Persoonlijke gegevens

De heer drs. M.B.A.J. (Maurits) Derksen uit Ede Voorzitter	
Bezoldigde functie	Directeur Kanaän BV Lid onderhandelingsdelegatie VTOI-NVTK CAO FO Importeur Lobsters Nederland
Onbezoldigde functies	
De heer R.J.W. (Rob) de Bruijn uit Arnhem Vice voorzitter	
Bezoldigde functies	RDO locatiedirecteur De Lasenberg Eigenaar niTransition
Onbezoldigde functies	
Mevrouw drs. R.F.A. de Vries Lid	
Bezoldigde functie	HR manager Groene Hart Ziekenhuis
Onbezoldigde functies	
De heer drs. A.F. Reinderink Lid	
Bezoldigde functie	Directeur Saxion University of Applied Sciences
Onbezoldigde functies	

4.7 Professionalisering

4.7.1 Scholingsagenda raad van Toezicht 2023

De Raad van Toezicht stelt jaarlijks een Scholingsagenda Raad van Toezicht op en jaarlijks wordt een scholingsbudget vastgesteld die in de begroting van RSG Pantarijn is opgenomen. In Scholingsagenda worden de individuele leerbehoeften en te nemen initiatieven, van de leden voor het betreffende jaar overeengekomen en vastgelegd. Eveneens worden collectieve leerbehoeften en te nemen initiatieven van de raad overeengekomen en vastgesteld. De raad heeft de Scholingsagenda Raad van Toezicht 2023 vastgesteld. De Scholingsagenda 2023 is in 2023 uitgevoerd. Ieder nieuw lid volgt een verplichte normatieve toezichtopleiding. In 2023 is dit niet gerealiseerd. In 2024 wordt dit alsnog uitgevoerd.

4.7.2 Gedragscode Raad van Toezicht 2023

In 2023 heeft de Raad van Toezicht een *Gedragscode Toezichthouder RSG Pantarijn* ontwikkeld, vastgesteld en geïmplementeerd. Doel van de code is om de kwaliteit en professionaliteit van de toezichthouders continue te verbeteren en te borgen. Ieder (nieuw) lid Raad van Toezicht heeft de *Gedragscode Toezichthouder RSG Pantarijn* ontvangen en ondertekend voor naleving

4.7.3 Raad van Toezicht bijeenkomsten

Twee keer per jaar organiseert de Raad van Toezicht bijeenkomsten met uitsluitend de leden van de raad. Hierin worden onderwerpen inzake werkgeverschap voor bestuurder, eigen functioneren van de raad en algemene onderwerpen in het kader van goed toezicht RSG Pantarijn, besproken. Bijeenkomsten vinden plaats met een agenda onder voorzitterschap van de voorzitter Raad van Toezicht.

4.7.4 Voorbespreking vergaderingen

Sinds 2018 bespreekt de raad de vergaderingen voor, zonder aanwezigheid van de bestuurder en ambtelijk secretaris. Deze voorbespreking draagt bij aan een efficiënte vergadering en zorgt ervoor dat er meer met één mond gesproken wordt. De raad ervaart de verkregen informatie van het bestuur als tijdig, relevant en transparant. Wat betreft de klankbordrol is geconstateerd dat het aspect van gevraagd en ongevraagd advies van de raad aan bestuurder naar tevredenheid heeft gefunctioneerd.

4.7.5 Evaluatie eigen functioneren 2023

De evaluatie van het eigen functioneren 2023 van de raad heeft in december 2023 plaatsgevonden conform de Code Goed Bestuur VO en leidt tot de volgende inzichten:

- 1) De Toezichtvisie is getoetst en voldoet aan de ijkpunten punten.
- 2) Strategisch beleidsplan is beschikbaar en heeft voorzien in de gestelde doelen.
- 3) Aan alle "5 resultaatgebieden bestuurder" is niet voldaan. Samenvattend:
 - 3.1) Kwaliteit van het onderwijs heeft de aandacht.
 - 3.2) Lange termijnvisie (inclusief samenwerking in de regio) ontbreekt.
 - 3.3) De Financiën van de instelling zijn op orde.
 - 3.4) Functioneren van de organisatie met werkprocessen, planning, monitoring, ICT, veiligheid, leefbaarheid, gezondheid, verzuim, verloop, flexibele schil, motivatie en kwaliteit medewerkers, bekwaamheid, medezeggenschap, formatie overhead versus primair proces blijken ook in 2023 nog niet volledig op orde waarvoor verbetering noodzakelijk blijft.
 - 3.5) Externe profilering is met de nieuwe bestuurder veelzijdig opgepakt.
- 4) Het resultaat van het functioneren van de RvT heeft bijgedragen aan de doelrealisatie.
- 5) De directeur bestuurder is in 2023 beoordeeld waarbij ontwikkel- en verbeterdoelstellingen zijn overeengekomen.
- 6) Tijdigheid voor aanwezigheid bij bijeenkomsten/vergaderingen- en de reactietijd op verzoeken en documentatie verdient structurele verbetering van de Raad van Toezicht.
- 7) Een meer evenredige werkverdeling van de voorzitter ten opzichte van de leden vraagt aandacht.

4.7.6 Lid VTOI-NVTK

De Raad van Toezicht is lid van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs (VTOI-NVTK) en maakt gebruik van de ondersteuningsmogelijkheden voor verdere professionalisering van de leden. Een vertegenwoordiging van de raad heeft het jaarlijkse congres bijgewoond. Ook is een aantal themabijeenkomsten bijgewoond en is de voorzitter onderhandelaar namens de toezichthouders VTOI-NVTK voor de bestuurders CAO Funderend Onderwijs en spreker op congressen van de VTOI-NVTK. Daarnaast ontvangen de leden regelmatig publicaties vanuit de vereniging over actuele ontwikkelingen en achtergrondinformatie.

4.7.7 Nieuwe Accountant

In 2023 heeft de Raad van Toezicht een nieuwe Accountant aangesteld voor invulling van de reguliere controles en voor een verdere professionalisering van de ondersteuning voor de raad.

4.7.8 Samenwerking Raad van Toezicht - bestuurder - MR

In een gezamenlijke bijeenkomst hebben de raad, bestuurder en MR werkafspraken gemaakt en de onderlinge verantwoordelijkheden- en verwachtingen vastgesteld.

4.8 Verslag over het kalenderjaar 2023

Bijeenkomsten van de Raad van Toezicht

In 2023 hebben 5 reguliere vergaderingen plaatsgevonden. Met de nieuwe bestuurder en de Raad van Toezicht heeft een themabijeenkomst onder externe begeleiding plaatsgevonden over het inrichten van de onderlinge samenwerking en het maken van afspraken hierover.

De gebruikelijke vergaderingen met de accountant hebben plaatsgevonden.

Conform artikel 24e1.3 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs heeft de raad MR-vergaderingen bijgewoond. De raad en de MR hebben gezamenlijk in een themabijeenkomst inclusiviteit bij RSG Pantarijn besproken.

Datum	Vergadering
30-03-2023	Reguliere vergadering
16-06-2023	Reguliere vergadering
20-06-2023	RVT als toehoorder aanwezig medezeggenschapsraad-vergadering
07-09-2023	Reguliere vergadering
31-10-2023	Reguliere vergadering
06-12-2023	Reguliere vergadering
07-12-2023	Themabijeenkomst met medezeggenschapsraad
19-12-2023	Evaluatie vergadering

Commissie	Samenstelling	Data bijeenkomsten
Auditcommissie	Voorzitter: Sander Reinderink *) Lid: Maurits Derksen Bestuurder Controller	09-05-2023 10-10-2023 30-11-2023
Kwaliteitscommissie	Voorzitter: Rob de Bruijn Lid: vacature Bestuurder Beleidsmedewerker kwaliteit	16-06-2023 20-11-2023
Remuneratiecommissie	Voorzitter: Francis de Vries *) Lid: Maurits Derksen Bestuurder	13-03-2023

*) Tot 19 juni 2023 als toehoorder dus zonder stemrecht aanwezig in de vergaderingen

De bestuurder nam deel aan alle reguliere vergaderingen, de overlegmomenten met de MR, de bijeenkomsten van de kwaliteitscommissie en de auditcommissie.

In de Remuneratiecommissie was de bestuurder zelf onderwerp van gesprek inzake haar functioneren en haar ontwikkeling. De verslaglegging van de reguliere vergaderingen en de kwaliteitscommissie is verzorgd door de ambtelijk secretaris.

Besluitvorming door de toezichthouder

De bestuurder heeft voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Raad van Toezicht voor het nemen van besluiten betreffende het vaststellen van het strategisch beleid, de begroting en het jaarverslag, de jaarrekening inbegrepen. In dat kader werden de volgende beleidsstukken door de bestuurder ter goedkeuring aan de raad voorgelegd:

- Exploitatiebegroting 2024 RSG Pantarijn;
- Formatiebegroting 2023-2024 RSG Pantarijn;
- Jaarverslag 2022 RSG Pantarijn;
- Notitie voorziening groot onderhoud RSG Pantarijn;
- Notitie selectie nieuw accountantskantoor;
- Strategisch beleidsplan 2024-2028 RSG Pantarijn;
- Voorgenomen wijziging statuten RSG Pantarijn.

Als werkgever heeft de raad het salaris van de bestuurder voor 2023 vastgesteld en getoetst aan de Wet Normering Topinkomens 2023. Door de raad is vastgesteld dat het salaris van bestuurder binnen de norm ligt.

Behandelde thema's

Op elke vergadering werden schriftelijke mededelingen vanuit de bestuurder, kwartaalrapportages over het verzuim en de financiële verzuim en de financiële stand van zaken besproken.

Voorafgaand aan de statutaire goedkeuring voor het vaststellen van bovengenoemde stukken, werd er met de bestuurder van gedachten gewisseld over deze stukken.

Naast de hierboven genoemde documenten, ontving de raad volgende documentatie:

- Accountantsverslag;
- Actualisatie kaderbrief 2024 – 2027;
- Analyse tevredenheid leerlingen, ouders en medewerkers;
- Evaluatie Strategisch Beleidsplan 2020 – 2024;
- Strategisch Beleidsplan 2024 – 2028;
- Inspectierapport vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen;
- Jaaroverzicht klachtenafhandeling;
- Jaarverslag samenwerkingsverband Gelderse Vallei;
- Jaarverslag samenwerkingsverband Rivierenland;
- Leerlingenaantallen, leerlingenprognoses en examenresultaten;
- Managementletter accountant;
- Tussentijdse evaluatie pilot PantAgora bovenbouw;
- Verbeterplan naar aanleiding van Inspectierapport.

Remuneratiecommissie

Het jaarlijks terugkerend beoordelingsgesprek tussen commissie en bestuurder heeft in maart 2023 plaatsgevonden. De remuneratie van de bestuurder is voor 2023 vastgesteld binnen de normen van de Wet Normering Topinkomens.

Kwaliteitscommissie

De Kwaliteitscommissie in zowel in juni als november 2023 bij elkaar gekomen met de bestuurder. Centraal stond de uitkomst van het verslag van onderwijsinspectie na het onderzoek in 2023 en de te nemen acties door de bestuurder. Daarnaast is de kwaliteitszorg binnen Pantarijn besproken. Onderwijskwaliteit wordt opgenomen in de kwartaalrapportages om de RvT aangesloten te houden op de ontwikkelingen rond de onderwijskwaliteit binnen Pantarijn.

4.9 Onafhankelijke informatievoorziening

Accountantsverslag en de mondelinge toelichting van de accountant

Gebruikelijk is dat de accountant zijn bevindingen vastlegt in het accountantsverslag en mondeling toelicht in een reguliere vergadering van de raad. De accountant, Drs. Erik Vriesen RA was daarvoor aanwezig in de vergadering van mei 2023. Er is een inhoudelijke toelichting gegeven, waarbij de accountant aangaf dat Pantarijn goed in control is, maar dat verbetering gewenst is voor risicomanagement, ICT en dataveiligheid. Doelmatigheid is belangrijk. De jaarrekening is op basis van controle van de accountant vastgesteld en goedgekeurd.

Externe stakeholders

In 2023 hebben de vice-voorzitter en de voorzitter van de Raad van Toezicht gesproken met de burgemeester en twee wethouders van Wageningen inzake de voordracht van twee nieuwe leden Raad van Toezicht. De voorzitter Raad van Toezicht heeft hierover eveneens een persoonlijk gesprek gevoerd met de betreffende wethouder waarin onder andere het proactieve diversiteitsbeleid van de Raad van Toezicht is toegelicht. De gemeenteraad heeft in 2023 twee nieuwe leden raad van Toezicht aangesteld.

Contacten met interne belanghebbenden

Uiteenlopende bijeenkomsten op RSG Pantarijn zijn door de Raad van Toezicht bijgewoond. Gesprekken zijn met uiteenlopende medewerkers gevoerd, aan rondleidingen is deelgenomen, evenals aan informatieavonden en strategische bijeenkomsten van bestuurder en haar medewerkers.

HOOFSTUK 5: ALGEMENE INFORMATIE

5.1 Gegevens over de rechtspersoon

Bevoegd gezag	Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs van Wageningen en Omstreken, Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Naam instelling	Regionale scholengemeenschap Pantarijn
Adres ondersteunende dienst	Hollandseweg 9, 6706 KN Wageningen
Postadres	Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Bankgegevens	NL22INGB0655113665
Telefoon nummer	(0317) 46 58 93
Internetsite	www.pantarijn.nl
Bestuursnummer	13693
Naam bevoegd gezag	Mevrouw Y. van den Berg
Tel nr bestuurssecretariaat	(0317) 46 58 53
E-mailadres	bestuurssecretariaat@pantarijn.nl
Contactpersoon financiën	Mevrouw P. Versluis, directeur CBP
E-mail financiën	pversluis@pantarijn.nl
BRIN-nummer	16YV
Registratienummer KvK	09113954

Onderwijslocaties	
00	Hollandseweg 11 te Wageningen
01	Hollandseweg 9 te Wageningen
02	Nieuwe Veenendaalseweg 137 te Rhenen
04	Vicuslaan 2 en Tollenhof 1 te Kesteren
10	Top Naeffstraat 10-12, de Piet Bakkerstraat en bij de WUR: alle in Wageningen

Locatie MHV Wageningen	
Bezoekadres	Hollandseweg 11, 6706 KN Wageningen
Postadres	Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon	(0317) 46 58 55
E-mail	mhwageningen@pantarijn.nl
Internet	www.pantarijn.nl/wageningenmhv
Locatiedirecteur	Mevrouw S. van Donselaar
Locatie VMBO/PRO Wageningen	
Bezoekadres	Hollandseweg 9 , 6706 KN Wageningen
Postadres	Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon VMBO	(0317) 46 65 99
Telefoon PRO	(0317) 46 65 90
E-mail VMBO	vmbowageningen@pantarijn.nl
E-mail PRO	prowageningen@pantarijn.nl
Internet	www.pantarijn.nl/wageningenvmbo www.pantarijn.nl/wageningenpro
Locatiedirecteur	De heer B. Pool
Locatie Rhenen	
Bezoekadres	Nieuwe Veenendaalseweg 137, 3911 MG Rhenen
Postadres	Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon	(0317) 61 25 15
E-mail	rhenen@pantarijn.nl
Internet	www.pantarijn.nl/rhenen
Locatiedirecteur	De heer R. Werner
Locatie Kesteren	
Bezoekadres	Vicuslaan 2, 4041 ZA Kesteren
Postadres	Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon	(0488) 48 14 92
E-mail	kesteren@pantarijn.nl
Internet	www.pantarijn.nl/kesteren
Locatiedirecteur	De heer R. Werner
Locatie ISK	
Bezoekadres	Agro Business Park 99, 6708 PV Wageningen
Postadres	Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon	(0317) 46 58 56
E-mail	isk@pantarijn.nl
Internet	www.pantarijn.nl/internationale-schakelklas
Locatiedirecteur	De heer B. Pool
Centraal Bureau Pantarijn gehuisvest in het VMBO pand te Wageningen	
Bezoekadres	Hollandseweg 9 , 6706 KN Wageningen
Postadres	Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon	(0317) 46 58 53
E-mail	bestuurssecretariaat@pantarijn.nl
Internet	www.pantarijn.nl
Directeur/Bestuurder	Mevrouw Y. van den Berg

Schrevenweg 3-9
8024 HB Zwolle

T (038) 303 21 40
zwolle@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 76522539

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting voor openbaar voortgezet onderwijs van Wageningen en omstreken

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting voor openbaar voortgezet onderwijs van Wageningen en omstreken te Wageningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor openbaar voortgezet onderwijs van Wageningen en omstreken op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor openbaar voortgezet onderwijs van Wageningen en omstreken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

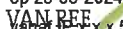
Zwolle, 28 juni 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

E.J.A. aan het Rot AA

op 28-06-2024 10:31

 VAN REE ACCOUNTANTS

Van Ree Accountants

E.J.A. aan het Rot AA

Wageningen, 25 juni 2024

Directeur / Bestuurder

Mevrouw Y. (Yvonne) van den Berg

Raad van Toezicht

De heer R.J.W (Rob) de Bruijn

De heer A.F. (Sander) Reinderink

Mevrouw R.F.A. (Francis) de Vries

Mevrouw J.F.L. (Anke) de Peuter – van der Veen

De heer M.A. (Maarten) Willemen

HOOFDSTUK 6: JAARREKENING 2023

Grondslagen

Vooraf: Stelselwijziging

Er is een discussie geweest, zowel landelijk als binnen Pantarijn, over de verantwoording van de kosten van groot onderhoud in de jaarverslagen. De gewijzigde regelgeving is hier de oorzaak geweest. Pantarijn heeft ervoor gekozen om alle componenten van groot onderhoud over meerdere jaren op te nemen in de voorziening groot onderhoud. In dit jaarverslag is hieraan in overleg met de accountant uitvoering gegeven. Pantarijn heeft ervoor gekozen dat de planningshorizon 40 jaar is. Als een gebouw eerder buitengebruik gesteld wordt dan de 40 jaar, dan is de periode tot de buitengebruikstelling in de opbouw van de voorziening opgenomen. Wij zien deze gewijzigde regelgeving als een wijziging in het stelsel van toerekening hetgeen invloed heeft op de beginpositie van de balans.

	Eindbalans 31-12-2022	Mutatie stelselwijziging	Beginbalans 1-1-2023
Activa			
<i>Vaste activa</i>			
Gebouwen en terreinen	1.590.501	-649.709	940.792
Inventaris en apparatuur	2.904.533		2.904.533
<i>Financiële vaste activa</i>	-	-	-
Totaal vaste activa	4.495.034	-649.709	3.845.326
<i>Vlottende activa</i>			
Vorraden	19.460		19.460
Vorderingen	274.594	-	274.594
Liquide middelen	10.046.721	-	10.046.721
Totaal vlottende activa	10.340.775	-	10.340.774
Totaal activa	14.835.808	-649.709	14.186.100
Passiva			
Algemene reserve	3.574.113	-2.886.325	687.789
Bestemmingsreserves (publiek)	6.974.642	-2.336.378	4.638.264
Bestemmingsreserves(privaat)	34.449		34.449
Voorzieningen	682.678	4.572.994	5.255.672
Kortlopende schulden	3.569.927	-	3.569.927
Totaal passiva	14.835.808	-649.709	14.186.100

Ook de vergelijkende exploitatiecijfers van 2022 zijn aangepast.

	Jaarrekening 2022	Mutatie stelselwijziging	Gecorr. Jaarrekening 2022
Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	29.999.163		29.999.163
3.2 Overige overheidsbijdragen	85.983		85.983
3.5 Overige baten	224.387		224.387
Totaal baten	30.309.533		30.309.533
Lasten			
4.1 Personele lasten	23.411.498		23.411.498
4.2 Afschrijvingslasten	745.677	-100.895	644.782
4.3 Huisvestingslasten	1.535.786	377.963	1.913.749
4.4 Overige lasten	2.560.723		2.560.723
Totaal lasten	28.253.684	277.068	28.530.752
Financiële baten en lasten	30.902		30.902
Saldo baten en lasten	2.086.751	-277.068	1.809.683

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteit van de instelling. Bij de waardering van activa en passiva wordt uitgegaan van de veronderstelling dat Pantarijn het geheel van de werkzaamheden voortzet waaraan deze activa en passiva dienstbaar zijn. In het jaar 2022 is er geen sprake van consolidatie. In het verslagjaar is er geen sprake van verbonden partijen. De jaarrekening over 2023 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd. De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in Wageningen en haar directe omgeving. De school is een brede scholengemeenschap voor Gymnasium, Atheneum, HAVO, VMBO, Praktijkonderwijs en ISK. Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangen interest en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Waarderingsgrondslagen

Tot 1 januari 1993 werden de aanschaffingen inzake inventaris en apparatuur door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen a fonds perdu vergoed. Met ingang

van 1993 is in de normvergoeding voor materiële kosten een bedrag aan afschrijvingskosten opgenomen en vindt er niet langer een vergoeding op declaratiebasis plaats. Het economisch risico is hiermee bij de school komen te liggen. In de jaren 1993 tot en met 1996 zijn de inventarisaanschaffingen ten laste van de exploitatierekening gebracht en m.i.v. 1997 geactiveerd op de balans. Voor zover hieronder niet anders is aangegeven zijn activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Activa, passiva, baten en lasten worden verantwoord tegen nominale waarden en op basis van de historische kostprijs.

Materiële vaste activa

De afschrijvingstermijn van de gebouwen bedraagt 40 jaar. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijving. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op verwachte reële gebruiksduur. De oorspronkelijke richtlijnen van het Ministerie van OCW en de daarop gebaseerde materiële vergoeding kent veelal langere afschrijvingstermijnen. De jaarlijkse afschrijvingspercentages zijn voor wat betreft de op 1 januari 2023 aanwezige inventaris als volgt:

	Activagroep	Termijn (max in jaren)
1	Nieuwbouw 2007 Wageningen EB	40
3	Laptops en devices	4
4	Audio- en visuele apparatuur	5
5	Kantoormeubilair	20
6	Aanbestedingen	4
7	Inrichting vaklokaal	20
8	Inventaris algemeen/overig	10
9	Renovatie Rhenen 2008	40
10	Hard- en software 3jr	3
11	Uitbreiding MHV 2011	40
12	Kantoorvleugel CBP	20
13	Interne aanpassingen 4jr	4
14	Interne aanpassingen 10jr	10
15	Veiligheidsinstallaties	10
16	Schoolmeubilair 15jr	15
17	Schoolmeubilair 17jr	17
18	Inventaris oud (1997-2003)	12
19	Kluisjes en lockers	15
20	Bibliotheek/mediatheek	10

Over de aangeschafte inventaris wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruik name. Hierbij wordt afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur. Alle aanschaffingen boven een bedrag van € 1000,- (per stuk of per cluster) worden geactiveerd.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Gezien de aard (Min OCW en VOB) en omvang van de vorderingen heeft Pantarijn geen post voorziening oninbaar opgenomen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Allocatie van middelen

De ontvangen baten worden op de volgende wijze over de locaties en centraal verdeeld. De basisbekostiging wordt onder aftrek van een bijdrage voor centrale kosten, volledig aan de locaties toegekend op de wijze waarop ook de middelen van OCW worden ontvangen. De huidige toerekeningsystematiek voor centraal (CBP, ICT, collectief en facilitair) is dat deze kosten volledig worden gedekt door afroaming van de reguliere OCW-bekostiging (CBP; 5,47%, ICT; 4,61%, Facilitair: verdeling op basis van m2, Collectief: 5,09%). De overige bekostiging wordt zoveel mogelijk volledig rechtstreeks aan de betreffende locatie doorgerekend. Wordt in incidenteel geval voor een centrale taak afgeroomd, dan vindt daarover vooraf besluitvorming plaats.

Resultaatbepaling

Met inachtneming van het vorenstaande worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. D.w.z. dat bijvoorbeeld baten die in 2023 zijn ontvangen maar betrekking hebben op 2024 (Lerarenbeurs en VOB o.a.) aan 2024 zijn toegerekend.

Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gebaseerd op onderbouwde berekeningen (spaarverlof, jubilea, IKB, generatiepact, langdurig zieken en werkloosheid).

Spaarverlof wordt gewaardeerd tegen nominale waarde en de voorziening jubilea tegen contante waarde. De voorziening spaarverlof is gevormd voor personeelsleden die gedurende vier of meer schooljaren 60 klokuren hebben gespaard en dit in een aaneengesloten periode opnemen.

Als uitgangspunt voor de berekening jubilea is op persoonsniveau (onder andere leeftijd, onderwijdsdiensttijd, blijf kans en de daarbij behorend salarisschaal) doorgerekend voor de komende jaren.

In de cao is de mogelijkheid opgenomen om verlofuren op te sparen (IKB). Voor deze opgespaarde rechten is een voorziening opgenomen.

In 2023 is een voorziening groot onderhoud opgenomen. Op basis van een technische inventarisatie en een doorrekening voor maximaal 40 jaren is de hoogte van de voorziening bepaald. De componentenmethode ligt hieraan ten grondslag.

Pensioenen

Pantarijn heeft voor haar werknemers een pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de Stichting. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het pensioenfonds ABP.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Ultimo december 2023 was de dekkingsgraad 110,5% (bron: website www.ABP.nl)

Pantarijn heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens in werking getreden. In 2023 viel Pantarijn in categorie E- onderwijs.

Klasse1	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
A	132.000	19.800	13.200
B	148.000	22.200	14.800
C	159.000	23.850	15.900
D	173.000	25.950	17.300
E	189.000	28.350	18.900
F	202.000	30.300	20.200
G	223.000	33.450	22.300

Jaarrekening

B2:Balans per 31 december 2023

(na bestemming resultaat)

1	Activa	31 december 2023	31 december 2022
	(in euro's)		
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa		
1.2.1.	Gebouwen en terreinen	897.234	940.792
1.2.2.	Inventaris en apparatuur	3.075.612	2.904.533
1.2.4	In uitvoering en vooruitbetalingen	-	-
		<u>3.972.847</u>	<u>3.845.325</u>
1.3	Financiële vaste activa		
	Totaal vaste activa	<u>3.972.847</u>	<u>3.845.325</u>
1.4	Vlottende activa		
1.4.1	Vorraden	18.912	19.460
		<u>18.912</u>	<u>19.460</u>
1.5	Vorderingen		
1.5.7	Overige vorderingen	319.077	94.745
1.5.8	Overlopende activa	224.031	179.849
		<u>543.108</u>	<u>274.594</u>
1.7	Liquide middelen	<u>11.368.673</u>	10.046.721
		11.368.673	10.046.721
	Totaal vlottende activa	<u>11.930.693</u>	<u>10.340.775</u>
	TOTAAL ACTIVA:	<u><u>15.903.540</u></u>	<u><u>14.186.100</u></u>

B2:Balans per 31 december 2023

(na bestemming resultaat)

2	Passiva	31 december 2023	31 december 2022
	(in euro's)		
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Algemene reserve	1.233.722	687.788
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	5.785.406	4.638.264
2.1.3	Bestemmingsreserves(privaat)	25.591	34.449
	Totaal vermogen	7.044.719	5.360.501
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	772.664	682.678
	Groot onderhoud	4.687.213	4.572.995
	Totaal voorzieningen	5.459.877	5.255.673
2.3	Langlopende schulden		
2.3.3	Kredietinstellingen	0	0
		0	0
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.1	Kredietinstellingen	0	0
		0	0
2.4.8	Crediteuren	478.105	440.023
		478.105	440.023
2.4.9	Belastingen en premies socialeverz.	1.286.094	1.349.368
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.399.807	1.738.278
2.4.19	Overlopende passiva	234.938	42.257
		2.920.839	3.129.903
	TOTAAL PASSIVA:	15.903.540	14.186.100

Staat van baten & lasten 2023

	2023	begroting 2023	2022
(in euro's)			
3 Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	31.833.985	27.963.507	29.999.163
3.2 Overige overheidsbijdragen	220.384	110.092	85.983
3.5 Overige baten	<u>792.767</u>	<u>206.666</u>	<u>224.387</u>
Totaal baten	32.847.136	28.280.265	30.309.533
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	26.023.600	24.193.155	23.411.498
4.2 Afschrijvingen	597.700	822.107	644.782
4.3 Huisvestingslasten	2.089.150	1.310.407	1.913.749
4.4 Overige instellingslasten	2.818.555	2.506.068	2.560.723
Totaal lasten	<u>31.529.005</u>	<u>28.831.738</u>	<u>28.530.752</u>
Saldo baten en lasten (gewone bedrijfsvoering)	<u>1.318.131</u>	<u>-551.473</u>	<u>1.778.781</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten (incl.rente)	366.087	500	31.158
5.2 Financiële lasten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>256</u>
Saldo financiële baten en lasten	<u>366.087</u>	<u>500</u>	<u>30.902</u>
Exploitatiesaldo:	<u><u>1.684.217</u></u>	<u><u>-550.973</u></u>	<u><u>1.809.683</u></u>

Kasstroomoverzicht 2023

(in euro's)

	<u>2023</u>		<u>2022</u>	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatiesaldo	1.318.131		1.778.781	
Afschrijvingen	597.700		644.782	
Mutaties werkkapitaal:				
- Voorraden	547		-3.949	
- Vorderingen	-268.514		170.560	
- Kortlopende schulden	-170.982		926.881	
Mutaties vermogen:				
- Mutaties voorzieningen	204.203		443.897	
		1.681.085		3.960.949
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investeringen materiële vaste activa	-725.218		-838.504	
(Des)investeringen financiële vaste activa	0		0	
		-725.218		-838.504
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden	0		0	
Saldo financiële baten en lasten	366.087		30.902	
		366.087		30.902
Mutatie liquidemiddelen				
		<u>1.321.952</u>		<u>3.153.347</u>
Beginstand liquidemiddelen	10.046.721		6.893.371	
Mutatie liquidemiddelen	1.321.952		3.153.347	
Eindstand liquidemiddelen:		<u><u>11.368.673</u></u>		<u><u>10.046.721</u></u>

Toelichting op onderscheidende posten van de balans

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

(in euro's)

	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2022	Waardever- minderingen en afschrijvin- gen t/m 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Investerings- 2023	correctie verkoopsprijs	Afschrijvingen 2023 en waardevermin- deringen	Boekwaarde 31-12-2023	Gehanteerd afschrijvings- percentage (%)
1.2.1 Gebouwen								
1.2.1.4 Eigen bijdrage nieuwbouw 2007	440.000	213.715	226.285	-	-	9.428	216.857	2,50%
1.2.1.5 Eigen bijdrage uitbreiding MHV 2011/12	463.769	141.999	321.771	-	-	11.023	310.748	3,33%
1.2.1.6 Verbouwing kantoorvleugel OSD 2012	250.199	125.151	125.048	-	-	12.593	112.455	5,00%
1.2.1.7 Renovatie Rhenen	470.439	202.751	267.688	-	-	10.514	257.174	2,50%
	1.624.407	683.615	940.792	-	-	43.558	897.234	
1.2.2 Inventaris en apparatuur	6.760.626	3.856.090	2.904.536	725.218		554.142	3.075.612	33,33%-5%
	6.760.626	3.856.090	2.904.533	725.218	-	554.142	3.075.612	
Totaal materiële vaste activa:	8.385.033	4.539.705	3.845.325	725.218	0	597.700	3.972.847	

- 1.2.1.4 RSG Pantarijn heeft voor de nieuwbouw aan de Hollandseweg als eigen bijdrage m.b.t. deze investering aan de gemeente Wageningen € 440.000 betaald. Het restant van deze investering wordt m.i.v. 1-1-2019 in 40 jaar afgeschreven om hiermee gelijke afschrijvingstermijnen (is schattingswijziging) te hanteren als de gemeente Wageningen. (In het systeem 12 jaar afgeschreven o.b.v. 30 jaar en 28 jaar afgeschreven o.b.v. 40 jaar)
- 1.2.1.5 Op de locatie Rhenen heeft in 2008 een renovatie plaatsgevonden van het gebouw. Het betreft hier de gemaakte kosten excl. € 300.000,- bijdrage van de gemeente Rhenen. De afschrijvingstermijn voor deze renovatie bedraagt per 1-1-2019 40 jaar.
- 1.2.1.6 De ruimte boven de VMBO vleugel is in 2012 verbouwd tot OSD ruimte t.b.v. directie en ondersteunende dienst. Per januari 2013 is deze vleugel ingebruik genomen en geactiveerd op de balans. De afschrijvigstermijn voor deze vleugel is 20 jaar.
- 1.2.1.7 Dit betreffen de kosten voor eigen rekening m.b.t. de uitbreiding van het MHV-gebouw in 2011/12. Ook deze wordt m.i.v. 1-1-2019 in 40 jaar afgeschreven
- 1.2.1.8 In verband met de stelselwijziging groot onderhoud is het geactiveerde onderhoud per 31 december 2022 niet meer opgenomen.
- 1.2.2 De investeringen inventaris nieuwbouw/renovatie is volledig verantwoord onder de post "inventaris vanaf 1-1-2004". Activa die geheel is afgeschreven danwel verkocht is uit de activa administratie verwijderd.

1.2.a WOZ/OZB waarde gebouwen en terreinen

(in euro's)

	Bedrag	Peildatum
1.2.a.1 WOZ/OZB-waarde gebouwen		
Hollandseweg 9-11, Wageningen	20.130.000	1-jan-22
Nw.Veenendaalseweg 137, Rhenen	1.442.000	1-jan-22
Vicuslaan 2 , Kesteren	3.710.000	1-jan-23
Totaal	<u>25.282.000</u>	

Toelichting op de onderscheidende posten van de balans

1. Activa			
Vlottende activa		31-12-2023	31-12-2022
(in euro's)			
1.4 Voorraden			
1.4.1.1 Gebruiksgoederen		1.444	1.690
1.4.1.2 Materialen logistiek centrum		17.468	17.770
Totaal voorraden		<u>18.912</u>	<u>19.460</u>

Het logistiekcentrum (VMBO-gebouw Wageningen) heeft een aantal standaardproducten (schoonmaak, repro, kantoorartikelen, kantineproducten) op voorraad.

		31-12-2023	31-12-2022
1.5 Vorderingen			
1.5.6 Overige overheden	127.759	21.634	
1.5.7.2 Overige vorderingen	<u>191.318</u>	<u>73.110</u>	
Totaal debiteuren		319.077	94.744
1.5.8 Overlopende activa			
1.5.8.1 te ontvangen bedragen		23.049	
1.5.8.3 vooruitbetaalde kosten	<u>224.031</u>	<u>156.800</u>	
Totaal overlopende activa		224.031	179.849
Totaal vorderingen:		<u>543.108</u>	<u>274.593</u>

1.5.7 De post "Overige vorderingen" bestaat o.m. uit vorderingen in verband met leerlingenbijdragen, SterkTechniek Onderwijs en rente 4e kw. 2023.

1.5.8 De post "Overlopende activa" bestaat o.m. uit vooruitbetaalde facturen en nog af te storten muntgeld.

Toelichting op de onderscheidende posten van de balans

1. Activa Vlottende activa

1.7 Liquide middelen (in euro's)

	31-12-2023	31-12-2022
1.7.1 Kasmiddelen	4.660	6.499
1.7.2 Banken	11.364.014	10.040.223
Totaal liquide middelen	11.368.673	10.046.723

Specificatie liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
Kas Rhenen	512	342
Kas Kesteren	218	309
Kas VMBO Hollandseweg	419	586
Kas PRO Hollandseweg	398	535
Kas OSD (=centrale kas)	2.699	4.531
Kas MHV Hollandseweg	31	23
Kas ISK	383	173
Subtotaal kassen	4.660	6.499
Schatkistbankieren	11.362.605	10.037.841
PayPal conto	1.312	2.260
NL88 RABO 0113 1213 26	96	122
Subtotaal banken	11.364.013	10.040.224
Saldo liquide middelen:	11.368.673	10.046.723

Afgesproken, middels een kasprotocol, is dat de centrale kas *gemiddeld* niet meer dan € 5.000,- aan contant geld bevat en een locatiekas *gemiddeld* niet meer dan € 500,-.

Onze huisbankier is de ING bank.

Met ingang van januari 2021 neemt pantarijn deel aan Schatkistbankieren. Hiermee werd voorkomen dat er in 2021/2022 negatieve spaarrente moest worden betaald. Vrijwel het hele tegoed van Pantarijn is bij Schatkistbankieren ondergebracht en is vanaf medio 2022 weer rentegevend.

Toelichting op de onderscheidende posten van de balans

2. Passiva

2.1 Eigen vermogen

(in euro's)

	Saldo 1-1-2023	Bestemming exploitatiesaldo 2023	Overige Mutaties 2023	Saldo 31-12-2023
2.1.1 Algemene reserve	687.788	545.933	0	1.233.722
2.1.2 Bestemmingsreserves publiek:				
Locatiereserves (publiek incl. ISK)	2.633.697	1.635.411	0	4.269.109
Reserve NPO middelen	1.399.409	-476.308		923.100
Reserve HRM middelen	605.158	-11.961		593.197
2.1.3 Bestemmingsreserves privaat:				
Locatiereserves (privaat)	34.449	-8.858	0	25.591
Totaal eigen vermogen	5.360.501	1.684.217	-	7.044.719

Toelichting 2.1.1

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van Pantarijn onder het gezag van het bestuur.

Toelichting 2.1.2

Het saldo van de reserves is op dit moment voldoende om een weerstandsvermogen van 15%-20% te garanderen (2023 38 % weerstandsvermogen).

De personele reserve is bedoeld om forse schommelingen (daling en groei) in leerlingenaantallen op te vangen.

Tevens zijn de publieke locatie reserves gemuteerd n.a.v. de afrekening(en) van de locaties per 31-12-2022. De bestemmingsreserve ISK is gemaximaliseerd op € 2.500.000,- (excl. NPO) zijnde de kosten van een jaar ISK indien er door afloop van het aantal nieuwkomers geen bekostiging meer wordt ontvangen. Nieuw, sinds 2021, is de bestemmingsreserve NPO, dit zijn ontvangen NPO middelen die nog niet zijn ingezet. In 2022 is de reserve HRM toegevoegd; deze bestaat uit de nog niet ingezette werkdruk- en professionaliserings middelen.

Toelichting 2.1.3

Het saldo van de Stichting Ouderfonds is met ingang van 2004 ondergebracht bij RSG Pantarijn. Het saldo is op verzoek van de ouders ingezet en het restant naar rato van het leerlingenaantal aan de (private) locatiereserve toegevoegd. M.i.v. 2009 kunnen de locaties een locatiereserve vormen. De reserve (of schuld) is privaat-(via de ouders/leerling) geld.

	MHV	VMBO	PRO	Rhnen	Kesteren	ISK	Pantagora	CBP/Coll.
Reserve publiek 31-12-2023	583.805	518.521	257.581	464.542	480.566	1.924.085	40.010	
Reserve NPO 31-12-2023	144.800	247.860	204.379	-20.855	305.369	0	41.546	
Reserve HRM 31-12-2023	62.514	109.675	28.935	120.876	140.506	34.378	25.383	70.930
Reserve privaat 31-12-2023	14.990	3.933	5	1.438	4.655	0	570	
Totaal locatie:	806.109	879.989	490.900	566.001	931.096	1.958.463	107.509	70.930

Locatiereserves publiek:

Locatie MHV	127.638	Reserve publiek 31-12-2022
	<u>456.167</u>	Resultaat publiek 2023
	<u>583.805</u>	Reserve publiek 31-12-2023
Locatie VMBO	773.889	Reserve publiek 31-12-2022
	<u>-255.368</u>	Resultaat publiek 2023
	<u>518.521</u>	Reserve publiek 31-12-2023
Locatie PRO	183.543	Reserve publiek 31-12-2022
	<u>74.038</u>	Resultaat publiek 2023
	<u>257.581</u>	Reserve publiek 31-12-2023
Locatie Rhenen	296.541	Reserve publiek 31-12-2022
	<u>168.001</u>	Resultaat publiek 2023
	<u>464.542</u>	Reserve publiek 31-12-2023
Locatie Kesteren	342.867	Reserve publiek 31-12-2022
	<u>137.699</u>	Resultaat publiek 2023
	<u>480.566</u>	Reserve publiek 31-12-2023
Locatie ISK	841.410	Reserve publiek 31-12-2022
	<u>1.082.675</u>	Resultaat publiek 2023
	<u>1.924.085</u>	Reserve publiek 31-12-2023
Locatie Pantagora	67.810	Reserve publiek 31-12-2022
	<u>-27.800</u>	Resultaat publiek 2023
	<u>40.010</u>	Reserve publiek 31-12-2023
	<u>4.269.109</u>	Totaal publieke (locatie) reserve 31-12-2023

Locatiereserves NPO:

Locatie MHV	260.915	Reserve NPO 31-12-2022
	<u>-116.115</u>	Resultaat NPO 2023
	<u>144.800</u>	Reserve NPO 31-12-2023
Locatie VMBO	219.180	Reserve NPO 31-12-2022
	<u>28.680</u>	Resultaat NPO 2023
	<u>247.860</u>	Reserve NPO 31-12-2023
Locatie PRO	175.580	Reserve NPO 31-12-2022
	<u>28.799</u>	Resultaat NPO 2023
	<u>204.379</u>	Reserve NPO 31-12-2023
Locatie Rhenen	45.545	Reserve NPO 31-12-2022
	<u>-66.400</u>	Resultaat NPO 2023
	<u>-20.855</u>	Reserve NPO 31-12-2023
Locatie Kesteren	253.211	Reserve NPO 31-12-2022
	<u>52.158</u>	Resultaat NPO 2023
	<u>305.369</u>	Reserve NPO 31-12-2023
ISK	434.385	Reserve NPO 31-12-2022
	<u>-434.385</u>	Resultaat NPO 2023
	<u>0</u>	Reserve NPO 31-12-2023
Pantagora	10.592	Reserve NPO 31-12-2022
	<u>30.954</u>	Resultaat NPO 2023
	<u>41.546</u>	Reserve NPO 31-12-2023
	<u>923.100</u>	Totaal NPO (locatie) reserve 31-12-2023

Locatiereserves HRM:

Locatie MHV	346.010	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>-283.496</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>62.514</u>	Reserve HRM 31-12-2023
Locatie VMBO	64.673	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>45.002</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>109.675</u>	Reserve HRM 31-12-2023
Locatie PRO	16.123	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>12.812</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>28.935</u>	Reserve HRM 31-12-2023
Locatie Rhenen	56.005	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>64.871</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>120.876</u>	Reserve HRM 31-12-2023
Locatie Kesteren	75.499	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>65.007</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>140.506</u>	Reserve HRM 31-12-2023
ISK	3.874	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>30.504</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>34.378</u>	Reserve HRM 31-12-2023
Pantagora	12.903	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>12.480</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>25.383</u>	Reserve HRM 31-12-2023
OSD/Collectief	30.071	Reserve HRM 31-12-2022
	<u>40.859</u>	Resultaat HRM 2023
	<u>70.930</u>	Reserve HRM 31-12-2023
	<u>593.197</u>	Totaal HRM (locatie) reserve 31-12-2023

Locatiereserves privaat:

Locatie MHV	21.002	Reserve privaat 31-12-2022
	<u>-6.012</u>	Resultaat privaat 2023
	<u>14.990</u>	Reserve privaat 31-12-2023
Locatie VMBO	2.794	Reserve privaat 31-12-2022
	<u>1.139</u>	Resultaat privaat 2023
	<u>3.933</u>	Reserve privaat 31-12-2023
Locatie PRO	433	Reserve privaat 31-12-2022
	<u>-428</u>	Resultaat privaat 2023
	<u>5</u>	Reserve privaat 31-12-2023
Locatie Rhenen	1.358	Reserve privaat 31-12-2022
	<u>80</u>	Resultaat privaat 2023
	<u>1.438</u>	Reserve privaat 31-12-2023
Locatie Kesteren	8.862	Reserve privaat 31-12-2022
	<u>-4.207</u>	Resultaat privaat 2023
	<u>4.655</u>	Reserve privaat 31-12-2023
Locatie Pantagora	0	Reserve privaat 31-12-2022
	<u>570</u>	Resultaat privaat 2023
	<u>570</u>	Reserve privaat 31-12-2023
	<u>25.591</u>	Totaal private (locatie) reserve 31-12-2023

Toelichting op de onderscheidende posten van de balans

2. Passiva

2.2 Voorzieningen

	Mutaties				Onderverdeling saldo 31-12-2022			
	Saldo 31-12-2022	Dotaties 2023	Onttrekkingen *) 2023	Vrijval 2023	Saldo 31-12-2023	< 1jaar	1-5 jaar	> 5 jr
Personeel								
2.2.1								
2.2.1.1 Jubilea	205.692	18.058	19.288	-	204.464	25.000	126.000	53.464
2.2.1.2 Spaarverlof	143.578	40.524	58.370	-	125.732	20.000	25.000	80.732
2.2.1.3 Generatiepact		80.000			80.000			
2.2.1.4 Langdurig zieken		34.000			34.000			
2.2.1.5 WW		33.000			33.000			
2.2.1.6 IKB	333.407	48.205 *	86.144	-	295.468	25.000	125.000	145.468
	682.677	253.787	163.802	-	772.664	70.000	276.000	279.664
Huisvesting								
2.2.1.1 Groot onderhoud	4.572.995	377.963	263.745	-	4.687.213	680.000	1.140.000	2.867.213
	4.572.995	377.963	263.745	-	4.687.213	680.000	1.140.000	2.867.213
Totaal	5.255.672	631.750	427.547	-	5.459.877	750.000	1.416.000	3.146.877

2.2.1. Inzake nog niet opgenomen spaarverlof-, IKB- en jubilearechten zijn voorzieningen opgenomen.

2.2.1.1 Voor de berekening van de jubileumvoorziening wordt gebruik gemaakt van de tool van VOS-ABB.

2.2.1.3

tm

2.2.1.5 Voor deze voorzieningen zijn op basis van schattingen voor toekomstige lasten bedragen geraamd.

2.2.1.6 Deze IKB (voorheen PGB) uren staan hier vermeld. In de cao wordt de mogelijkheid geboden om verlofuren (IKB basisbudget 50 klokuren/1fte) te sparen. Met ingang van schooljaar 2022-2023 is het basisbudget verhoogd tot 90 uur. Om organisatorische redenen is besloten (tenzij door de werknemer anders aangegeven) deze aanvullende uren (23) tot augustus 2023 uit te betalen.

* Het verantwoorde bedrag is de totaalmutatie over 2023: om administratieve technische reden is een verdere detaillering niet mogelijk.

2.2.1.1 In verband met de stelselwijziging groot onderhoud is deze voorziening opgenomen.

Toelichting op de onderscheidende posten van de balans

2.	Passiva	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
2.4	Kortlopende schulden		
	(in euro's)		
2.4.3	Crediteuren	478.105	440.024
2.4.6	Deelnemingen	18.560	-
2.4.7.3	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.286.094	1.349.368
2.4.9.1	Waarborgsommen (kluisjes+devices)	46.442	67.077
2.4.10.2	Nog te besteden geormerkte subsidies OC&W	377.728	42.257
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringssubsidies	-	31.848
2.4.10.4	Vooruitontvangen	59.060	402.472
2.4.10.5	Vakantiegeld, eijk en bindingstoelage	877.448	715.001
2.4.12.3	Vooruitontvangen bedragen	234.938	521.876
		<hr/>	<hr/>
	Totaal, kortlopende schulden	3.378.375	3.569.923
		3.378.375	3.569.923
2.5.9	Egalisatie subsidies	<hr/> 20.569	-
		20.569	-
	Totaal kortlopende schulden:	<hr/> <hr/> 3.398.944	<hr/> <hr/> 3.569.926

Toelichting

- 2.4 Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs (=bedrag waarvoor het financieel actief of de financiële verplichting bij de eerste opname in de balans wordt opgenomen) zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.
- 2.4.3 De post Crediteuren betreft het saldo openstaande facturen op 31 december 2023.
- 2.4.6 Het praktijkonderwijs is penvoerdervan een project van een aantal PrO scholen in de omgeving.
- 2.4.7.3 De Belastingen, premies sociale lasten en de schulden ter zake van pensioenen zijn de bedragen over december 2023 die eerst in januari 2024 worden afgedragen.
- 2.4.10 Onder de overige nog te betalen bedragen zijn bedragen begrepen van nog niet ingezette subsidies
- 2.4.10.2 Dit betreft de subsidie lerarenbeurs.
- 2.4.10.4 Van OCW zijn hier de vooruitontvangen bijdragen heterogene brugklassen verantwoord. Ook zijn hier de resterende vooruitontvangen bedragen voor de uitbreiding van de locatie Kesteren opgenomen.

Toelichting op de onderscheidende posten van de exploitatierekening 2023

	2023	2022
(in euro's)		
3 Baten		
(Rijks)bijdragen OCW		
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	29.392.002	27.982.814
3.1.1.2 Rijksbijdrage EZ		
3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ:		
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	549.845	308.175
3.1.2.2 Geoomerkte subsidies		
3.1.3 Inkomensoverdracht van rijksbijdragen		
3.1.3.1 Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	1.892.138	1.708.172
3.1.3.3 Ontv. Doorbetalingen rijksbijdrage SWV		
Totaal (Rijks)bijdragen OCenW	<u><u>31.833.985</u></u>	<u><u>29.999.161</u></u>
3.2 Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden		
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies ov. Overheden		
3.2.2.1 Provinciale bijdragen en subsidies		
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en subs.	118.440	3.049
3.2.2.3 Overige overheden	101.944	82.933
Totaal overige overheidsbijdragen	<u><u>220.384</u></u>	<u><u>85.982</u></u>
3.5 Overige baten		
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	11.430	7.035
3.5.2 Detachering personeel	34.658	27.737
3.5.5 Deelnemersbijdragen	69.751	122.032
3.5.6 Overige	676.929	67.582
Totaal overige baten:	<u><u>792.767</u></u>	<u><u>224.386</u></u>

Toelichting.

- 3.1.1.1 De (normatieve) rijksbijdrage OCW bestond in 2023 uit de lumpsumvergoedingen voor personeel en de lumpsumvergoedingen voor materieel samen (de basisbekostiging). Na de vereenvoudiging bekostiging (1-1-2022) is hier geen onderscheid meer tussen. Er is in heel 2023 uiteindelijk bijna € 1.32.577,- meer lumpsum vergoeding betaald door CFI/DUO dan over 2022. CAO aanpassingen zijn hier mede een oorzaak van.
- 3.1.2.1 De geoomerkte subsidie(s) betreft: schoolkracht, doorstroomprogramma po-vo, lerarenbeurs, Sterk Techniek Onderwijs, basisvaardigheden en voorkomen zittenblijven
Deze gelden worden eerst een bezit op het moment van besteding. Het Ministerie kan tot terugvordering overgaan wanneer deze middelen niet binnen een bepaalde termijn en/of conform de richtlijnen van het Ministerie van OCW worden uitgegeven.
- 3.1.2.2 Onder overige subsidies zijn opgenomen aanpak jeugdwerkloosheid, heterogene brugklassen, vsv gelden maatwerkbekostiging nieuwkomers, professionalisering, arbeidsmarkttoelage, werkdrukvermindering, en strategisch personeelsbeleid.
- 3.2.1 Het betreft hier de vergoedingen (via de Gemeente Wageningen) inzake inrichting ISK gebouw en een tegemoetkoming inzake gebruik sportveld(en).
- 3.2.2 Het betreft hier vergoedingen inzake Sterk Techniek Onderwijs, ESF-gelden, WUR en provincie Gelderland
- 3.5.5 De totaal ontvangen deelnemersbijdrage (VOB) in de schooljaren 2022/23 en 2023/24 (opbrengst 2023) is € 69.751,-.

3.5.6 **Toelichting op de onderscheiden posten
van de exploitatierekening 2023**

(in euro's)

Toelichting overige baten	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Schoolmaaltijden	12.624	
Afwikkeling nieuwkomers	382.923	2.000
Kantine	11.096	9.752
Overstap leerlingen (instroom)	60.224	14.510
Vergoeding 10-14 onderwijs	26.440	-
Vergoeding leerlingenvervoer	5.192	5.632
Vrijval en onttrekking voorzieningen	144.515	-
Egalisatie subsidies	11.280	30.884
Overige baten	22.635	4.802
	<u>676.929</u>	<u>67.580</u>

Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening

(in euro's)	2023	2022
4 Lasten		
4.1 Personele lasten		
4.1.1.1 Lonen en salarissen	18.316.585	16.138.364
4.1.1.2 Sociale lasten	2.355.910	2.048.135
4.1.1.3 Pensioenlasten	2.472.259	2.605.465
	<u>23.144.754</u>	<u>20.791.964</u>
4.1.2.1 Dotatie personele voorzieningen	242.465	53.436
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	1.907.499	1.932.983
4.1.2.3 Overige personele lasten	775.472	610.315
4.1.2.4 nascholing	235.185	237.333
	<u>3.160.622</u>	<u>2.834.067</u>
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	281.776-	214.535-
Totaal personele lasten	<u><u>26.023.600</u></u>	<u><u>23.411.496</u></u>

4.1.1.1 De directe loonkosten zijn in 2023 ruim € 2.352.000 hoger (o.a. door de nieuwe CAO) dan in 2022.

4.1.2.1 De dotatie aan de personele voorzieningen is de som van de dotatie aan de voorziening spaarverlof, IKB, ww, generatiepact, langdurige ziekte en de jubileumvoorziening incl. de onttrekkingen en vrijval uit de genoemde voorzieningen (betaling vindt rechtstreeks plaats via de salarissen).

4.1.2.2 De post uitzendkrachten, declaranten en overig bestaat o.a. detacheringen, reiskosten, kosten begeleiding personeel, kosten WAO eigenrisicodragerschap, werkloosheidsuitkering t.l.v. bestuur en overige uitbestedingen.

4.1.2.3 De overige personeelskosten zijn hoger door o.m. extra kosten beleidsplannen

4.1.4 Uitkeringen: Voor 2023 betreft het (zwangerschap- en arbeidsongeschiktheid-) uitkeringen van UWV en ABP/Loyalis.

	2023	2022
4.2 Afschrijvingen		
4.2.2 Gebouwen	43.558	43.558
4.2.3 Inventaris en apparatuur	554.142	601.222
4.2.4 Meerjaren onderhoud	-	-
Totaal afschrijvingen	<u><u>597.700</u></u>	<u><u>644.780</u></u>

4.2.4 A.g.v. de stelselwijziging groot onderhoud wordt deze post niet meer opgenomen.

toelichting lasten (vervolg)		2023	2022
(in euro's)			
4.3	Huisvestingslasten		
4.3.1	Huur	341.694	303.173
4.3.2	Verzekeringen	23.889	20.593
4.3.3	Dagelijksonderhoud en contractonderhoud	320.724	333.233
4.3.4	Energie en water	477.073	359.357
4.3.5	Schoonmaakkosten	514.460	494.177
4.3.6	Heffingen	16.159	25.252
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	377.963	377.963
4.3.8	Overige (Servicekosten)	17.188	-
	Totaal huisvestingslasten	2.089.150	1.913.749

4.3.1 Naast de te betalen huur inzake de sporthal in Rhenen zijn daar de huur voor sportvelden (WUR), sportzalen in De Vlinder, tijdelijke locatie Kesteren (Tollenhof) en de huur voor fitness- en archiefruimte in de Vlinder.

4.3.4 De kosten voor energie zijn in 2023 in totaliteit € 118.000,-(+33%) hoger dan in 2022.

4.3.5 De totale schoonmaakkosten zijn in 2023 ruim € 20.000 (+4%) hoger dan in 2022. In 2023 zijn er wel meer gebouwen in gebruik dan in 2022.

4.3.7 In verband met de stelselwijziging groot onderhoud is deze post opgenomen.

4.3.8 Betreft de servicekosten van de gebouwen in Kesteren en ISK

		2023	2022
4.4	Overige instellingslasten		
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	877.093	753.723
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.728.176	1.668.571
4.4.4	Overige	213.286	138.429
	Totaal overige instellingslasten	2.818.555	2.560.722

4.4.1 De administratie en beheerslasten zijn na Corona weer iets hoger.

4.4.2 Hier zijn o.m. de kosten voor ict-kleinmateriaal, sectie uitgaven en zorgleerlingen opgenomen. Alle bestedingen, incl.projecten ouderraad, die betaald worden uit de vrijwillige ouderbijdragen vallen hieronder inclusief de, apart in rekening gebrachte, duurdere activiteiten en individuele leermiddelen.

4.4.4 Hieronder zijn opgenomen de kosten van PR, MR en RVT.

<u>Accountantskosten</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
4.4.1.1 onderzoek jaarrekening	21.780	25.277	21.780	26.322
4.4.1.2 andere controleopdrachten (STO)	-	-	2.844	3.025
4.4.1.3 Fiscale adviezen	-	-	-	-
4.4.1.4 Andere niet-controledienst	-	-	-	-
totaal accountantslasten:	21.780	25.277	24.624	29.347

Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening

	2023	2022
(in euro's)		
5. Financiële baten en lasten		
5.1 Financiële baten		
5.1.1 Rentebaten	366.087	31.158
5.1.2 Overige financiële baten	-	-
	366.087	31.158
5.2 Financiële lasten		
5.2.1 Rentelasten	-	256
5.2.2 Overige financiële lasten	-	-
	0	256
Saldo financiële baten en lasten	<u>366.087</u>	<u>30.902</u>

- 5.1.1 Ons forse bedrag aan liquide middelen gekoppeld aan een rentevergoeding bij Schatkistbankieren heeft geresulteerd in aanzienlijk rentebaten over 2023

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Leverancier	Prestatie	Vorm	Datum t/m	Looptijd	Duur	Bedrag per jaar
AAHoveniers	Tuinonderhoud Pantarijn breed	Lopend	30-12-2024	1 jaar	Onbepaalde tijd	€ 21.417,00
Asito	schoonmaak contract	Lopend	1-1-2025	5 jaar	Bepaalde tijd	€ 358.900,00
Sleutelwacht	Alarmopvolging Pantarijn breed	Lopend	30-12-2024	5 jaar	Stilzwijgende verlenging	€ 11.750,00
Marsh	I-2015-01-13 Marsh Polisaanhangsel verzekering Pakket Eigendommen	Lopend	11-1-2024	3 jaar	Stilzwijgende verlenging	€ 5.892,00
SLBdiensten	Microsoft licentieovereenkomst 2019-2021	Lopend	31-12-2024	3 jaar	Bepaalde tijd	€ 27.000,00
Iddink	Iddink Overeenkomst Schoolboeken I	Lopend	30-7-2024	55 maanden	Stilzwijgende verlenging	€ 400.000,00
VanDijk	Leermiddelen Van Dijk	Lopend	31-7-2027	43 maanden + optie 2 x 12 maanden	Eenmalig	€ 400.000,00
ENGIE	Leveringsvoorwaarden gas door ENGIE	Lopend	31-12-2025	2 jaar	Bepaalde tijd	€ 162.000,00
Madern	Onderhoudscontract technische installaties	Lopend	30-12-2024	1 jaar	Stilzwijgende verlenging	€ 22.075,00
Iddink	Licentie Magister Managementinformatie Platform (MMP)	Lopend	28-8-2024	1 jaar	Bepaalde tijd	€ 16.000,00
VO-content	Overeenkomst deelname VO-content Pantarijn	Lopend	31-7-2024	1 jaar	Stilzwijgende verlenging	€ 18.000,00
ENGIE	Levering elektriciteit aan Pantarijn	Lopend	31-12-2025	2 jaar	Bepaalde tijd	€ 172.000,00
Betuwe Express	Betuwe Express busvervoer	Lopend	31-12-2024	43 maanden + optie 2 x 12 maanden	Bepaalde tijd	€ 59.000,00
Prezero	Afvalverwerking	Lopend	31-12-2024	3 jaar	Stilzwijgende verlenging	€ 22.800,00
Van Ree	Accountantswerkzaamheden (controle en advies)	Lopend	31-12-2027	4 jaar	Bepaalde tijd	€ 34.750,00
Kelderman Bouw	Uitbreiding locatie Kesteren	Lopend	31-12-2025	2 jaar	Bepaalde tijd	€ 2.240.000,00
Ons onderwijsbureau	Zakelijke diensten	Lopend	31-12-2025	2 jaar	Bepaalde tijd	€ 78.550,00
Loyalis	WGA-ERD verzekering	Lopend	31-12-2025	2 jaar	Bepaalde tijd	€ 144.634,00
Loyalis	Arbeidsongeschiktheidsverzekering	Lopend	31-12-2024	1 jaar	Stilzwijgende verlenging	0,347% brutojaarsom
Zorg van de Zaak	Controle ziekteverzuim en inzetbaarheid	Lopend	31-12-2024	1 jaar	Stilzwijgende verlenging	Nacalculatie

Model E

Verbonden Partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen(euro) 31-12-2023	Resultaat (euro) 2023	Art 2:403 BW J/N	Deelname %	Consol J/N
SWV VO Gelderse Vallei	Stichting	Ede		4		N	0%	N
SWV Rivierenland	Stichting	Geldermalsen		4		N	0%	N

Code activiteiten: 1.contractonderwijs 2. contractonderzoek 3. onroerende zaken 4. overig

Verbonden partij	Activiteiten
SWV VO Gelderse Vallei	Het samenwerkingsverband waarin Pantarijn voor de locaties in Wageningen en Rhenen deelneemt.
SWV Rivierenland	Het samenwerkingsverband waarin Pantarijn voor de locatie Kesteren deelneemt.

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Subsidie Studieverlof/lerarenbeurs 2022-2023	1277772-1	20-7-2022	Onderhanden
Subsidie Studieverlof/lerarenbeurs 2022-2023	1245469-1	20-5-2022	ja
Subsidie Studieverlof/lerarenbeurs 2023-2024	1381992-1	19-12-2023	ja
Voorkomen onnodig zittenblijven/zomerschool Rhenen	VOZ23057	31-5-2023	Onderhanden
Doorstroom PO-VO	DPOVO23168	20-7-2023	Onderhanden
Subsidie Studieverlof/lerarenbeurs 2023-2024	1349661-1	20-6-2023	Onderhanden
Verbetering basisvaardigheden Kesteren	VBV23-VO-2803	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering basisvaardigheden Rhenen	VBV23-VO-1882	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering basisvaardigheden VMBO	VBV23-VO-2611	31-5-2023	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB423006	5-12-2023	Onderhanden

* ONDERHANDEN = DE SUBSIDIE LOOPT NOG CONFORM DE SUBSIDIEVERPLICHTINGEN
 JA = DE SUBSIDIE IS AFGEROND CONFORM SUBSIDIEVERPLICHTINGEN
 NEE = DE SUBSIDIE IS AFGEROND IN STRIJD MET DE SUBSIDIEVERPLICHTINGEN

WNT-verantwoording 2023 RSG Pantarijn

De WNT is van toepassing op RSG Pantarijn. Het voor RSG Pantarijn toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 189.000 op basis van 13 complexiteitspunten in klasse E: (totale baten: 6 punten; gemiddeld aantal leerlingen: 3 punten en gewogen aantal onderwijssoorten: 4 punten)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023			
bedragen x € 1		Y.van den Berg	
Functiegegevens		Bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01-01-2023 t/m 31-12-2023	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1	
Dienstbetrekking?		ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		130.503	
Beloningen betaalbaar op termijn		22.642	
<i>Subtotaal</i>		<i>153.145</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		189.000	
minus Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
Bezoldiging		153.145	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	
Gegevens 2022			
bedragen x € 1		Y.van den Berg	
Functiegegevens		Bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1-9-2022 t/m 31- 12-2022	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1	
Dienstbetrekking?		ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		39.941	
Beloningen betaalbaar op termijn		7.360	
<i>Subtotaal</i>		<i>47.301</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰		56.153	
Bezoldiging		47.301	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	de heer R.J.W.de Bruijn	de heer M.B.A.J.Derksen	de heer A.F.Reinderink	Mevrouw R.F.A. de Vries
Functiegegevens	lid	Voorzitter	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2023 t/m 31-12-2023	19-06-2023 t/m 31-12-2023	19-06-2023 t/m 31-12-2023
Bezoldiging				
Bezoldiging	6.274	9.410	3.405	3.405
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900	28.350	10.149	10.149
minus Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	6.274	9.410	3.405	3.405
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022				
bedragen x € 1	de heer R.J.W.de Bruijn	de heer M.B.A.J.Derksen		
Functiegegevens	lid	Voorzitter		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2022 t/m 31-12-2022		
Bezoldiging				
Bezoldiging	6.111	9.340		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.800	25.200		

(Voorstel) Bestemming exploitatiesaldo

	2023	2022
(in euro's)		
Verdeling van het exploitatiesaldo		
toevoegen/onttrekken aan algemene reserve	545.933	-121.306
Toevoegen/onttrekken aan bestemmingsreserve HRM middelen	-11.961	605.158
Toevoegen/onttrekken aan bestemmingsreserve locatie(s)	1.635.411	1.110.225
Toevoegen/onttrekken aan bestemmingsreserve NPO	-476.308	216.514
Toevoegen/onttrekken aan bestemmingsreserve privaat	-8.858	-908
Exploitatiesaldo:	<u><u>1.684.217</u></u>	<u><u>1.809.683</u></u>

Gebeurtenissen na balansdatum

De accountant verricht werkzaamheden die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen. Gebeurtenissen na de balansdatum maar voor de datum van de accountantsverklaring die aanpassing van- of vermelding in- de jaarrekening vereisen dienen te worden gesignaleerd. Geconstateerd is dat er geen sprake is van dergelijke gebeurtenissen.

Gegevens over de rechtspersoon

Algemeen

Bevoegd gezag Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs van Wageningen en Omstreken, Postbus 257, 6700 AG Wageningen

Naam instelling Regionale scholengemeenschap Pantarijn
Adres (Ondersteunende dienst) Hollandseweg 9, 6706 KN Wageningen
Postbus 257, 6700 AG Wageningen

Telefoonnummer 0317-465893
Faxnummer 0317-465895

Bankgegevens NL22INGB0655113665

E-mailadres bestuurssecretariaat@pantarijn.nl

Internetsite www.pantarijn.nl

Bestuursnummer 13693

Naam contactpersoon P. Versluis: directeur CBP

E-mailadres contactpersoon Pversluis@pantarijn.nl

BRIN-nummer 16YV

subnr.

Ondersteunende dienst:	nvt	Hollandseweg 9 te Wageningen
(Onderwijs)Locaties:	00	Hollandseweg 11 te Wageningen
	01	Hollandseweg 9 te Wageningen
	02	Nieuwe Veenendaalseweg 137 te Rhenen
	04	Vicuslaan 2 te Kesteren
	10	Top Naeffstraat 10-12 te Wageningen
	11	Tollenhof 1 Kesteren

De regionale scholengemeenschap Pantarijn heeft vier (onderwijs) locaties, te weten;

MHV Wageningen

Bezoekadres Hollandseweg 11, 6706 KN Wageningen
Postadres Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon (0317) 465 855
E-mail mhvwageningen@pantarijn.nl
Internet www.pantarijn.nl
Locatiedirecteur Mevrouw R.Stael

VMBO/PRO & ISK Wageningen

Bezoekadres Hollandseweg 9 , 6706 KN Wageningen
Postadres Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon VMBO (0317) 466 599
Telefoon PRO (0317) 466 590
E-mail VMBO vmbowageningen@pantarijn.nl
E-mail PRO prowageningen@pantarijn.nl
Internet www.pantarijn.nl
Locatiedirecteur De heer B.Pool

Rhenen

Bezoekadres Nieuwe Veenendaalseweg 137, 3911 MG Rhenen
Postadres Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon (0317) 612 515
Fax (0317) 620 262
E-mail rhenen@pantarijn.nl
Internet www.pantarijn.nl
Locatiedirecteur De heer R.Werner

Kesteren

Bezoekadres Vicuslaan 2, 4041 ZA Kesteren
Postadres Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon (0488) 481 492
Fax (0488) 483 528
E-mail kesteren@pantarijn.nl
Internet www.pantarijn.nl
Locatiedirecteur De heer R.Werner

Ondersteunende Dienst

Bezoekadres gehuisvest in een vleugel van het VMBO/PrO Wageningen
Postadres Hollandseweg 9 , 6706 KN Wageningen
Postbus 257, 6700 AG Wageningen
Telefoon (0317) 465 893
Fax (0317) 465 895
E-mail bestuurssecretariaat@pantarijn.nl
Internet www.pantarijn.nl
Directeur/Bestuurder Mevr. Y van den Berg